

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budapesti Tengerszem Óvoda

1147 Budapest, Lócsei út 95.

Készítette: Franczia Ildikó Zsuzsanna óvodavezető

Dátum: 2018.05.01.

Módosítva: 2022. szeptember 26.

OM azonosító: 203320

Iktatószám:

Dokumentum jellege: Nyilvános

Módosítva: 2025.szeptember.05.

Készült 3 eredeti példányban, sokszorosítva 5 példányban.

Tartalom

1. A PEDAGÓGIAI PROGRAM JOGSZABÁLYI HÁTTERE	3
2. HELYZETKÉP	4
Az óvoda adatai és általános információi	4
Óvodánk környezeti jellemzői	4
3. AZ ÓVODAI NEVELÉSI ALAPELVEI, CÉLJAINK.....	6
Pedagógiai programunk alapelvei.....	6
Pedagógiai Programunk céljai.....	7
Nevelésünk kiemelt feladatai	8
Gyermekekép, óvodakép	8
Az óvodai nevelés feladatai	11
a) Egészséges életmódra nevelés, egészséges életmód kialakítása	11
b) Az ONAP módosítása alapján megvalósuló iskola-előkészítő tevékenységek rendszere	12
c) Egészségfejlesztés (egészséges életvitel biztosítása, biztonságos környezet megteremtése).....	16
d) Az érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés.....	25
e) Az anyanyelvi és értelmi nevelés megvalósítása	32
Az óvodai élet tevékenységformái és az óvodapedagógus feladatai	37
4. A HELYI PEDAGÓGIAI PROGRAMOT KIEGÉSZÍTŐ PEDAGÓGIAI SZOLGÁLTATÁSOK, GAZDAGÍTÓ TEVÉKENYSÉGEK	56
Játékos idegennyelvi fejlesztés biztosítása (angol)	56
Mozgásfejlesztő torna	57
Logopédia.....	57
Fejlesztő tevékenységek szervezése iskola előtti évben.....	57
Az óvodai élet megszervezésének elvei.....	58
5. AZ ÓVODA KAPCSOLATRENDSZERE.....	67
Az óvoda és a család kapcsolata	67
Szülői értekezlet	67
Fogadóórák („Beszélgessünk a gyerekről“)	67
Barkács délután és nyílt nap	68
Az óvoda-iskola kapcsolata	69
Kapcsolat a szakszolgálatokkal	69
Kapcsolat az Egészségügyi Szolgálatokkal	69

Kapcsolat a fenntartóval.....	70
6. ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK	71
7. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	72
8. MELLÉKLETEK	73
1.sz. melléklet – Küldetésnyilatkozat	74
2.sz.melléklet Minőség - Mérési eljárásrend.....	76
3.sz. melléklet - Interaktív foglalkozások.....	93
4.sz. melléklet - Hivatkozás az új vezetői-, intézményi- és pedagógus kompetenciákra - intézményi elvárásrendszer megalkotása.....	107
5.sz.melléklet – Pedagógiai Program felülvizsgálata	109

1. A PEDAGÓGIAI PROGRAM JOGSZABÁLYI HÁTTERE

A helyi pedagógiai program megírásakor és módosításakor a következő törvényeket, rendeleteket és egyéb szabályozókat vettük figyelembe:

Törvények

- 229/2012.(VIII.28.) Kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény végrehajtásáról
- 2012. évi CXXIV. törvény a nemzeti köznevelésről szóló törvény módosításáról,
- 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról és többszöri módosításai,
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról, - valamint a gyermekvédelmi törvényt több pontban módosító,
- 2012. évi CXCI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- Magyarország Alaptörvénye
- 1991. évi LXIV. törvény a gyermekek jogairól
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról

Rendeletek

- 363/2012. (XII.17.) kormányrendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjának kiadásáról,
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról,
- 48/2012. (XII. 12.) EMMI rendelet a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról,
- 15/2013. (II.26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről,
- EMMI rendelet egyes köznevelési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról.

Egyéb, helyi pedagógiai dokumentumok

Budapesti Tengerszem Óvoda Alapító Okirata
Házirend
SzMSz

2. HELYZETKÉP

Az óvoda adatai és általános információi

Az óvoda neve: Budapesti Tengerszem Óvoda

Címe: 1147 Budapest, Lócsei út 95.

Telefonszáma: +36303182697

Email címe: hello@tengerszemovi.hu

Honlapja: tengerszemovi.hu

Az óvodavezető neve: Franczia Ildikó Zsuzsanna

Az intézményt fenntartó szerv neve: Kék Tengerszem Oktatási Nonprofit Kft.

Az intézményt fenntartó szerv címe: 1147 Budapest, Lócsei út 95.

Az intézmény alapításának dátuma: 2018.05.14.

Csoportok száma: 4

Csoportonkénti átlaglétszám: 20 gyerek

Maximális gyermeklétszám: 98 fő

Nyitvatartás: hétköznap 7.00-17.30

Óvodánk környezeti jellemzői

Az intézmény Budapest XIV. kerületében, Zugló Alsórákos városrészén kertvárosi, családias, parkokkal körülvett környezetben helyezkedik el. Ez a városrész könnyen megközelíthető, nagy része zöldövezet. Jelentős idegenforgalmi és kulturális látnivalók és sportlétesítmények is itt helyezkednek el. A kerületben 24 önkormányzati és 7 magán fenntartású nevelési-oktatási intézmény működik. A körzetünkben élő családok felnőtt tagjai többnyire szellemi foglalkozásúak, illetve vállalkozók. Mivel a lakótelepi lakások árai, a családi házak telekárai átlag feletti, a hozzánk járó családok anyagi helyzete a magyar átlagjövedelem felett van. Az új lakóparkok átadása miatt a lakótelepen az óvodáskorú gyermeklétszám nő, évente újabb jelentkezőkre számíthatunk. Az óvodánkba érkező gyermekek zöme jó szociokulturális háttérrel rendelkezik, ismereteik gazdagok, gondozottságuk megfelelő. A kerületi átlaghoz képest csekély a hátrányos helyzetűek aránya, nemzetiség és kisebbség, külföldről betelepülő, migráns család alig van a lakótelepen.

A tulajdonos 2017-ben jelentős beruházásokat tett, hogy a legkorszerűbb anyagok beépítésével megalapozza a kerületben az intézmény hosszútávú koncepcióját és magas színvonalon nyújtson minőségi szolgáltatást.

Az intézmény 3 szintes épülete jelenlegi kialakításában 4 csoportszobával, egy hatalmas tornaszobával, sósobával, logopédiai szobával, fejlesztő szobákkal, tágas

mosdó és öltözőhelyiségekkel, tálaló konyhakkal, orvosi és elkülönítő szobával és egyéb helyiségekkel szolgálja a gyermekek igényeit, így 98 férőhellyel biztosítja a 2,5-7 éves gyermekek napközbeni ellátását. Az épülethez egy 1000 m²-es kert tartozik, így a korcsoportok részére külön biztosítani tudjuk a tagolt játszóterületeket. Az udvarrészekben változatos, magas színvonalú mozgásfejlesztő eszközök segítik a gyermekek fejlődését. Lombosodó fák, bokrok, árnyékvetők és párasítók próbálják a nyári meleget ellensúlyozni. A bejárat kapuk és az épület is biztonsági zárral van felszerelve. Az udvaron változatos kialakítású tereprendezés után meghatározó a természetes környezet megtartásával és az EU szabvány figyelembe vételével a modern technológiával elkészített játszótéri eszközök.

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja meghatározza az óvodában folyó pedagógiai munka alapelveit, melynek segítségével és szellemében elkészítettük saját Mozgás - Idegen nyelv - Egészség Pedagógiai Programunkat. Szakmai önállóságunkat kihasználva ezzel a programmal dolgozunk. Óvodánk nyitott, folyamatosan fejlődő, befogadó intézmény, melyet továbbra is szeretnénk megtartani.

Ajánljuk programunkat az óvodahasználóknak:

- Minden gyereknek, mert a sport, a mozgás, a mozgásos játékok, a szabad játék és a mese, a rajzolás, festés, barkácsolás, éneklés, mondókázás, méricskélés, számlálgatás, ismerkedés a tér és idő lehetőségeivel az életkorához és a fejlődéséhez szükséges képességeket működteti.
- A szülőknek, mert biztosítjuk, hogy gyermekeik meleg, szeretetteljes légkörben, hozzáértő kulturált felnőttek társaságában cseperedhetnek fel a mozgás mindennapi életben való szerepének megértésével, elsajátításával.
- Azoknak a kolléganőknek, akik tudnak élni a nevelés szabadságával, értik a mozgás nemcsak egészségügyi, hanem mentális, prevenció fejlesztő erejét, valódi kapcsolatot tudnak kialakítani a kisgyermekkel, szeretetteljes, barátságos sugárzás árad személyiségükből.

3. AZ ÓVODAI NEVELÉSI ALAPELVEI, CÉLJAINK

Az óvoda a köznevelési rendszer első láncszeme. Minden alapnak stabilnak kell lennie, másképp nem lehet rá építeni a jövőben. Minden gyerek csak egyszer óvodáskorú, ezért mindent megteszünk, hogy az óvoda a gyerekek számára egy biztonságos hely legyen, ahol örömmel felszabadultan élhetnek.

A kisgyermekkor és annak minden megnyilvánulását az önértékében kezeljük, tiszteljük és becsüljük. A szülőkkel közösen, partneri viszonyban, a családi nevelés elsődlegességének tiszteletben tartásával végezzük óvó-védő és értékmegőrző szerepünket, fejlesztő tevékenységünket. Nevelőmunkánkban valódi nevelőtársaink a szülők, akik támogatják munkánkat. Felfogásunkban a gyermekkor a legtágabb értelemben vett tanulásnak és az életfontosságú beállítódások kialakulásának a kora. Minden gyermek egyedi és megismételhetetlen, csakúgy, mint a gyermekkor. A gyermekekkel való egyéni igényeiknek megfelelő bánásmód alapvető szemléletünk, mely megalapozza és elősegíti a személyiségfejlődést. Az óvodai nevelőmunka kiemelkedő jelentőségű a szocializációs kötetlékek kialakulásában.

Különös hangsúlyt fektetünk az egészséges életmód kialakítására, melyhez óvodánk a feltételeket biztosítja, a szokásokat kialakítja, a testi-lelki harmóniát elősegíti, a mozgás kedvet fenntartja és tovább fejleszti.

Mindennapjainkban megjelenik a kultúra közvetítése a hagyományok megismertetésével, ápolásával, illetve a környezetvédelemre, fenntarthatóságra nevelés.

Pedagógiai Programunk lényeges eleme az idegen nyelvi nevelés megalapozása az idegen nyelvhez szoktatással.

Beépítünk kiegészítő szolgáltatásokat, szabadon választható gazdagító tevékenységeket a gyermeki képességek fejlesztésére, a szülői igények kielégítésére, vagyis a gyermeki fejlődés speciális biztosítása, a tehetségígéreték gondozása érdekében.

Pedagógiai programunk alapelvei

Biztonságban, szeretetben, a mozgásfejlesztés sokféle módszereinek alkalmazásával, felszabadult, vidám, kiegyensúlyozott gyerekek nevelése. A gyerekek különbözőségéből adódóan az átlaghoz igazodó fejlesztési stílus helyett a gyerekek fejlettségéhez igazodó fejlesztési stratégiát érvényesítjük. A nevelési, fejlesztési folyamatok megtervezésénél több szinten és több úton elérhető célokat, feladatokat, módszertani elemeket alkalmazunk és a gyerekek fejlődését nyomon követő rendszer segítségével, ismeretükre építjük a fejlesztést. Az óvodában komplex nevelést folytatunk. A nevelési területek elméletileg differenciáltak, a gyakorlatban egységet alkotnak.

Óvodai nevelésünk célja: a gyermeki aktivitás, motiváltság, kíváncsiság ébrentartása és kielégítése, a kreativitás előtérbe helyezése és a kompetencia érzés kialakítása,

fenntartása. A mozgás az óvodás gyermek természetes megnyilvánulása, az egész óvodai életet, a teljes tevékenységrendszer átszövi.

A játék mellett mozgásnak van a legnagyobb hatása a gyerekek személyiségfejlődésére.

Ennek megfelelően biztosítani kell a gyerekek számára az egész nap folyamán az aktív mozgás, mozgásos játék lehetőségeit.

Óvodánkban elsődleges a tanulási képességeket elősegítő funkciók fejlesztése, a tanulási zavarok megelőzése. A tanulási képességeket meghatározó struktúrák fejlesztésénél szintén mozgásra alapozunk, hiszen a mozgásos tapasztalatokból erednek az értelmi műveletek. A gyermek mozgása és szabad játéka fejlődésének alapja.

Döntéseinket mindenekfelett a gyermek érdekei, szükséglete, testi- lelki jóléte határozza meg. Fontosnak tartjuk, hogy minden hozzánk járó gyerek biztonságban, érzelmekben gazdag, boldog környezetben és szeretetkapcsolatban éljen, kulturált és ráfigyelő felnőttek társaságában, akik maximálisan elfogadják és tisztelik személyiségüket. Távlatokban gondolkodunk, de a pillanatnyi történésekre figyelünk.

A családi nevelést kiegészítve, érzelmi biztonságot adva, harmonikus közösségben utat keresünk minden kisgyermekhez.

Sokoldalú, élményeken alapuló tevékenységek biztosításával, szeretettel és türelemmel, a gyerekek egyéni tulajdonságainak és fejlettségének figyelembevételével végezzük nevelő munkánkat. A gyerekek képességeinek fejlesztését egyéni sajátosságaira, érdeklődési körére építjük. Egyéni bánásmódot és differenciálás módszerét alkalmazzuk.

Pedagógiai Programunk céljai

- Életkori sajátosságoknak megfelelő testi- lelki- szellemi harmónia megteremtése.
- Egészséges, sokoldalú, harmonikus személyiség fejlődésének elősegítése, kibontakoztatása játékkal, a kompetenciák (készségek-képességek) komplex módon történő fejlesztésével, óvodai tevékenységekbe ágyazva.
- Sok tapasztalási lehetőségen keresztül fejleszteni a gyerek képességeit, figyelembe véve az életkori és egyéni sajátosságokat, az egyén fejlődési ütemét.
- Hangsúlyt fektetni az értelmi, testi, és kommunikációs képességek és szociális kompetenciák fejlesztésére.
- Kiemelten figyelni a gyerekek erkölcsi értékeire, a befogadó közösség összetartozására, az esetleges hátrányok csökkentésére.
- A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, illetve a kiemelkedő képességű, tehetségígéretes gyermekek optimális fejlesztésére való törekvés, esélyegyenlőségük figyelembevételével.
- Környezetében bátran eligazodó, jó kapcsolatteremtő képességgel rendelkező, az iskolai életre alkalmas gyerekek nevelése.

- Óvodáskor végére alakuljon ki a gyermekekben a sikeres iskolai beilleszkedéshez szükséges értelmi- testi-szociális érettség, a természeti és társadalmi környezethez való pozitív érzelmi viszony.
- Mindennapjainkban megjelenik a kultúra közvetítése a hagyományok megismertetésével, ápolásával, illetve a környezetvédelemre, fenntarthatóságra nevelés.
- Az idegen nyelvi nevelés megalapozása az idegen nyelvhez szoktatással.

Helyi nevelési programunkba beépítünk kiegészítő szolgáltatásokat a gyermeki képességek fejlesztése, a szülői igények kielégítése, vagyis a gyermeki fejlődés speciális biztosítása érdekében.

Nevelésünk kiemelt feladatai

- mozgáskultúra megalapozása,
- idegennyelvi nevelés,
- egészséges életmód alakítása, egészségfejlesztés,
- emocionális nevelés és szocializáció biztosítása,
- anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása, környezettudatosság,
- önállóságra és aktivitásra való bízódítás,
- valódi értékek életben tartása,
- tehetséggondozás és felzárkóztatás, iskola előkészítés.

Gyermekkép, óvodakép

Programunk alapján életre nevelünk, és azon belül segítjük, hogy a gyerekek egy jól megélt, teljes és igazi kisgyermekkor után kezdék el az iskolai tanulást. Az óvodáskor a csírázó képességek kora, tartalék felhalmozás.

Sok minden elkezdődik, de semmi sem fejeződik be. Az érés, fejlődés, fejlesztés összefüggéseire figyelünk. Az érés olyan belső történés, amihez idő szükséges. A fejlődés olyan folyamat, amely nem egyenletesen halad előre, hanem lassú felhalmozódások, átmenetek, átbillenések, pihenések váltják egymást.

Az óvodás korú gyermek elsődleges tevékenysége a játék, melyen keresztül szeretetteljes, családi légkörben, egyéni adottságainak megfelelően fejlődik, így képessé válik az őt körülvevő világ tevékeny megismerésére és abban való eligazodásra. A 3-7 éves életkori szakasz a gyermek fejlődésében, személyisége alakulásában az egész életére meghatározó, megismételhetetlen lehetőségeket rejt.

Az óvodás gyermeknek életkori sajátosságai és egyéni igényei alapján testi és lelki szükségletei vannak. Testi szükségletei a gondozás, a táplálkozás, a tisztálkodás, az öltözködés, a mozgás, a pihenés. Lelki szükségletei a szeretet, az érzelmi biztonság, a

türelem, a megértés, az elfogadás, a tisztelet. Jellemzője a sokirányú érdeklődés a környező világ megismerésére. Nagy mozgásigénye kielégítése során fejlődik érzékelése, észlelése, akarati tulajdonsága, szociális képessége. Alapvető tevékenysége a játék, mely sokoldalú tapasztalást biztosít számára, csiszolódik anyanyelvi kultúrája. A gyermekek fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán jelentkező és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen befolyásolják.

A különböző területek fejlődési tempója eltérő, nagy egyéni különbségek léteznek. Óvodánkban gyermekközpontú, befogadó szemléletet alkalmzunk. A gyermeki személyiségek sokszínű kibontakoztatását biztosítjuk.

A gyerek 6-7 éves korában megjelenik egy érettebb szemlélet, amely tudomásul veszi és elfogadja a realitást. A valóságos helyzethez tud igazodni, és igyekszik megfelelni a felnőtt világ elvárásainak.

Az óvodapedagógus szeretetteljes, befogadó bánásmóddal, sokféle tapasztalási lehetőséggel, gondoskodik a gyermeki szükségletek kielégítéséről, az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről. Olyan életmódszervezést biztosítunk, amely természetessé és derűssé, ésszerűvé teszi az egész napos óvodai együttlétet. Óvjuk, védjük, feltétel nélkül szeretjük. Valódi kapcsolatteremtésre törekszünk. Figyelünk a körülöttünk játszó gyermek szándékaira, fantáziaképeire, társas kapcsolataira. Biztosítjuk a szociális és nevelő személyiségfejlesztési funkciókat.

A gyermeki tulajdonságok, a készségek és képességek alakítása optimális feltételekkel, vidám, boldog, örömteli, szabad, játékos, bizalmas óvodai életben valósul meg, minden esetben igazodva a gyermek személyiségéhez, szükségleteihez, képességeihez.

Feladatunk, hogy a nevelési folyamat tempóját, ritmusát szabályozzuk.

A mozgásfejlesztés, a zeneiség, a képek és a beszéd jelrendszerét bátran használjuk. Mindennapjainkban megjelenik a kultúra közvetítése, a hagyományok megismertetésével, ápolásával, illetve a környezetvédelemre, fenntarthatóságra neveléssel.

Érdekes tevékenységeket kínálunk, a kisgyermekkorhoz illőket. Vágyat, érdeklődést ébresztünk bennük.

Képesek vagyunk a gyermeket az elragadtatás állapotába hozni, hogy számára a tevékenység az öröm forrása legyen, ezáltal elősegítjük a sokoldalú, harmonikus fejlődését. Támogatunk minden önálló törekvést, ami jó a gyermeknek és a körülötte lévőknek.

Teljes odafordulással összehangolódunk a gyermekkel, bizalomkapcsolatban élünk velük. Együttérzésünkől gyökerezik a törődésünk. Az érintkezés stílusát a tapintat, a finomra hangoltság jellemzi.

Az óvoda három főszereplője, a gyermek, az óvodapedagógus és a szülő. Kiegészítjük

a családi nevelés feladatainak ellátását.

Óvodánk nyitott a szülők számára. Betekintést nyerhetnek gyermekeik óvodai életébe, szülői értekezletek, fogadó órák, **(beszélgetések a gyerekről)**, befogadás, közös programok, nyílt ünnepek alkalmával.

Az óvodapedagógusok és a teljes alkalmazotti közösség tagjai örömet lelnek a gyerekekkel való mindennapi foglalatosságaikban, a hétköznapiakban észreveszik az óvodások fejlesztésének szépségét, egyediségét, valóra tudják váltani emberi és pedagógiai törekvéseiket, és egyben átlátják a nevelés távlati céljait. Nevelőtestületünk szakmai tudására, saját emberi erőforrására, adottságára támaszkodva, a mai kor társadalmi igényeinek megfelelően korszerű, a nevelés távlatait is figyelembe vevő óvodai nevelőmunkát végez.

Óvodánk az Alapító Okiratában és az Országos Óvodai Alapprogramban meghatározott alapvető óvodai funkciók ellátását valósítja meg, melyek a következők: **óvó, védő, szociális, nevelő és személyiségfejlesztő** funkciók. Az óvoda közvetlenül segíti az iskolai beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését. Segíti a gyermekek környezettudatos magatartásának kialakulását.

Speciális pedagógiai ellátásra jogosult gyermekek óvodai ellátása

Intézményünk, az óvodai Alapító Okiratban foglaltak szerint nem fogad sajátos nevelési igényű gyermekeket.

A tartós gyógykezelés alatt álló és az inzulinfüggő gyermekek óvodai ellátása

1. A kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló kategóriája a **tartós gyógykezelés alatt álló gyermek**, tanuló körével bővült [Nkt. 4. § 13. pont c) alpont]. 2021. szeptember 1-től tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló az a gyermek, tanuló, akinek egészségügyi ellátása a járóbeteg szakellátásban vagy az általános fekvőbeteg-szakellátásban részt vevő szakorvos véleménye alapján az adott nevelési évben a harminchat nevelési napot várhatóan meghaladja, és emiatt az óvodai nevelésben nem tud részt venni, így óvodakötelezettségét nem tudja teljesíteni. [Nkt. 4. § 18. pont]. Tartós gyógykezelés alatt álló gyermek esetén a feladatunk: Folyamatos kapcsolattartása családdal, a gyermekkel. Nevelési, gondozási kérdésekben tanácsadás szociális segítő, védőnő, fejlesztőpedagógus, pszichológus, gyermekvédelmi felelős bevonásával. Szülői igény alapján játékos fejlesztő feladatok, mesék, versek, dalok, esetleg szakirodalom ajánlása a család számára, melyet online csatornákon keresztül osztunk meg.
2. Az Nkt. 2021. szeptember 1. napján hatályba lépő módosítása a 2021/2022. tanévtől kötelezettséget telepít a nevelési-oktatási intézményekre az **inzulinfüggő cukorbetegségben szenvedő gyermekek**, tanulók indokolt esetben, intézményben megvalósuló speciális ellátásának megoldása tekintetében. Az intézményvezető az 1-es típusú diabétesszel élő, az óvodával jogviszonyban álló gyermek részére a szülő vagy más törvényes képviselő írásos kérelmére, a gyermekkori diabétesz gondozásával foglalkozó egészségügyi intézmények szakmai iránymutatása alapján a jogszabályban foglalt speciális ellátást biztosítja [Nkt. 62. § (1a)]

- Az óvodaigazgató – az ellátás megszervezésével összefüggésben – a pedagógus beosztottja számára előírja a) a vércukorszint szükség szerinti mérését, b) szükség esetén, orvosi előírás alapján, a szülővel, más törvényes képviselővel, a megadott kapcsolattartási módon egyeztetve, az előírt időközönként a szükséges mennyiségű inzulin beadását [Nkt. 62. § (1b) bek.].
- Az óvodaigazgató a gyermek, tanuló esetleges rosszulléte esetén az Eütv.-vel összhangban álló speciális ellátási eljárásrendet alakít ki [Nkt. 62. § (1e) bek.] a védőnővel és az óvodai gyermekorvossal.
- A nevelési-oktatási intézmény alkalmazottjának a speciális ellátásban való részvétele három konjunktív feltételhez között:
 1. munkaköri és végzettségi minimumfeltétel;
 2. Szakmai továbbképzés elvégzése (PSZKF/205-2/2021. OH tájékoztató);
 3. a munkavállaló nyilatkozata a feladat elvállalásáról [Nkt. 62. § (1c) bek. a) pont].
- Az intézmény alkalmazottja számára az 1-es típusú diabéteszsel élő gyermekek, tanulók speciális ellátásában való részvételt munkaköri leírásban rögzíti és a feladatellátást célilletmény illeti meg.

Az óvodai nevelés feladatai

a) Egészséges életmódra nevelés, egészséges életmód kialakítása

AMIRE TÖREKSZÜNK:

A gyerekek egészséges életvitel igényeinek kialakítása, testi fejlődésük maximális elősegítése.

A testi szükségletek civilizált kielégítése mindenekelőtt való. Ezeket késleltetni, túlszabályozni nem lehet. A komfortérzet és az önállóság fontos számunkra.

CÉLOK:

- Jó szokások kialakítása a tisztálkodás, öltözködés, étkezés, pihenés területén.
- Egészséges fejlődésükhöz a szabad mozgás lehetőségének megteremtése.
- A gyermekek testi-lelki szükségleteinek kielégítése életkori és egyéni sajátosságuknak megfelelően egészséges, biztonságos, szeretetteljes légkör, környezet biztosításával és alakításával.

FELADATOK:

- tisztálkodási területeken az egyéni fejlődési ütem figyelembevételével a szokásalakítások fejlesztése az önállóságra nevelés elvei alapján,
- életkornak és fejlettségnek megfelelően az önálló öltözködési feladatok elsajátítására nevelés, az öltözési szokások erősítése,
- étkezési kultúra alapjainak megteremtése a helyi szokások és lehetőségek

alapján, az egészséges étkezésre nevelés biztosítása, egyéni étkezési szokások figyelembe vétele,

- a gyermekek igényei szerint folyadék (víz) és gyümölcs-, zöldségigény biztosítása,
- nyugodt, egyéni igények szerinti pihenés teljesítése,
- rendszeres, életkornak megfelelő mozgáslehetőségek megteremtése biztonságos környezetben az egész nap folyamán,
- környezettudatos magatartás megalapozása - szokásalakítással, viselkedés elvárások megfogalmazásával.

b) Az ONAP módosítása alapján megvalósuló iskola-előkészítő tevékenységek rendszere

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja (ONAP) módosítása értelmében a nagycsoportos, tanköteleskort augusztus 31-ig betöltő gyermekek számára az óvodai nevelés utolsó évében – az iskolára való felkészülést szolgáló, célzott tevékenységek formájában – strukturált, tervezett iskola-előkészítő foglalkozások kerülnek megszervezésre.

Az óvodapedagógusok az iskolára való felkészítés komplex, személyiségfejlesztő folyamatát az adott gyermek egyéni fejlettségi szintjéhez, életkori sajátosságaihoz, érdeklődéséhez és fejlődési üteméhez igazodva valósítják meg. A foglalkozások az óvodai nevelés egészébe integráltak, a játékos tanulás elvére építve, motiváló, élményszerű tanulási helyzetekben zajlanak.

A tevékenységek időkerete és szervezeti formája

Az iskola-előkészítő fejlesztések délelőtti időszakban, 8.00–9.00 óra között valósulnak meg, két egymást kiegészítő szerkezeti egységben:

I. szakasz: célzott, irányított iskola-előkészítő foglalkozás

Időtartama: minimum 15 perc

Minden nagycsoportos gyermek számára kötelező, szervezett tevékenység, amelynek során kiemelt hangsúlyt kap:

- az alapvető kognitív funkciók (figyelem, emlékezet, téri tájékozódás, vizuális észlelés, finommotorika),
- a feladattudat, szabálykövetés, kitartás,
- valamint a kommunikációs, logikai gondolkodási, problémamegoldó és szociális együttműködési készségek fejlesztése.

II. szakasz: integrált fejlesztő foglalkozás

Időtartama: minimum 30 perc

A délelőtti tanulási folyamatba organikusan beépített, játékos tevékenységek formájában valósul meg. A hangsúly a tanuláshoz szükséges készségek megerősítésén van.

A fejlesztő foglalkozások során a hangsúly az anyanyelvi, matematikai, környezetismereti, ének-zenei, mozgásos, érzelmi és szociális kompetenciák célzott fejlesztésén, megerősítésén és integrált alkalmazásán van. A foglalkozások tematikája a heti tervben rögzített, heti rendszerességgel megtartandó kötelező foglalkozástípusokhoz igazodik, melyek a következők:

- Anyanyelvi-kommunikációs tevékenységek: a beszédértés, szókincs, kifejezőkészség és szövegalkotás fejlesztése mesék, versek, dramatikus játékok, beszélgető körök keretében.
- Matematikai tartalmú tevékenységek: mennyiségi, alaki, nagyságbeli viszonyok tapasztalati úton való megismerése, a logikai gondolkodás és problémamegoldó képesség fejlesztése.
- Környezetismereti foglalkozások: a gyermek közvetlen és tágabb környezetének felfedezése, megfigyelése, az élő és élettelen világ megismerése, az évszakokhoz és ünnepkörökhöz kapcsolódó tapasztalatszerzés.
- Ének-zenei, énekes játékos tevékenységek: zenei hallás, ritmusérzék, mozgáskoordináció és közösségi élmény fejlesztése dalos játékok, éneklés és hangszerhasználat révén.
- Mozgásos tevékenységek: mindennapos mozgásfejlesztés és mozgásos játékok formájában, a nagymozgások, koordináció, téri tájékozódás és állóképesség fejlesztésére.
- Vizuális tevékenységek: rajzolás, festés, mintázás, kézimunka, melyek során a gyermek kreativitása, finommotoros mozgása és vizuális kifejezőkészsége fejlődik.
- Érzelmi-szociális fejlesztő tevékenységek: az önismeret, empátia, együttműködés, konfliktuskezelés és szabálytudat fejlesztését szolgáló közösségi és játékos helyzetek.

A heti foglalkozási rendben minden tevékenységtípus megjelenik, biztosítva a gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődését és az iskolára való felkészülés komplex támogatását.

A pedagógus a tevékenységeket differenciáltan szervezi, figyelembe véve az egyéni fejlődési utakat és a csoportdinamikai sajátosságokat.

Így a gyermekek napi szinten legalább 45 percnyi, strukturált iskolára felkészítő tevékenységben vesznek részt, amely rugalmasan illeszkedik az óvodai csoport napirendjéhez és az intézmény pedagógiai elveihez.

Heti kiegészítő foglalkozások

Az óvodapedagógusok minden gyereknek heti két alkalommal, délutáni időszokban (14:15–15:00) további iskola-előkészítő, célzott fejlesztő tevékenységeket tartanak.

Ezek a foglalkozások lehetőséget biztosítanak:

- a hiányzások pótlására,
- a később érkező gyermekek bevonására,
- az egyéni fejlesztési szükségletekhez igazodó, differenciált fejlesztések megvalósítására.

A délutáni fejlesztő tevékenységek során az óvodapedagógus kiemelt figyelmet fordít:

- a lemaradó gyermekek felzárkóztatására,
- a tehetségigérek kibontakoztatására,
- valamint a gyermekek önbizalmának, szociális kompetenciáinak és tanulási motivációjának erősítésére.

Pedagógiai célrendszer

Az iskola-előkészítő tevékenységek alapvető célja, hogy:

- megalapozzák a tanuláshoz szükséges alapkészségeket és kompetenciákat (anyanyelvi, kognitív, mozgásos, szociális és érzelmi),
- támogatják az iskolai életre való zökkenőmentes átmenetet,
- fejlesszék a gyermekek önismeretét, feladattudatát, együttműködési és kommunikációs készségét,
- erősítsék az érzelmi biztonságérzetet és a tanulási kedvet.

A foglalkozások tematikája: az ONAP irányelveivel, az intézmény Pedagógiai Programjának célkitűzéseivel, valamint az iskolákkal kialakított átmeneti együttműködés tapasztalataival összhangban valósul meg.

Időtartam	Tevékenységek
7:30 – 9:00	Érkezés az óvodába, gyermekek fogadása Gondozási teendők ellátása Reggelizés Szabad játéktevékenység

	Differenciált-, és egyéni megfigyelések, fejlesztések, mikrocsoporthoz foglalkozás
9:00 – 9:30	Differenciált-, és egyéni megfigyelések, fejlesztések, mikrocsoporthoz foglalkozás
9:30 – 10:00	A délelőtti folyamán játékba integrált tanulás, irányított tevékenységek szervezése az óvodapedagógus által kezdeményezett cselekvő, komplex módon. (külső világ tevékeny megismerése, mese/vers, ének, vizuális nevelés, mozgásfejlesztés)
10:00-12:15	Szabad játék. Jó idő esetén készülődés az udvarra. Mindennapos mozgásfejlesztés udvaron, esetleg a tornateremben vagy séta, és az óvodán kívül szervezett egyéb programok. Udvarról visszatérve ruhaváltás, testápolási teendők. Alkalmanként: Szülinaposok köszöntése. 10:15 Tízórai elfogyasztása 10:15- 11:00 Differenciált egyéni fejlesztések, mikrocsoporthoz foglalkozások
12:15 – 13:00	Ebédelés Mosdózás, fogmosás.
13:00 – 14:45	Mese és altatódal. Délutáni pihenő. Kisebbeknek: 13:00 – 14:45 között Nagyobbaknak: 13:00 – 14:15 között délutáni pihenés 14:15– 14:45 iskolaelőkészítő foglalkozások <i>Napi összesen 45 perces időtartamban, a feladatokhoz igazodva és figyelembe véve a gyermekek egyéni terhelhetőségét, külön térben megszervezett iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység a tanköteles kor előtt álló és tanköteles kort már betöltött, óvodában visszamaradt gyermekek számára.</i>
14:45 – 15:15	Ébredés, mosdóhasználat Uzsonnázás
- 17:30	Szabad játék (jó idő esetén az udvaron) Folyamatos hazamenetel

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

A testileg egészségesen fejlődő gyerek hat éves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Testarányai megváltoznak, teherbíróvá válik, mozgása összerendezett, harmonikus lesz, emelt fejt a mozgáskoordinációja és finommotorikája. Elkezdődik a fogváltás.

A gyerekeknek:

- szokássá válik a rendszeres, gondos tisztálkodás,
- alaposan mos fogat, leöblíti a poharát, fogkefét,
- szükség szerint használja a zsebkendőt (köhögésnél és tüsszentésnél), illetve fésűt, szalvétát,
- segítség nélkül használja a mosdót, toalettet
- önállóan öltözködik, és segítséggel kiválasztja ruházatát az adott hőmérsékleti viszonyoknak megfelelően,
- rendben tartja ruháit és egyéb felszereléseit az öltözőben,
- biztonsággal és készségszinten használja az evőeszközöket,
- higiénikusan, nyugodtan, jó hangulatban étkezik, az asztalnál is kultúrált a viselkedése,
- esztétikusan terít, vigyáz az asztal és környezetének rendjére,
- igénye szerint piheni ki magát,
- önállóan tevékenykedik, észreveszi elvégezhető feladatait, és segítséget nyújt kisebb társainak,
- örömmel és sokat mozog,
- alapvető udvariassági és környezetvédelmi szokásokat használ,

c) Egészségfejlesztés **(egészséges életvitel biztosítása, biztonságos környezet** **megteremtése)**

Óvodánkban az életritmus, gondozási feladatok, mozgás, edzés, pihenés és alvás megszervezésével, az ezekhez kapcsolódó gyermeki tevékenységekkel, szokások kialakításával biztosítjuk a megfelelő életmódot.

CÉLOK:

- Az egészséges testi - lelki harmónia létrejöttének elősegítése és megőrzése; az egészséges életmód feltételeinek biztosítása, az egészséges életmód igényének és az életkornak megfelelő egészséges életmód szokásainak kialakítása.
- Elengedhetetlen a felnőtt minta, a bemutatás (elsajátíttatás, gyakoroltatás), mely fokozatosan szokássá, szükségletté válik. Továbbá elengedhetetlen, hogy a gyerekek testi-lelki-szellemi jólétben és rendszeresen működő egészségfejlesztési tevékenységekben részesüljenek, szem előtt tartva a preventív jellegű tevékenységeket.
- A hátrányos szociokulturális körülmények közül érkező gyermekek szokásainak alakítása, segítése (segítőkézség, tapintat, türelem).
- Környezettudatos magatartás kialakítása, környezetünk védelméhez kapcsolódó szokások megalapozása.
- A lelki egészséget fejlesztő pedagógiai módszerek és művészetek alkalmazása a gyermekek komplex személyiségfejlődésének érdekében
- Nagy hangsúlyt fektetünk a gyermekek egészséget támogató készségeik és ismereteik bővítésére.

FELADATOK:

- Az egészségfejlesztést alapfeladatunknak tekintjük: a testi, lelki és szellemi egészségre való nevelést. Elősegítjük a gyerekek és a felnőttek egészségének megőrzését, védelmét, és ez a feladat az összes nevelési területünket áthatja.
- A gyerekek egészséges fejlődéséhez szükséges megfelelő környezet kialakítása, hogy biztonságos és egészséges környezetet teremtsünk. Ezen belül: tiszta levegő, víz, általános tisztaság, biztonságos eszközök és térberendezés, megfelelő fényviszonyok, színek harmóniája, optimális pedagógiai terek megléte, sószoza használata, elegendő mozgás és egészséges ételek, italok biztosítása.
- Együttműködünk a pedagógiai, egészségügyi és gyermekvédelmi szakemberekkel, továbbá együttműködést alakítunk ki a gyerekek, pedagógusok, szakemberek között.
- Környezetünkben kiemelt a rend iránti igény felkeltése, tisztaság, esztétikai érzék fejlesztése, esztétikus dekoráció készítése évszaknak, ünnepnek megfelelően.
- Munkára nevelés során napos rendszer, felelős rendszer, egyéni megbízások kialakítása, melyek óvodáskorban elsősorban közösségért végzett tevékenységek közé tartozik.
- Az életkornak megfelelő helyes életritmus kialakítása az egészséges testi és szellemi fejlődés alapfeltétele. A helyes napi és heti rend, a rendszeresen, megszokott időben végzett tevékenységek szervezése, a szükségletek figyelembevételével történik. Napirendünkben rugalmasan alkalmazkodunk a váratlan eseményekhez, ünnepekhez. Nagy hangsúlyt kap az élettani-egyéni szükségletek kielégítése, szokás-szabályrendszer kialakítása életkori eltérések figyelembe vételével, a családokkal együttműködve.
- Az egészséges életmód, a testápolás, a levegőzés, az étkezés, az öltözködés, a pihenés, az egészségmegőrzés szokásainak kialakítása.
- Elsődleges feladatunk közé tartozik a gyermekek környezetének tisztántartása, portalanítás, folyamatos levegőcsere, fertőtlenítés, a higiénés szabályok betartása, fertőző betegség esetén azonnali intézkedés.
- Figyelembe vesszük a gyermekek egyéni betegségeit (allergia, krupp, asztma, egyéb érzékenységek), hogy időjárásnak megfelelően, rétegesen legyenek felöltözve.
- Minden nap megfelelő mennyiségű, változatos mozgás lehetőségét biztosítjuk.
- Megszervezzük a preventív fogászati-, ortopédiai ellátást, védőnői szűrővizsgálatot kérünk.
- A játékeszközök, tornaszerek, használati tárgyak ellenőrzése, karbantartása, a hibák megszüntetése folyamatos. Ügyelünk a gyermekekre vonatkozó balesetvédelmi szabályok betartására.

Az egészségfejlesztéssel összefüggő óvodai feladatok

Az óvodai tevékenységek hozzájárulnak az iskolára kész személyiség kialakulásához, a gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődéséhez, a tanulás iránti pozitív attitűd megerősítéséhez és elősegítik az iskolakezdéshez szükséges érzelmi, értelmi és szociális érettség kialakulását.

Az óvodai nevelés során az egészségfejlesztés átfogó célja, hogy a gyermekek testi, lelki, érzelmi és szociális jólétét támogassa, valamint megalapozza az egészséges életvitelhez szükséges szokásokat, attitűdöket és ismereteket. A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 128. § (3) bekezdésében megfogalmazott egészségfejlesztési feladatok az óvodai nevelés szerves részét képezik, és az óvoda mindennapi életében komplex módon valósulnak meg.

1. Egészséges életmódra és táplálkozásra nevelés

Az óvodai nevelés kiemelt feladata a gyermekek egészséges életmód iránti igényének megalapozása.

A pedagógusok mindennapi tevékenységükben:

- támogatják az egészséges táplálkozási szokások kialakítását (változatos étrend, folyadékfogyasztás, étkezési kultúra),
- biztosítják a rendszeres étkezések nyugodt, kulturált körülményeit,
- valamint törekednek a gyermekek egyéni szükségleteinek, allergiáinak és étkezési szokásainak figyelembevételére.

2. Mindennapos mozgásfejlesztés

A gyermekek testi-lelki fejlődésének alapja a mindennapos mozgás, amely az egészségfejlesztési kritériumoknak megfelelően valósul meg. Az óvodában a napi mozgáslehetőségek szervezett és spontán formában egyaránt biztosítottak:

- mindennapos mozgásfejlesztés és mozgásos játék a szabadban vagy a tornateremben,
- komplex mozgásfejlesztő tevékenységek (nagymozgás, koordináció, egyensúly, finommotorika),
- valamint az ezekhez kapcsolódó kiegészítő mozgásfejlesztések, sporttevékenységek (pl. mozgásos versenyek, sportnapok, vetélkedők, családi mozgásos programok, úszás korcsolyázás).

3. Lelki egészség fejlesztése, érzelmi biztonság

Az óvodapedagógusok feladata, hogy a gyermekek számára biztonságos, elfogadó és támogató érzelmi környezetet teremtsenek.

A lelki egészség fejlesztését szolgálják:

- a pozitív megerősítést, empátiát és együttműködést elősegítő pedagógiai módszerek,
- a művészeti tevékenységek (zene, vizuális kifejezés, mozgás, dramatikus játék),

- valamint az önkifejezést és érzelmi feldolgozást támogató játékhelyzetek. A pedagógus a gyermek érzelmi fejlődését modellnyújtással, elfogadással és következetességgel segíti.

4. A tanulási eredményesség és társas kapcsolatok fejlesztése

A pedagógiai folyamat célja, hogy a gyermekek tanulási motivációját, kitartását, koncentrációját és társas alkalmazkodását fejlessze. A mozgásos, művészeti és közösségi tevékenységek hozzájárulnak a társas kapcsolati készségek, együttműködés és empátia fejlődéséhez, ezáltal megelőzik az iskolai beilleszkedési nehézségeket és a lemorzsolódás kockázatát.

5. Prevenció és megelőző feladatok

Az óvodai egészségfejlesztés fontos része a megelőzés és korai felismerés. A nevelőtestület feladata:

- a viselkedési függőségek, szerhasználat, bántalmazás és agresszió megelőzését szolgáló szemléletformálás,
- a pozitív minták és értékek közvetítése,
- a szociális kompetenciák, önismeret és önkontroll fejlesztése,
- valamint az egészséget támogató ismeretek és készségek életkornak megfelelő formában történő átadása.

Az egészségfejlesztő nevelési gyakorlat célja, hogy a gyermekek saját tapasztalat útján fedezzék fel a mozgás, a helyes táplálkozás, a testi higiéné, a lelki egyensúly és a társas kapcsolatok fontosságát, így alakuljon ki bennük az egészségtudatos életvezetés alapja.

A viselkedési függőségek, szerhasználat, bántalmazás és agresszió megelőzését szolgáló óvodai prevenció feladatok:

Az óvodai nevelés feladata, hogy a gyermekek számára biztonságos, elfogadó, érzelmiileg támogató környezetet biztosítson, amelyben kialakulhatnak a pozitív viselkedésminták, az önszabályozás, az empátia, valamint a társas együttműködés képességei.

A megelőzés az óvodai életben nem közvetlen tiltások vagy elrettentés, hanem életkori sajátosságokra építő szemléletformálás, amely a jó mintákon, érzelmi biztonságon és élményalapú tanuláson keresztül valósul meg.

1. A pozitív viselkedésminták kialakítása

Az óvodapedagógus modellként szolgál: viselkedésével, kommunikációjával és attitűdjével közvetíti a helyes társas normákat, az önfegyelmet és a konfliktuskezelés békés módjait.

A pedagógus feladata, hogy:

- következetesen és empatikusan reagáljon a gyermekek viselkedésére,
- dicsérettel, megerősítéssel formálja a pozitív viselkedést,
- a csoportban elfogadó, támogató légkört teremtsen, ahol minden gyermek biztonságban érzi magát.

Ezáltal a gyermek belső kontrollt, szabálytudatot és önértékelést alakít ki, ami megelőzi a későbbi függőségi vagy agresszív viselkedésminták kialakulását.

2. A szociális és érzelmi kompetenciák fejlesztése

A viselkedési problémák és függőségek megelőzésének alapja az érzelmek felismerése, kifejezése és szabályozása, valamint az empátia és a társas együttműködés fejlesztése. Ezt a pedagógus a következő eszközökkel segítheti:

- érzelmi–szociális játékok (pl. szerepjáték, dramatikus játék, bábozás),
- érzelmekről való beszélgetés mesék, képek, érzelemkártyák, helyzetek kapcsán,
- csoportos problémamegoldás: közös szabályalkotás, konfliktusok megbeszélése,
- kooperatív tevékenységek: együttműködés, közös építés, alkotás, mozgás.

A gyerekek így tanulják meg az együttérzést, önuralmat, a másik elfogadását, valamint azt, hogy a problémákat nem erővel, hanem kommunikációval lehet megoldani.

3. Az agresszió és bántalmazás megelőzése

Az agresszív viselkedés megelőzését szolgáló tevékenységek az óvodában érzelmi biztonságot, világos szabályokat és pozitív mintákat biztosítanak. A pedagógus feladata:

- a feszültség levezetését segítő mozgásos és művészeti tevékenységek szervezése,
- a konfliktushelyzetek békés megoldásának tanítása és gyakorlása,
- a saját élményű játék támogatása, amelyben a gyermek feldolgozhatja negatív érzelmeit.

Fontos, hogy a gyerek megtapasztalja: a feszültség és düh kifejezhető elfogadott módon (rajzban, mozgásban, szavakkal), nem pedig bántással.

4. A viselkedési függőségek megelőzése

A mai világban egyre fiatalabb korban megjelenhetnek digitális, játékkal, képernyővel vagy versengéssel kapcsolatos függőségek.

Az óvoda feladata ezek megelőzésében az, hogy:

- a gyermekek életében elsődleges tapasztalatként a valós élményeket (játék, mozgás, emberi kapcsolatok) biztosítsa,
- rendszeres mozgásos és alkotó tevékenységekkel erősítse a természetes örömforrásokat,
- a szülőkkel együttműködve formálja a kiegyensúlyozott digitális szokásokat, például a képernyőidő tudatos csökkentését.

5. Egészséges életvezetésre nevelés és prevenció együttműködés

Az óvoda egészségfejlesztési programjában a prevenció közösségi szinten is megjelenik:

- egészségnapok, mozgásos programok, vetélkedők, közös családi sportesemények,
- érzelmi intelligenciát fejlesztő műhelyek, mese- és drámajáték-foglalkozások,
- együttműködés a szülőkkel és szakemberekkel (pszichológus, védőnő, gyermekorvos),
- valamint az egészséges társas kapcsolatok, együttműködés és konfliktuskezelés tudatos gyakorlása a mindennapi élethelyzetekben.

Összegzés

Az óvodai nevelésben a viselkedési függőségek, szerhasználat, bántalmazás és agresszió megelőzése nem tiltás, hanem értékközzvetítés.

A cél, hogy a gyermek:

- biztonságban érezze magát,
- megtanulja önmagát és másokat tisztelni,
- képes legyen érzelmeit szabályozni és együttműködni,
- valamint megtapasztalja a pozitív kapcsolatok és az egészséges életmód örömet.

Így az óvoda – életkornak megfelelő módon – megalapozza a későbbi szenvedélybetegségek, függőségek és agresszív magatartásformák megelőzését.

Balesetmegelőzés és elsősegélynyújtás

Az óvoda dolgozói évente baleset és tűzvédelmi oktatásban részesülnek.

Fontos, hogy az óvodás korú gyermekek is megtanulják, hogy egy- egy hétköznapi tárgy (bicikli, mászóka, gyógyszer, olló stb.) milyen veszélyforrásokat rejt magában, illetve mire érdemes odafigyelniük a balesetek megelőzése érdekében. Tudatosítani kell, amennyiben balesetet szenvednek, vagy ilyen esetet látnak, azonnal szóljanak a felnőtteknek. A nevelési év során többször, az udvari élet kezdetekor, tornaterem és tornaszerek használata, séták, kirándulások előtt balesetvédelmi beszélgetések által ismertetjük meg a gyerekeket a lehetséges veszélyhelyzetekkel, védő- óvó szabályokkal. Módszere lehet: szerepjáték, mesélés, bábozás, könyv és képalbum, társasjátékok, beszélgetés. Az ismertetés ténye a csoportnaplóban kerül dokumentálásra. A gyermekbalesetek megelőzése érdekében, illetve bekövetkezésekor ellátandó feladatok az SZMSZ-ben kerültek rögzítésre. Az elsősegély dobozok az orvosi szobában és minden szinten elzárt tárolóban találhatóak, frissítésük folyamatos, a kirándulásokra magunkkal visszük.

Az óvoda berendezése, eszközei csak a baleset megelőzés szempontjai alapján történt vizsgálat után kerültek használatba, állapotuk folyamatos ellenőrzésre kerül, ez az udvari eszközök esetében szakértői felülvizsgálattal egészül ki.

Bántalmazások megelőzése

„A gyermek bántalmazása és elhanyagolása (rossz bánásmód) magában foglalja a fizikai és/vagy érzelmi rossz bánásmódot, a szexuális visszaélés, az elhanyagolás vagy hanyag bánásmód, a kereskedelmi vagy egyéb kizsákmányolás minden formáját, mely a gyermek egészségének, túlélésének, fejlődésének vagy méltóságának tényleges vagy potenciális sérelmét eredményezi egy olyan kapcsolat keretében, amely a felelősségen, bizalmon vagy hatalmon alapul.” (WHO)

A rossz bánásmód lehet fizikai, érzelmi, szexuális és egyéb jellegű, továbbá megvalósulhat aktív (cselekvő) és passzív (elhanyagoló) magatartással. A gyermeket rossz bánásmód érheti családon belül, illetve családon kívül is.

A pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek nevelése, tanítása. Ezzel összefüggésben kötelessége, hogy működjön közre a gyermek és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében. Szükség esetén a gyermek érdekében intézkedést kezdeményez, ennek során együttműködik a gyermekjóléti szolgálattal, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel (jelzőrendszer működtetése).

Mozgásfejlesztés – edzettség – sportolás

Célunk a mozgásra ösztönző környezet kialakításával a gyermekek mozgásigényének

fenntartása, illetve a különböző mozgásformák tanításán keresztül a mozgás és a különféle sportok megismertetése, megszerettetése.

Az edzettség fejlesztése során a gyerekek kondicionális képességeinek: terhelhetőségének, erejének, gyorsaságának és koordinációs képességeinek fejlesztése és figyelemmel kísérése az egyéni sajátosságok figyelembe vételével.

A napi tevékenységek minél több, szabad levegőn való megszervezése, vagyis a természeti lehetőségek (víz, napfény, levegő) tudatos kihasználása.

A szabadban sokmozgásos testnevelési játékok rendszeres végzése, egy komplex mozgásprogram alapján, mely a fizikai erőnlét, az állóképesség és koordinációs képesség mellett jelentősen fejleszti a gyerekek tanulási képességeit is.

A mozgás és a sport az egész óvodai élet során előtérben van, ehhez megfelelő (balesetmentes) hely, idő és eszköz álljon rendelkezésre az óvoda épületében és a szabadban egyaránt.

Szorosan együttműködünk a családokkal (pl. közös sportprogramok által).

Rendszerességet biztosítunk az egészséges életvitel kialakításához.

Derűs, nyugodt, érzelmi biztonságot adó, jó hangulatú mozgás és spottevékenységeket szervezünk.

Tárgyi feltételek

Az óvoda udvarán **zárható kapuk** találhatóak, a szülők figyelmét felhívjuk ennek jelentőségére.

Az udvari játszóterületeken zöldfüves, fás, bokros kert, padok, árnyékolók, szemétygyűjtők kerültek kialakításra, melyeket folyamatosan karbantartunk. A gyermekek változatos terepviszonyok, talajburkolatok mellett biztonságos, EU szabványos játékokkal, ütéscsillapító talajon játszhatnak.

Az óvoda biztonságos tornaterme és (életkornak megfelelően szeparált) udvara megfelelő teret nyújtanak a mozgásos tevékenységek, játékok lebonyolításához. Az óvodás korosztály igényeihez, méreteihez igazodó változatos eszközkészlet és speciális mozgásfejlesztő eszközök biztosítják a gyerekek sokoldalú, optimális fejlesztését.

A csoportszobák világosak, nagyméretűek, jól szellőztethetőek, balesetmentesek, a gyermekek méreteihez igazított bútorokkal felszereltek. Változatos játékeszközök, sokoldalú mozgást biztosító eszközök adnak lehetőséget a gyermekek fejlesztő szabad játékára.

Minden csoporthoz gyermeköltöző és gyermekmosdó tartozik. Ezáltal lehetőség van a saját felszerelés elkülönítésére, higiénés feltételek betartására.

Sóterápia

Óvodásaink minimum heti rendszerességgel veszik igénybe az ún. száraz sóterápia gyógyító hatását. A sószoa kialakításához parajdi sőtömböket használtunk, amelyek felszíne porózus, így nagy aktív felülettel rendelkezik. A sószobában emellett só homokozó is található, mellyel a gyermekek játszva gyógyulhatnak, erősödhet immunrendszerük. Homokozás, mondóka-verselés, mesehallgatás, diavetítő nézés, fejlesztő torna vagy drámajáték közben észrevétlenül lélegzik be a levegőbe került sórészecskéket. A sószoa hozzájárul a szervezet öngyógyító funkcióinak

serkentéséhez, tisztulnak a légutak, csökken a nyálkahártya gyulladása. A szakemberek légúti allergia, asztma tüneteinek enyhítésére is ajánlják, és nyugtató hatása is ismert. Nagy figyelmet fordítottunk a sósza fajtájának és minőségének kiválasztására, mivel a túlzott beépítés, a sóporlasztók használata a légúti nehézségekkel küzdő gyermekekre rossz hatással is lehet, ezért a biztonságosabb, passzívabb terápiás hatású sófalakat választottuk.

Az egészséges környezeti feltételek biztosítása

Levegőzés

Az évszaknak, időjárásnak és a fényviszonyoknak megfelelően igyekszünk minél több időt a szabad levegőn tölteni. Udvarunkon biztosítjuk a napos és az árnyékos helyeket, különböző talajfelületeket és a nagymozgásos játékokhoz az eszközöket. Locsolással portalanítjuk az udvart, tisztán tartjuk a homokozót. Az udvari játék szabályait naponta tudatosítjuk. A szabad levegőn szervezésre kerül a szabad játék, rendszeres testmozgás, kezdeményezések, egyéb mozgásos tevékenységek, séták, kirándulások.

Táplálkozás

A fejlődés alapfeltételei között kiemelt jelentőségű a gyermek egészséges táplálása. Az óvoda biztosítja a napi háromszori étkezést, ezt egészíti ki a nyers zöldség és gyümölcs fogyasztás.

Az óvoda rendszeres kapcsolatot tart fenn a konyhával, a várható étrendet kihelyezzük a faliújságra a családok tájékoztatása érdekében. A táplálék allergiás gyermekek számára speciális étrend lehetőségét biztosítjuk a szülővel megállapodva. A gyermekeknél célunk az esztétikus és kulturált étkezési szokások kialakítása. Életkortól függően az étkezéshez szükséges eszközök önálló, helyes használatának (helyes testtartás, étkezési technikák megismertetése, töltés, mérés), esztétikus terítés biztosítása (önkiszolgálással, naposi munkával), igény kialakítása a környezet rendjének megóvására.

Az egészséges életmód kialakításának feladatai - étkezés

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja részletesen megfogalmazza a célkitűzéseit a gyermekek egészség-fejlesztéséhez és egészségvédelméhez kapcsolódóan. Az intézményünk arculatához tartozik a kiemelkedő minőségű reform étkezés, mely magába foglalja az alacsony szénhidrát bevitelt, a telített zsírsavakat tartalmazó ételek csökkentésére való törekvést. Ennek megfelelően a velünk szerződésben álló konyha prémium étkezést biztosít, ahol dietetikus állítja össze a gyermekek óvodai étkezését, mely tartalmazza a napi négyzeri egészséges, rostban és vitaminokban gazdag ételeket. Az intézménybe járó gyermekek ellátását teljes körűen a külső beszállítónk látja el. Óvodai szinten nagy hangsúlyt fektetünk a prémium étkezések mellett a megfelelő mennyiségű folyadékbevitel biztosítására is.

Folyadék egyensúly

Fontos feladatunk a gyermekek napközbeni folyadékpótlását biztosítani. Étkezések alkalmával és a nap folyamán rendszeresen pohárból, vizet isznak a gyerekek.

Testápolás

Az óvodapedagógus feladata, hogy a napirend keretei között elegendő időt biztosítson a gondozási teendők egyéni tempó szerinti végzésére. A tisztálkodási folyamatot megismerteti a helyes sorrendiséggel és technikával, egészségügyi szokásokkal. A test tisztántartásán belül értjük a bőr, a fogak, a szájüreg, a haj, az érzékszervek, a körmök ápolását, és a ruházat higiéniáját. Az óvodapedagógus hangsúlyt fektet a közvetlen környezetük tisztántartásának igényére is. A megvalósításban fejlettség szerinti segítséget nyújt. Fokozatosan kialakítja az önállóságot.

Öltözködés

Az óvodai öltözet a kényelmes, praktikus ruha, időjárásnak megfelelő udvari viselet, biztonságos cipő és tornafelszerelés. Váltóruha biztosítása a szülők feladata. Az öltözködés során alakítjuk a gyermekek önállóságát. Elsajátíttatjuk az öltözködés helyes sorrendjét, a gyermekeket szoktatjuk ruházatuk és az öltöző rendben tartására.

Pihenés, alvás

A napirendben állandó helye van, ehhez megteremtjük a nyugalmas, csendes légkört. Minden gyermek saját ágyneműjét használja. Szellőztetés, kényelmes fekhely biztosítása, a szoros ruhadarabok levétele előzi meg. Fontos a ráhangolódás, a megnyugvás, ezt mesével, halk zenével, altatódal énekléssel teremti meg az óvónő. Tiszteletben tartjuk a gyermekek alvási szokásait / kendő, plüss állat, alvótárs/. Életkoronként rövidül a pihenési idő.

d) Az érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés

Emberségünk leginkább érzéseinkben fejeződik ki. Az érzelmek gazdagítanak. A gyermek rendelkezik az érzelmek megnyilvánulások iránti ösztönös fogékonysággal. Az érzelmi tanulás a boldogulás alapja. Ezért szükséges a magatartási szokások, együttműködési formák megismertetése és elsajátítása, valamint az erkölcsi, szociális érzékenység megalapozása.

Az óvodai légkör kialakítása során kiemelt jelentőségű, hogy a gyermekeket érzelmi biztonság, otthonosság, derűs, kiegyensúlyozott, szeretettel teli légkör vegye körül. Ennek minden tevékenységét gazdagon élhessék át, ezáltal megtanulnak alkalmazkodni egymáshoz, mely elengedhetetlen lépés a magas szintű szocializáció kialakításához.

CÉLOK:

- A gyermek én-tudatának erősítése, érzelmi és társas készségeinek fejlesztése.
- A szülők bizalmának elnyerése az együttnevelés érdekében, ami megalapozza

a gyermek érzelmi biztonságát.

- Nyílt napok, rendezvények, megfelelő kommunikációs csatornák működtetése, mely során a családok képet kaphatnak az óvoda működéséről, szellemiségéről, így már az intézmény választásakor meggyőződhetnek gyermekük megfelelő elhelyezéséről. A szülők bizalma megfelelő alapot nyújt a gyermekek számára a tőlük való elváláshoz, ez alapja az óvodai beilleszkedésnek.

FELADATOK:

- lehetővé tesszük, hogy a család valamelyik tagja a beszoktatás időszakában együtt lehessen a gyermekkel - ezt a folyamatot a gyermekre figyelve irányítjuk a szülőkkel együtt,
- felismerjük, kielégítjük, és egyénileg fejlesztjük a gyermek érzelmi igényeit,
- utat adunk az egészséges önmegvalósítási törekvéseknek, a saját szempontoknak,
- az egyes gyermekek kapcsolatait figyelemmel kísérjük, ha szüksége van rá, segítjük, bátorítjuk a kezdeményezéseiket, próbálkozásaikat,
- tévedhetnek, kijavíthatják nem elfogadható tevékenységeiket, megalapozzuk erkölcsi szokásaikat (segítségnyújtás, önzetlenség, figyelmesség stb.)
- meghallgatjuk mondanivalóikat, kérdéseikre válaszolunk,
- tiszteljük az egyedüllét igényét, az egyéni alkalomszerű választásokat elfogadjuk, erősítjük a baráti, társas kapcsolatokat,
- fontos számunkra, hogy minden gyerek megtalálja a helyét a csoportban, segítsék egymás tevékenységeit, figyeljenek egymásra,
- segítjük az önállóság kialakulását a konfliktusok megoldásában,
- segítjük a gyerek érzelmi és kommunikációs intelligenciájának fejlődését,
- kevés, de fontos, ésszerű, következetesen betartható szabályt határozzunk meg csoportonként,
- a szabályokat alkalmanként átvizsgáljuk, és helyzethez igazítjuk,
- állandó jelenlétünkkel a védelem és a biztonság iránti igényüket kielégítjük,
- könnyen utánozható mintát nyújtunk az együttlét szabályainak elsajátításához, (mintaadás),
- segítjük a másság elfogadását.

Nyílt nap

Óvodánkban a beiratkozást megelőzően nyílt napokat szervezünk, mely során lehetőségük van a gyermekeknek és a szülőknek megismerkedni az óvodapedagógusokkal. Ekkor tartjuk az első szülői értekezletünket. A szülők tájékoztatást kapnak az óvodai életről, nevelési elveinkről, hagyományainkról, ünnepeinkről, a beiratkozás menetéről.

A beiratkozás napjára jól előkészített, bababarát teret alakítunk ki a várakozó gyermekek részére, amíg a szülők az iratokat töltik a folyamatos és nyugodt ügyintézés érdekében.

Az első szülői értekezlet alkalmával tájékoztatjuk az óvodába felvett gyermekek szüleit intézményünk házirendjéről, részletesen bemutatjuk az óvodai nevelés elveit, hagyományait, lehetőség adódik a gyerek jelének kiválasztására.

A befogadás időtartama, intenzitása egyéni igényeknek megfelelően gyermekeként eltérő. Mindenképpen a szülős, nagyszülős **beszoktatást** javasoljuk. A gyermekek biztonságérzetének kialakulása érdekében szükséges a szülők, nagyszülők jelenléte, mely az otthoni biztonságot nyújtó környezetet hordozza magában, és átmenetet, fokozatosságot képez az elszakadásban. Az első napokra a kísérővel közös, majd a későbbiekben egyedül végzett feladatokat, játékokat szervezünk. A gyermekek befogadására az óvodapedagógus párok közösen készülnek. Előkészítik az óvodai csoportszobát az új gyermekek fogadására. A beiratkozást megelőzően a szülőkkel közösen részt vehetnek az óvodai programon kívüli játék délutánokon, melyeken a gyermekek hozzászokhatnak leendő környezetükhöz.

Az óvónőknek kiemelt feladata, hogy mind a szülőkkel, mind a gyermekekkel való első találkozás alkalmával szeretetteljes, bizalmas légkört alakítsanak ki, melyre építik majd a későbbi nevelő tevékenységüket.

Figyelmet fordítanak arra, hogy a gyermekeket pozitív érzelmi hatások ériék.

Lehetőséget adnak a gyermek számára kedvenc játéka behozatalára.

Az óvodapedagógus barátságos, kedves viselkedése lehetőséget biztosít a gyermek számára, hogy elfogadja az óvodai élet sajátosságait, magatartásával, játékszervezésével megteremti a közösségi élet alapjait, erősíti a gyermek alkalmazkodó-, befogadóképességét.

Az óvodapedagógus nevelési tervet készít, melynek része a beszoktatási terv is, majd értékeli, és a félévi értekezlet során beszámol a szülők felé. Minden gyermekről személyiség lapot vezet, melynek első fejezete az anamnézis, a továbbiakban tartalmazza a gyermek fejlődéséről készített feljegyzéseket. A szülők felé fogadó óra (**“beszélgessünk a gyerekről”**) keretein belül ad tájékoztatást.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZOÍAI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE:

- örömmel jön a gyermek óvodába, jól érzi itt magát, kifejezi érzéseit, felismeri, és figyelembe veszi másokét,
- átéli az érintkezés örömét, kicseréli gondolatait, érzéseit másokkal,
- van önbizalma,
- tud szabályokhoz alkalmazkodni, összhangba tudja hozni saját igényét a másokéval,
- leleményesen oldja meg a helyzeteket, legyőzi az akadályokat,
- viselkedését képes szabályozni,
- konkrét helyzetekhez igazítja viselkedését,
- jártas a konfliktusmegoldásban, képes kompromisszumot kötni,
- vágyainak teljesülését késleltetni tudja,
- eleget tesz a felnőtt kéréseinek,
- kialakul benne a jóindulat, segíti társait, gondoskodó,
- a csoporthoz tartozás érzését intenzíven megéli,
- elfogadja a másságot,
- tud önállóan döntéseket hozni, van véleménye.

Az óvodapedagógus személyiségével, magatartásával példaként van jelen a gyermek

társas kapcsolatainak alakulásában. Megteremti azt az inkluzív légkört, mely megfelelő alapot jelent a gyermekek számára. Gondoskodik a csoportszoba, öltöző, mosdó helységek barátságos díszítéséről az évszaknak megfelelő dekorációval, a gyermekek által készített alkotások megbecsülésével. Befogadja az otthonról hozott, a gyermek számára biztonságot jelentő tárgyakat. A csoportszobában kuckókat, bensőséges zugokat alakít ki, az életkornak és egyéni érdeklődésnek megfelelő játékeszközöket helyez el a polcokon. Minden gyermek számára saját fiókot biztosít a napközben elkészített rajzok, otthonról hozott apróbb tárgyak számára.

Nevelői munkánk során nagy hangsúlyt fektetünk az érzelmi kötődés elmélyítésének, a gyermek biztonságérzetének kialakulására. Az óvodapedagógus-gyermek, dajka-gyermek, gyermek-gyermek kapcsolatot a pozitív attitűd jellemzi. A gyermekek személyiségének alakulása érdekében az óvodában dolgozó felnőttek egyformán ismerik és alkalmazzák intézményünk szokás-, szabály- és normarendszerét.

Az óvodapedagógus folyamatos pozitív, megértő, szabálykövető magatartásával, saját vezető szerepének felvállalásával közösségi életre alkalmas normarendszert alakít ki. Napi tevékenységében határozott, ugyanakkor barátságos, szeretetteljes, őszinte kapcsolattal, tudatos és azonos normákat közvetít a gyermekek számára. A gyermekben megerősíti, illetve magyarázatot ad, melyek az elfogadható, és nem elfogadható magatartásformák.

Kialakítja az együtt játszás szabályait, az egymáshoz való alkalmazkodás normáit, mely biztosítja a zavartalan játéktevékenységet és erősíti a közösségi élet alakulását. Az óvodai élet alatt tiszteletre nevel, figyeli és segíti az együtt játszó csoportok alakulását, egymáshoz igazodását. A társas együttlét formáit folyamatosan alakítja ki. Az én tudat kialakulását, az én és a közösség összehangolását, az én törekvéseket összehangoltan működteti. A gyermekekben kialakítja az általa felállított és alkalmazott szabályokhoz való pozitív hozzáállást, mely a normakövető magatartás alappillére. Pozitív megerősítéssel gyakoroltatja az egymással való társas érintkezést, a kulturális magatartásformákat. Az adódó konfliktushelyzetekben törekszik az igazságosság, egyenlőség alapelvek alkalmazására.

Az óvodapedagógus a gyermek életkorának megfelelő napi-, heti rendet alakít ki, gondoskodik az állandóságról. A napi rend megszervezése során biztosítja a gyermek számára a folyamatosságot, a várakozási idő lecsökkentésével. A napi tevékenykedtetés során változatos, érdekes és játékos feladatok közben alakítja ki a belső motiváltságot az ismeretszerzés, feladat-, problémamegoldás iránt, a pontosság, kitartás, feladat-, szabálytudat, önértékelés képességével együtt, továbbá önállóságot, önbizalmat, önbecsülést fejleszt. A társas együttlét szabályait, a csoport fejlettségi szintjének megfelelően gyakoroltatja.

A gyermeket a segítségnyújtásra ösztönzi, és a közösség érdekeit szolgáló, egyéni képességeknek megfelelő munka jellegű feladatokat biztosít számára, ezáltal hozzájuttatja a cselekvő tapasztalás, a közösségért végzett tevékenység örömeinek, szükségességének élményéhez. Kiemelten értékeli az önként, spontán módon történő munkavégzést. A gyermek munkajellegű tevékenységét pozitív értékeléssel, példamutatással terelgeti az esztétikum, teljesség irányába. A rendszeres tevékenykedtetés, megértő magatartás közvetítésének eredményeként kialakul a gyermekben a saját és mások által végzett munka megbecsülése, elismerése.

Kiemelt pedagógiai feladatunk a gyermekek különböző személyiségére való

építkezés, a másság elfogadása differenciáló pedagógiai bánásmóddal, szükség esetén szakemberek bevonásával.

Az óvónő a gyermek közösségi nevelése részeként közös élményeket biztosít, melyeken odaadóan vesz részt, mintát mutat a gyermek számára. Az intézményi közösség kialakulásának érdekében minden csoportot érintő programokat szervezünk, hagyományokat ápolunk, melyek az óvodai közösséghez való tartozás élményét erősítik. A közösségi programok előkészületeibe bevonjuk a gyermekeket.

Nevelői munkánk során nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy a gyermekek megismerjék közvetlen környezetüket, a fővárost, műemlékeit, nemzetünk hagyományait. Erősítjük a hazaszeretetet, és a szülőföldhöz való kötődést. A szűkebb és tágabb környezet megismerése során lehetősége van a gyermeknek a természetben, emberi környezetben található szépre való rácsodálkozásra. A művészetek megismerésével megalapozzuk az esztétikum, a kultúra iránti igényét.

Az életkornak megfelelő erkölcsi normák és illemszabályok megismerésével, elsajátításával, az elemi udvariassági szokások tudatosításával, elmélyítésével, a különböző alkalmaknak és helyszíneknek megfelelő viselkedéssel alkalmassá válnak a gyermekek a közösségi élet szabályainak elfogadására és alakítására.

Óvodai ünnepek, hagyományápolás

Óvodai életünk egészét átszövik a hagyományok és ünnepek. Az ünnepek kiemelkedő alkalmak a gyermekek és az óvoda életében. A közös élmények erejével megteremtjük a hagyományokat, és közel hozzuk a szűkebb és tágabb környezetünk eseményeit.

CÉLOK

Az ünnepekkel közvetítjük egyetemes és nemzeti kultúránk értékeit, a jeles napok kapcsán felidézzük a népi hagyományokat, népszokásokat. Mindezek által formálódik a közösség, a gyermek, az óvoda és a család kapcsolata. A közösségi tevékenységeket várakozás előzi meg, így a gyermekek is részt vesznek a többhetes előkészületekben. Az ünnep fényét emeli a feldíszített óvoda, az ünneplőbe öltözött gyermekek és felnőttek, a meglepetések, az ajándékozás, a vendégvárás öröme. Az érzelmi ráhangolódást biztosítjuk az aktuális mesékkel, versekkel, dalokkal, énekes játékokkal, kézműveskedéssel. A szülők, családtagok is részt vesznek a közös ünneplésben, bekapcsolódnak a szervezésbe, előkészítésbe, és alkalmanként a lebonyolításba is.

Csoportélet hagyományai

Új gyerekek fogadása

Közösség alakító játékok játssza.

Születésnapok

A születésnap megünneplése minden kisgyermek számára fontos esemény. A csoportban játékkal, dallal, kis versikével köszöntjük az ünnepeltet, és ezen a

különleges napon saját készítésű ajándékkal is kedveskedünk neki. Cserébe megvendégelheti társait.

Anyák napja

Anyák napja alkalmából az édesanyákkal együtt töltött délutánt szervezünk. Ezen a szép napon a gyermekek verssel, énekkel, kézzel készített ajándékkal és virággal is köszöntik az édesanyákat.

Apák napja:

“Apa kupa” megrendezése, kvíz játékok és mozgásos versengések által.

Óvodai kirándulás

Május végére egész napos buszos kirándulást szervezünk a nagycsoportos korú gyermekek részére. A kiválasztott helyszíneken óvodapedagógusok irányításával különböző érdekes programokon vehetnek részt óvodásaink. A kis-és középső csoportosok egyéni kirándulást szerveznek az óvónénikkel.

Családokkal közös évvárás, búcsúzás

A nyári évszak megérkezésekor a csoportok évváró ünnepségre hívják meg szeretteiket. Nagycsoportosaink búcsúztatására szintén ekkor kerül sor egy kis műsor keretén belül.

A gyermekek versekkel, dalokkal búcsúztatják az ovis éveket, majd a kertben vagy a saját termükben elkészített ünnepi asztaloknál egy kis beszélgetéssel zárul az ünnepelés.

Gyereknapi:

Mulatságos, szórakoztató programokkal ünnepeljük meg e napot.

Néphagyományok

Szüreti multság

A régi népszokásokat felelevenítve szeptember végén szüreti mulatságot rendezünk óvodánkban. A délelőtti folyamán a gyermekek szőlőt szemeztetnek, préselnek, mustot készítenek, majd táncház keretében népzenezők muzsikaszója mellett ismerkednek a népi hangszerekkel, népszokásokkal.

Márton nap

Óvodásaink az óvodapedagógusok irányításával színes, ötletes lampionokat készítenek a lámpás felvonulásra, a nagyok pedig rövid műsorral is készülnek az ünnepségre.

Mikulás

Mikulás napjára minden kisgyermeknek elkészül a várva-várt csomag. A várakozás öröme csak fokozza, hogy aznap mindannyian pirosba öltözünk. Mikulás bácsi csoportonként járja végig a termeket, hogy az izgatott gyermekeknek átadhassa az

ajándékot, cserébe az ovisok versekkel, dalokkal kedveskednek neki. Az ódapedagógusok közös bábjátékkal kedveskednek a gyerekeknek.

Adventi délutánok

Az advent egyik fontos eseménye a heti gyertyagyújtások mellett, a karácsonyváró adventi délutánok megszervezése. A szülők részvételével közös barkács délutánt szervezünk. Ez is az örömteli várakozás része, amikor meghitt zenehallgatás, éneklés közben ünnepi dekorációkat, ajándékokat készítünk közösen.

Karácsony

Az óvodai karácsonyt feldíszített fenyőfával, ünnepi terítéssel, közös énekléssel, versekkel ünnepeljük. A gyermekeknek csengettyűszó jelzi az ajándékbontás idejét. A nagyobb gyerekek betlehemi játékokat adnak elő.

Farsang

Farsang napját zenés táncmulatsággal, jelmezes megjelenéssel és a csoportokban az óvónénik által irányított tréfás játékokkal, versenyekkel tesszük még felejthetlenebbé a gyermekek számára.

Húsvét

Kedves hagyományt elevenítünk fel az óvodai húsvét napján megtartott locsolkodással.

A szép ruhába öltözött kisfiúk locsolóvizet, a kislányok pedig kézzel készített tojást, meglepetéseket hoznak, hogy így kedveskedjenek egymásnak. A közös bábszínházi előadás megtekintése után tojáskereséssel zárul a délelőtti program.

Pünkösöd

Tavaszi körjátékokat játszunk a zöld fűvön, a virágzó fák alatt. A népszokások elemeinek felhasználásával mozgásos versengéseket szervezünk. Pünkösdi királyt és királynőt választunk.

Zöld jeles napok

- Autómentes világnap
- Állatok világnapja (október 4)
- A hegyek napja (december 11)
- Energiatakarékosság világnapja(március 6)
- Víz világnapja (március 22)
- Madarak és fák napja(május 10)
- Föld napja (április 22)
- A Föld napjáról a szülőkkel közösen végzett virágültetéssel, kert rendezéssel, facsemeték, cserjék telepítésével emlékezünk meg. A Szülői Szervezet virág és virágföld vásárlásával támogatja kezdeményezésünket, amelyet a gyermekekkel együtt a balkonládákba ültetünk.

Az egy héten át tartó program részeként szelektív hulladékgyűjtésben, környezetvédelemmel kapcsolatos játékokban, rajz kiállításra való készülődésben vesznek részt a gyermekek.

Nemzeti Ünnepek

Március 15.

Nemzeti ünnepünk megünneplését külső megjelenésünk is jelzi. Mindenki kokárdával érkezik az óvodába. Reggeli után az óvodapedagógusok irányításával az udvarra vonulnak a gyermekek, hogy a sokféle játékos feladattal (kardvívás, ágyúgolyó gurítás, kötélhúzás, várvédés, lovas akadályverseny, huszár puzzle, „Adj király katonát!”) megidézzék a régi kor csatáját.

e) Az anyanyelvi és értelmi nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi nevelés

Programunk a kisgyermek életkorához szükséges és a fejlődés szempontjából fontos képességeket működteti. A rajzolás, festés, barkácsolás, az éneklés és mondókázás, a mozgásos szabályjátékok, a méricskélés, számlálgatás, ismerkedés a tér és idő lehetőségeivel, ritmusával, kitöltésének variációival, a szerepvállalás, amit monológ vagy párbeszéd kísér: a játék. Az óvodai élet kialakult fejlesztési területeit tehát teljes egészében magába foglalja. Fejlődéslélektani adottságként kezeljük a mágikus gondolkodás, a naiv világkép megnyilvánulásának formáit. A kisgyermek gondolkodása nem a felnőtt szokványos útjait járja be. Eleven, eredeti, érzéssel átítatott, tapasztalás jellegű. Az érzés és a gondolkodás nem válik szét. Fokozatosan válik céltudatossá. A sajátélményű anyanyelvi nevelést tartjuk fontosnak. Azt valljuk, hogy az anyanyelv az az aranypánt, mely a személyiséget belül és kívül, a természeti és az emberi környezettel egybekapcsolja. Megjelenési formája a játék és a mese. Emellett kiemelt figyelmet fordítunk a spontán és szervezeten szerzett tapasztalatok feldolgozására minden tevékenység szervezésében.

Az anyanyelvi nevelés áthatja nevelőmunkánk egészét, minden tevékenységi forma szerves része.

CÉLOK:

- Értelmi képességek fejlesztése, ismeretek bővítése, rendszerezése.
- Az élménypedagógiai elvek alapján, gyermeki érdeklődésre épített tapasztalatszerzés biztosítása, motiváltságának, aktivitásának ébrentartása.
- Az anyanyelvi nevelés során a magyar nyelv szeretetének, megbecsülésének kialakítása.
- A nyelvi kommunikáció iránt való igény, a természetes beszéd és kommunikációs, kapcsolattartási kedv ösztönzése és fenntartása, a gyerek

meghallgatása, kérdéseinek támogatása, beszédészlelésének, beszédmegértésének fejlesztése, a nyelvi és kommunikációs képességek kibontakoztatása, mindezek megvalósulása az óvoda valamennyi tevékenysége során.

- Az idegen nyelv elsajátítása, az anyanyelv elsajátításához hasonló módon történjen angol nyelven.

FELADATOK:

- a gyermek természetes érdeklődésére, kíváncsiságára figyelünk, és erre építjük a szervezett tevékenységeket,
- kínálatunkkal magunk is érdeklődést keltünk, helyes mintaadással, szabálykövetéssel,
- a kutató - kereső viselkedést megerősítjük, együtt örülünk a felfedezéseknek,
- örömteli, sokféle lehetőséget biztosítunk a gyakorláshoz, ismétléshez,
- megértő, elfogadó figyelemmel kísérjük a képzelet szabad áramlását, asszociációkat, spontaneitást,
- elfogadjuk, megerősítjük a szokványos megoldásoktól való eltérést, kreativitást,
- az érzékelés, észlelés fejlődéséhez biztosítjuk a feltételeket, figyelemmel kísérjük egyéni jellemzőit,
- megerősítjük a kitartó erőfeszítéseket, bátorítjuk őket, örülünk minden apró eredménynek,
- részleteiben és folyamatában figyelünk minden gyermeket, a jól működő részleteket, felismerjük, és erre építkezünk,
- a kifejezőkészség fejlesztése, a szókincs bővítése, a kommunikáció különböző formáinak alakítása, a beszélő környezet megteremtése,
- a nonverbális magatartás és az önkifejezés eszközeinek fejlesztése,
- hallás, fonémhallás fejlesztése,
- beszédértés, beszédészlelés fejlesztése,
- a könyvkultúra, az írott nyelv iránti érdeklődés felkeltése,
- életkori sajátosságokhoz igazított irányított-, anyanyelvi játékokat kínálunk,
- a kommunikációs képességet, a kapcsolatteremtés kedvét fejlesztjük, értjük a gyermek nyelvét, melyet a realitás és az illúzió között lebegtetett jelrendszerként értelmezünk,
- sok beszélgetési lehetőséget biztosítunk egész nap során, az anyanyelvi nevelés minden eszközével élünk,
- beszélünk, kommunikálunk, személyes, igényes és hiteles, modell értékű,
- a tehetséges gyerekeknek biztosítjuk adottságaikhoz, erőteljesebb fejlődésükhöz a fejlesztést.

A gyermek meghallgatásával kialakul a kommunikációs kedv, a beszédfigyelem. A pedagógus mintaadó jelenléte, a beszélő környezet megalapozza az anyanyelv helyes elsajátítását. Kiemelt feladat a beszédszint megállapítása, szókincsbővítés, az önkifejezés segítése. Szükség esetén a korrekció érdekében a megfelelő szakemberrel való együttműködés. A tervezett és spontán környezetben megvalósuló egyéni és csoportos anyanyelvi játékok, drámajátékok alkalmazása életkori sajátosságoknak

megfelelően.

Az életkornak megfelelő magyar és külföldi, mű és népmesék kiválasztása, szólások, közmondások, találós kérdések megfelelő alkalmazása és beépítése a mindennapokba. Az óvodapedagógus változatos élményekkel (vers, mese, báb, dráma játék) és beszédpéldával közvetíti az érzelmekkel teli hanghordozást, az érzelmek hanggi megjelenítését. Példát mutat a különböző társas helyzetekben alkalmazott hangszínek, hangsúlyok alkalmazására, a tiszteletteljes, udvarias kommunikációra.

Figyelembe veszi a különböző képességekkel rendelkező, különböző szociális közegből érkező gyermekek egyéni sajátosságait. Arra törekszik, hogy minden gyermek számára ösztönző kommunikációs helyzetet teremtsen.

Folyamatos beszédkezdeményezése áthatja az óvodai nevelőmunkát. Pozitív megerősítéssel, példaadással korrigál.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- ✓ nem adja fel könnyen, amit elkezdett, befejezi,
- ✓ ha nem sikerül, újra megpróbálja - kitartó,
- ✓ megmarad kíváncsisága, nyitottsága, újabb érdeklődések ébrednek benne,
- ✓ bátran keres, kutató, próbálkozik,
- ✓ a szemléletes gondolkodása mellett megjelenik a fogalmi gondolkodása,
- ✓ gondolkodási stratégiái javulnak,
- ✓ az érzékelési, észlelési tapasztalatok között tud differenciálni, megnevezni,
- ✓ az önkéntelen figyelem mellett megjelenik a szándékos figyelem,
- ✓ működik a rövid és hosszú távú memória,
- ✓ bátran beszél, kérdez,
- ✓ felnőttek, társak kérdéseit megérti és válaszol,
- ✓ beszéde érthető, helyzethez igazított,
- ✓ gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni,
- ✓ feladatot megérti,
- ✓ társas beszédhelyzetekben képes tartani a kapcsolatot, végighallgatja és megérti mások beszédét,
- ✓ nyugodtan és figyelmesen végighallgatja a felnőtteket és a gyerekeket, párbeszédben
- ✓ türelmesen kivárja a társ megnyilatkozását, közléseit,
- ✓ ismeri és helyesen használja a névutókat, igeidőket, térirányokat,
- ✓ képről mondatokat alkotva beszél,
- ✓ folyamatosan, összefüggő tartalommal fejezi ki magát, minden szófajt használ, változatos mondszerkezeteket, mondatfajtaakat alkot, beszédének tagoltsága, hangsúlya, hanglejtése megfelel anyanyelvünk követelményeinek,
- ✓ tud rövid történeteket, szöveget visszamondani,
- ✓ élményt jelent számára a mese, vers hallgatása,
- ✓ minden magán és mássalhangzót tisztán ejt.

Az anyanyelvi nevelés átszövi a mindennapokat. Az étkezés alatti csendes beszélgetés, az ételek megnevezése, étkezések alatt az udvariassági szokások alkalmazása, a

gondozási tevékenység alatt folyamatos párbeszéd, a tárgyak pontos megnevezése. A közösségi nevelés területén a párban, csoportban játszó gyerekek közötti kommunikáció segítése, az udvariassági kifejezések, párbeszédformáinak használata, beszélgető körök szervezése, közösen átélt élmények felidézése.

Az óvodapedagógus nagy hangsúlyt fektet a társas kapcsolatok, természetes körülmények közötti párbeszédhasználatára, a játékszituációhoz igazított beszéd kialakítására, a beszéd és a mozgás összekapcsolására.

Az anyanyelvi nevelés megvalósulása érdekében az óvodapedagógus az életkori sajátosságoknak megfelelően túlnyomóan az alábbi játékokat, feladatokat alkalmazza:

A 3-4 éves gyermekeknél jellemzően az ölbéli játékok (höcögtetők, cirógatók, lovagoltatók), a hangok tiszta ejtését segítő és rávezető játékok (légzéstechnikai játékok, ajak - nyelv torna), játékos hangutánzás, példamutató beszéddel a dajkanyelv és selypes beszéd kiküszöbölése. Megjelenik a képolvasás egyszerűbb formája, (egyszerű cselekvések, személyek, tárgyak).

A 4-5 éves gyermekeknél hallásfejlesztő játékok, szókincsbővítést segítő játékok, nyelv és ajakügyesítők, beszédhibák kiszűrése és szakember segítségének kérése, hangfelismerési gyakorlat. A képolvasásnál összetettebbek a cselekvések, nő a képen található személyek, tárgyak száma, több részlet jelenik meg.

Az 5-7 éves gyermekeknél artikulációt fejlesztő játékok, szókincsbővítő, összefüggő szövegmondás, mondatbővítés, játékos olvasás hívóképekkel, szótagolás, kommunikációs játékok, hallásdifferenciálási gyakorlatok, visszhang játékok, suttozó gyakorlatok, hanganalizáló gyakorlatok, beszéd csak magánhangzókkal, kommunikációs játékok, játékos nyelvtörők. Képolvasás alkalmával megfogalmazzák, részleteiben mesélik el az eseményt. Észreveszik az összefüggéseket, következtetéseket vonnak le. Összefüggő képek alapján helyes időrendi sorrendben mesélnék el egy történetet.

Az értelmi fejlesztés

CÉLOK

Életkori és egyéni sajátosságokra, meglévő tapasztalatokra, élményekre, spontán tapasztalatszerzésre, az ösztönös tudásvágyra, kíváncsiságra építve változatos, tervezett tevékenységformák alkalmazásával alakítjuk ki a gyermekekben a belső motivációt a természeti és társadalmi környezetük, őket körülvevő világ megismerésére, megértésére. Az értelmi fejlesztés hat a teljes személyiségfejlődésre. A gyermekek számára lehetőséget teremtünk az önálló gondolkodásra, játékos kísérletezésre, ismeretek szerzésére, melyekkel képessé válnak tájékozódni a világban.

FELADATOK

Az értelmi képességek fejlesztése a napi tevékenységekbe ágyazva:

- érzékelés, észlelés, tapasztalatszerzés,
- figyelem,
- emlékezés,

- logikus gondolkodás, ok-okozati összefüggések, problémamegoldások.

Az óvodapedagógus fő feladata az értelmi képességek fejlesztése során a természeti-emberi-tárgyi környezet iránti érdeklődés felkeltése olyan játékhelyzetek, tevékenységek megteremtésével, melyben a tapasztalatszerzés megvalósulhat. A világról szerzett ismeretek különböző élethelyzetekben való gyakorlása, „én-kép” fejlesztés, testséma kialakulásának segítése, forma és térészlelés fejlesztése, értelmi képességek fejlesztése.

A gyermek a megszerzett tapasztalatait képes rendszerré, ismeretté alakítani, ismereteit rendszerezéssel bővíteni. Az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvónő által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg a játékos cselekedtetés. A tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire, lehetőséget ad a gyermeki kérdések megfogalmazására, melyekre választ ad.

Minél több érzékszervre ható tapasztalatszerzést, megfigyelési lehetőséget biztosít a gyermek számára. Játékos tevékenységekkel segíti elő az önkéntelen figyelem és spontán emlékezet fejlődését a szándékos megfigyelés és az emlékezetbe vésés felé, majd növeli az emlékezet és a szándékos figyelem terjedelmét.

A képzelt világ megidézésével, mesékkel, ábrázoló tevékenységgel fejleszti a gyermek kreativitását, képzelő erejét. Problémahelyzeteket teremt, azok megoldásában az önálló gondolkodás, önálló feladatmegoldást erősíti, egyéni válaszkeresést segíti.

A gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése mellett jelenjen meg a személyre szabott, pozitív értékelés, mely elősegíti a gyermek személyiségének kibontakoztatását. A napi tevékenységek közben különböző eszközök biztosítása, amelyekkel a gyermek spontán helyzetekben önállóan cselekedhet.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- ✓ A gyerekek aktívan részt vesznek a különböző óvodai tevékenységekben, és képesek azokban elmélyülni.
- ✓ Kialakult a belső motiváció az ismeretek megszerzésére.
- ✓ A tapasztalatszerzés következtében alapvető ismeretekkel rendelkeznek közvetlen környezetükről.
- ✓ Képesek figyelmüket szándékosan és tartósan irányítani, növelni, megosztani, felismernek ok – okozati összefüggéseket, a cselekvő-, szemléletes-, képi gondolkodás mellett az elemi, fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.
- ✓ Kialakult az életkor specifikus beszédértésük, beszédfigyelmük, testséma ismeretük, finommotorikus, laterális térészlelő képességük, téri tájékozottságuk, térbeli mozgásfejlettségük, rendelkeznek probléma felismerő és megoldó képességgel, saját tévedéseiket segítséggel javítják, tudnak vizuálisan, akusztikusan differenciálni, lelkileg egészségesek, nyitottak, érdeklődők.
- ✓ Készek az iskolába lépésre, a tanuláshoz szükséges képességeik folyamatosan

fejlődnek, egyre több szabályhoz tudnak alkalmazkodni, megértik a feladatokat, kitartással, önkontrollal rendelkeznek.

Az óvodai élet tevékenységformái és az óvodapedagógus feladatai

JÁTÉK

Helyi programunk alapelve, hogy az óvodáskor nyelve: a játék, a mozgás és a mese. A játék a gyerek legfőbb tevékenységi formája, legelemibb szükséglete, létformája, alapvető tanulási módja, a készség- és képességfejlesztés leghatékonyabb eszköze, a szocializációjának színtere. A gyerek játéka mással nem helyettesíthető, magáért a tevékenység öröméért végzett cselekvési forma, mely során fejlődnek a gyerek pszichés folyamatai, alakul személyisége. Játékuk során sok tapasztalatot, élményt szereznek.

A játék önkéntes és szabad. Belülről motivált és spontán. Nem a végeredmény fontos, hanem maga a folyamat, a játék. Ez valóságyszerű, de nem valóságos. Nem érvényesek rá a valóság idő- és térbeli korlátai. A játék lényeges eleme, örömforrása a kockázat, a kiszámíthatatlanság. A játéknak sajátos, gyermeki rendje van. Bármikor be és ki lehet lépni belőle.

A játékokban átéli a gyermek a szükségleteit, érzelmeit, problémáit, konfliktusait, vágyait, feszültségeit. A játék kísérője a jó hangulat, könnyedség, tréfa, nevetés. A játék valamennyi tevékenységformát magába foglal, ami az óvodáskorú gyermeknek érdekes lehet, ami számára kíváncsi. Kétféle játék folyik nálunk, amit a gyerekek maguk találnak ki, a spontán, szabad játék, és az, amit az óvónő kezdeményez, az irányított játék.

A spontán, szabad játék a gyermek belső világának tükörképe, a gyermek szabad akaratából, belső késztetésekre (élményekre, tapasztalatokra, vágyakra, elképzelésekre) jön létre. Úgy alakítja a játék menetét, ahogy érzelmeinek, gondolatainak megfelel. A spontán játék a gyermek személyiségének tükröződése.

A felnőtt által kezdeményezett játékban az óvónő részéről tervezett, tudatos indítást, késztetést kapnak a gyerekek. Ezek a játékok előre meghatározott célokkal bírnak, és a valóság bizonyos jelentésbeli összefüggéseinek megértését, megítélését segítik elő. A gyermek szociális, emocionális, cselekvési és kognitív kompetenciái is alakulnak a játékban.

CÉLOK

A testnek, a léleknek és a szellemnek életkorra jellemző összhangjának kialakítása. Játékuk által tanulhassanak, képességeik, készségeik kibontakozhassanak, egyéni vágyaikat, elképzeléseiket megvalósíthassák, élményfeldolgozásuk megtörténjen, szociális kapcsolataik fejlődjenek.

Fő feladatunk a játék optimális feltételeinek a biztosítása. Ezen belül az elegendő idő, nyugodt és kreatív lékör, a megfelelő eszközök és élményszerű lehetőségek megléte.

Az óvodapedagógus állandó feladata, hogy a gyerekek korának, képességeinek, szükségleteinek és igényeinek megfelelő játéktípusok megjelenjenek a csoportszobában,

és gyerekek körében úgy mint a: gyakorló játék, konstrukciós játék, szerepjáték, szabályjáték, dramatizálás, bábozás és barkácsolás.

Az óvodapedagógus ösztönző, támogató magatartással, tudatosan működik együtt a gyerekekkel. Tudatos jelenléte, segíti az élményszerű, elmélyült játékot, így biztosítja az indirekt irányítást. Szükség és igény szerint játszik együtt a gyerekekkel, eközben elősegíti az eltérő életkorú és fejlettségű gyerekek együttjátzását, arra neveli őket, hogy tartsák tiszteletben egymás játékát, tevékenységeit. Konfliktusok esetén kivár, időt és lehetőséget ad a gyerekeknek, hogy megoldja problémáit, amennyiben próbálkozása nem jár sikerrel, csupán akkor lép közbe.

FELADATOK

- mindig azon gondolkodunk, mit játszunk, hogyan lehet mindenből jó játékteret és lehetőséget kialakítani,
- a szabad játék alakulását biztosítjuk,
- teljes teret kapnak a játszó gyerekek, lehetőséget adunk a tér átalakításra is,
- összefüggő, zavartalan időt biztosítunk a játékhoz,
- szabadban is tervezünk játékokat,
- barátságos, gondoskodó, biztonságos és nyugodt légkört teremtünk,
- csoportszabályokat alakítunk ki, azokat betartjuk,
- jó minőségű játékeszközöket adunk, elérhető helyen helyezük el,
- a gyakorló, konstruáló, szabály és szerepjátékhoz életkornak megfelelő gazdag eszköztárt hozunk létre,
- otthonról is engedünk játékot behozni előre megbeszélt napokon és limitált mennyiségben,
- a játékhoz velük együtt készítünk kiegészítőket, illetve új játékokat készítünk
- örülünk az önállóan kitalált eszközöknek, segítjük megvalósulását,
- a játék produktumaira vigyázunk, megóvására nevelünk,
- tiszteletben tartjuk a játék szabadságát, a képzelet szabad áramlását,
- erősítjük az önálló választás szándékát,
- a játékoz megfelelő állandó és mobil teret, eszközöket biztosítunk,
- tudatosan, átgondoltan alakítjuk ki a pedagógiai tereket,
- bátorítjuk és segítjük a kutató, kereső, kísérletező kedvű gyerekeket,
- támogatjuk a több napon, cikluson át folytatódó játékot, tervezgetjük hogyan tovább,
- természetes módon gyűjtünk élményeket a játéktartalom bővítéséhez,
- lehetőséget adunk az önálló, páros és csoportos játékra,
- utat adunk a negatív érzések kivetítésének, a többi gyerek szabadságát tiszteletben tartva,
- figyelemmel kísérjük a játék tartalmát és a játszó gyermeket,
- a gyermeki jelzések mögöttes tartalmára érzékenyek vagyunk,
- játékra készek, játszótársakká válunk,
- könnyen utánozható mintát nyújtunk,
- a szülőkkel sokat beszélgetünk a szabad játék jelentőségéről.

Képességfejlődés a játék során.

Fejlődik:

- mozgáskoordinációjuk,
- érzelmi életük - szocializálódnak, alakulnak társas kapcsolataik, megtanulnak egymáshoz alkalmazkodni;
- erősödik empátiás készségük, türelmük, önfegyelmük, szabálytudatuk,
- felelősségtudatuk, feladattudatuk, frusztrációs toleranciájuk, viselkedésük,
- metakommunikatív kifejezőkészségük;
- jellembeli, erkölcsi tulajdonságaik;
- képzeletük, alkotó kreativitásuk,
- értelmi képességeik- figyelmük, emlékezetük,
- megfigyelőképességük, gondolkodásuk;
- észlelésük: szín, forma, alak, háttér, térészlelés,
- térbeli tájékozódásuk, tapintási észlelésük, pontosságra törekvésük;
- tapasztalatokat szereznek az anyagok minőségéről (keménységről,
- érdekességről, felületről);
- felfedezik a rész - egész viszonyát, időrendiséget, ritmusérzékük alakul;
- bővül a szókincsük, beszédkésztségük, ismereteket szereznek,
- beszédfigyelmük, fogalomalkotásuk, szövegemlékezetük helyzethez illő,
- mozgásuk összekapcsolódik a beszéddel, tapintással, látással, hallással.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- ✓ önállóan választja meg a játéka témáját, helyét, eszközeit, társait, idejét,
- ✓ játékát önállóan tervezi, szervezi,
- ✓ öröme a játék számára, játékát kommunikáció kíséri
- ✓ megismeri önmagát és a körülötte lévő tárgyi, emberi környezetet,
- ✓ hatékonyan érzi magát,
- ✓ vannak egyéni ötletei, kezdeményező javaslatai a játék bonyolításához,
- ✓ a többiek által kezdeményezett játékban is megtalálja a helyét,
- ✓ szerepeket vállal, kialakul játéktudata (szimbólumok és realitás)
- ✓ szabályokat alkot, szabálytartó, megérti és elfogadja a bonyolultabb szabályokat is
- ✓ bátran próbálkozik, variál, ismételi,
- ✓ gazdagon kibontakozik a szerepjátékban,
- ✓ képes játékához eszközöket készíteni, eszközökön megosztózik,
- ✓ tud kompromisszumokat kötni, konfliktusait elfogadható módon rendezni.
- ✓ egyedül és csoportban is, társaival együttműködve, kitartóan játszik, játéka elmélyült, témája, tartalma színes és gazdag,
- ✓ vigyáz a játék „eredményeire”, produktumaira, bábozás, dramatizálás, barkácsolás, saját élményeinek eljátszása élete részévé válik.

VERSELÉS, MESÉLÉS

Az óvodai élet mindennapjait kitöltő és megszépítő együttes, örömteli és izgalmas élmény, az egybehangelődés és összetartozás eszköze az anyanyelv csiszolt formáival. A többször hallott mesék, különös hangulatú versek, gyakran végigjátszott mondókás játékok, bábszínházi élmények előkelő helyet foglalnak el az életre szóló benyomások sorában. A gyermek a mesékben anyanyelvével együtt a magyar észjárás is megismeri, elsajátítja kultúránkat. A gyermek a mesehősökkel azonosulva a képzelet szárnyán ismereteket, tapasztalatokat szerez a világról.

A mesehősökkel együtt átél erkölcsi normákat, melyek beépülnek játékába. A mese, a vers, az anyanyelv közegén át emberi kapcsolatokra tanít, olyan helyzetekre mutat rá, amelyek megértésére más eszközökkel ebben az életkorban nincs mód. A mese az anyanyelv zenéje és észjárása.

A népmeséknek erkölcsi tartalma van, belső indulati élményeket közvetít, indulatok feldolgozására, belső képteremtésre készítet. Az élet nagy kérdéseire ad választ: Ki vagyok én, hová tartok?

A mesélés, verselés, vershallgatás a szellemi nevelés eszköze. Megnyugtat, mert teljes világképet, magyarázatot ad.

CÉLOK

- A gyermek teljes személyiségének formálása, harmóniájának megteremtése, érzelmi, értelmi, és erkölcsi fejlődésének segítése, anyanyelvének elsajátítása, az irodalmi élménynyújtás által.
- Beszédnevelés, én erősítés, a gyermek személyiségének összerendezése. A magyar népünk szép erkölcsi szokásainak megalapozása.

FELADATOK

- a mesék többségét a magyar népmesekincsből és igényes alkotások közül tudatosan válogatjuk egész évre,
- a kiválasztás szempontjait követjük: népmesékből, népi alkotásokból, igényes műmesékből és a műköltészetből válogatunk,
- verset a nagy magyar költők formai és ritmikai szempontból gyermekek által is felfogható verseiből választunk,
- a népköltészetből merítünk tréfás, mulattató mondókákat, találós kérdéseket, névcsúfolókat,
- saját repertoárt alakítunk ki, nagy hangsúlyt fektetünk az ismétlésre, de minden évben tanulunk új meséket, mondókákat, verseket.
- mindennapi tevékenységeink közben is verselünk, mondókázunk helyzethez illően, meséket, mondókákat, dalt egymásba fűzzük, amikor igény, kedv, idő és hely van rá,
- minden nap ebéd után meséljük a hosszabb és tündérmeséket, folytatásos meséket,
- meséléshez megteremtjük a nyugodt légkört, csendet, szertartásos jelleget,
- bőséges, biztosan tudott, begyakorolt szöveggészlettel rendelkezünk, átéléssel,
- gazdagon mesélhetünk, ragaszkodunk az értékes szöveghez,

- mesefordulatokhoz, szép kifejezésekhez, gazdag nyelvi minőséghez,
- gyakran megismételt élményt nyújtunk a gyermekre figyelve, többnyire mozgással, esetleg dallammal kísért mondóka, vers mondogatásával,
- bábszínház használata és mesedramatizálások során ismételten előkerülnek a mesék,
- a mesejátékokhoz kellékeket, teret biztosítunk,
- igényesen beszélünk, fejlesztjük a gyermek kifejező hanghordozását, változatos szókincsét, az érzelmeket megjelenítő viselkedését,
- lehetőséget adunk csoportos beszélgetésre, a gyerekek egymás közötti színes élő beszélgetéseire,
- figyelemmel kísérjük a gyermek kialakulóban lévő egyéni beszéd-sajátosságait, biztatjuk, bátorítjuk,
- pozitív példát nyújtunk a mesekönyvek használatában és a gyermekeket is a könyvek megóvására ösztönözzük.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- ✓ a gyermek bátran kimondja azt, amit érez, gondol,
- ✓ könnyedén beszél társaival, felnőttekkel, olyan szókinccsel rendelkezik, amely lehetővé teszi számára gondolatai érthető kifejezését,
- ✓ a gyermek beszéde tagolt, hangsúlya, hanglejtése megfelel az anyanyelv követelményeinek, várja és kéri a mesét, segít a mesehallgatás feltételeinek kialakításában, az óvónő köré ülve csendben hallgatja azt,
- ✓ a mese hatására belső aktivitásra, játékos cselekedetre képes,
- ✓ folytatásos mesék, verses- mesék szálait össze tudja kötni,
- ✓ tud meséket, történeteket kitalálni és azokat mozgásban megjeleníteni,
- ✓ a találós kérdésekre választ keres, a gyermek örömmel ismételgeti a verseket, mondókákat - önállóan vagy mikro csoportban,
- ✓ egész testével érzi az anyanyelv ritmusát, tagolását a versekben, mondókákban,
- ✓ a mondókákat, játszóverseket mozgással kíséri, maga is talál ki egyszerű mozdulatokat, bátran kezdeményez, illetve bekapcsolódik az óvónővel közös bábozásba, mesedramatizálásba, szerepeket vállal, szívesen öltözik jelmezbe, húz ujjára, kezére bábót és egyedül vagy társaival eljátssza meseélményét,
- ✓ szívesen lapozgatja a képeskönyveket, mesekönyveket, beszéddel kíséri a képeket,
- ✓ gondosan bánik a mesekönyvekkel, vigyáz rájuk.

ÉNEK, ZENE, ÉNEKES JÁTÉK, GYEREKTÁNC

Az énekes játékok eredeti tartalma a természeti változásokban való kedvező beavatkozással (pünkösddőlés, lucázás), valamint az egyéni élet változásainak mágiájával (regölés, lakodalom) mutat összefüggést. Az énekes játékok megismerése az óvodában kezdődik el, és ott alapozódik meg.

Énekes gyermekjátékaink, az érzelemmel teljes énekek a biztonságot, a társsá válás személyességének alapjait nyújtják. A lépésritmus és a dallamritmus egészének megérzését és elsajátítását segíti.

CÉLOK:

- a zenei nevelés célja a zenei érdeklődés felkeltése, a közös együttjátszás, az éneklés örömeinek megszerettetése.
- A társas mozgásfejlődés elérése, a belső mozgásritmus és a magyar nyelv beszédritmusának együttes kimunkálása.
- A mozgás és a ritmikus beszédérzet önálló koordinációjának mélyítése.
- A gyermekek zenei anyanyelvének, érdeklődésének megalapozása, zenei ízlésük, műveltségük alapjainak lerakása.

FELADATOK:

- zenei anyagunkat igényességgel, hozzáértő alapossággal, tudatos szakértelemmel válogatjuk, a gyerekek fejlettségét, érdeklődését, az aktualitásokat, és a csoport nemek szerinti összetételét figyelembe véve,
- megismerjük a gyermeket és vele együtt, fejlesztési lehetőségeit és igényeit, a gyerek zenei képességeinek a fejlesztéséhez alapul szolgálnak az énekes népi játékok és a kortárs alkotások: a ritmus, éneklés, hallás, mozgás és zenei kreativitás, emellett a játékdalokhoz, mondókákhoz társul : a zenei ritmusérzék/ metrum ,ütem, ritmus, tempóérzék/, zenei hallás, tiszta éneklés és reprodukáló képesség, belső hallás, zenei formaérzék.
- Szabad játékidőben lehetőséget biztosítunk az éneklésre, mondókázásra, játékdal fűzésre, a gyermekek befogadásánál is segítségül hívjuk a gyermekdalokat, höcögtető, ringató, ujj számolgotó mondókákat, altatásnál a bölcső és altatódalokkal a gyermek érzelmi világának feszültségét oldjuk, elősegítjük a nyugalmat és a harmóniát, a mondókákat, énekeket játékhoz, mozgáshoz, környezetünk jelenségeihez kapcsoljuk, gyakran ismételjük őket, elfogadjuk, hogy a gyerekek mindig az életkoruknak, fejlettségi szintjüknek és motiválhatóságuknak megfelelően kapcsolódjanak be az énekes játékokba,
- a mindennapokban lehetőség szerint dallal kapcsolódik az óvónő a gyerekek tevékenységeihez,
- a nagyobb teret igénylő énekes játékokat az udvaron vagy a tornateremben játsszuk,
- a fiúknak keresünk a mozgás és a beszéd együttesének érzetét elősegítő, vidámságot és csúfolódást egyformán biztosító ritmikus játékszövegeket és játékokat,
- énekelünk, hangszereken játszunk (furulya, xilofon) élményt nyújtunk,
- zenehallgatásnál az élő zene mellett művészi értékkel bíró népzenei, komolyzenei műveket is hallgatunk, ismerkedünk velük,
- a gyermek ritmusérzékének fejlesztését, zenei alkotókedvét a szöveg, a dallam, és a mozgás együttesével segítjük,
- ismétléssel mélyítjük el az érzelmet és tartjuk fenn az énekes játékfolyamat végtelen igényét,
- a zenei hallás, zenei emlékezet, belső hallás formálásában tudatosak vagyunk,

- énekes játékokkal alapozzuk meg a fegyelmezett és egészséges tartást elősegítő mozgást,
- hangszerekkel fejlesztjük a ritmusérzékét,
- egyensúlyérzék fejlesztést segítjük a forgással, forgatással, ugrások megismertetésével,
- a járás ritmikus mozgásérzetét a mondókákkal, nyelvtörőkkel erősítjük,
- a dobantós, kopogós mozgással belső biztonságérzetét erősítjük, lábrítmus megérzéséhez adunk gyakorlási lehetőséget,
- lehetőséget adunk a páros lábú ugrás gyakorlására,
- a csoportszoba polcain elérhető, nyugodt helyen helyezzük el a ritmus hangszereket (ritmus botok, dob, kasztanyetta, ujj cintányér, triangulum, csörgők),
- hangszereket, kellékeket, fejdíszeket készítünk a gyermekekkel közösen dalos játékainkhoz .

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- ✓ szívesen bekapcsolódik az énekes játékokba, táncokba, a megtanult szöveget, dallamot, játékmozdulatokat célszerűen használja,
- ✓ jól érzi magát a közös játékban, szívesen kezdeményezi ezeket, gátlás nélkül, örömmel mondókázik, énekel, élvezi a zenehallgatást, az óvónő hangszeres játékát, a megtanult szöveget, dallamot, játékmozdulatokat célszerűen használja,
- ✓ megjelenik az „én már tudom” élménye, gazdag motívumkészletét variálja,
- ✓ érzi az egyenletes lüktetést, a dalok ritmusát, azokat meg is tudja különböztetni,
- ✓ kísérletezik saját hangjával, szívesen utánoz állat és egyéb hangokat,
- ✓ felfigyel a természet és környezet hangjaira, figyeli és megkülönbözteti a hangszínek finom eltéréseit, saját, társai, illetve az óvónő beszédhangját,
- ✓ mozgásában megjelenik a járás, a lépés változatos formái, egyenletesen szépen jár, tánclépéseket ismeri és alkalmazza, tud ritmust, mozgást utánozni és rögtönözni, érzi az egyenletes lüktetést és a dallamok ritmusát,
- ✓ felismeri a jól ismert dalokat dúdolásról, hangszerjátékról, sajátos kezdő vagy záró motívumáról,
- ✓ felelgetős játékokat énekel,
- ✓ felismeri a halk-hangos, magas-mély közti különbséget, tud térformát kialakítani - csiga, kör, hullámvonal, lánc, ismeri és szívesen használja a ritmus hangszereket, emlékezetből felidéz 8-10 mondókát, csúfolót, csujogatót, kiszámolót, nyelvtörőt, 18-20 változatos mozgás és térformán alapuló dalos játékot, 4-5 alkalmi dalt,
- ✓ óvónői segítséggel maga is készít egyszerű gyermekhangszereket (síp, dob, csörgő).

RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZIMUNKA

A felnőtt közvetítésével a gyermek betekintést nyer az emberiség vizuális kultúrájának egészébe, ami a gyermeket a környezet kulturált felhasználójává és alakítójává neveli.

Az emberi kultúra részeként esztétikai értékeinket örökítjük át a gyermekekre. A gyermek manuális tevékenységeiben feloldja félelmeit, szorongásait, feldolgozza veszteségeit. Ezért magát a folyamatot, a próbálkozást tartjuk fontosnak, nem az eredményt, a teljesítményt, a végterméket.

A gyermekek rajzaiban a figurák differenciálódása párhuzamos a motoros koordináció, a látás és gondolkodás fejlődésével. Ábrázoló tevékenysége tükrözi ismereteit, képességi szintjét, érzelmi megnyilvánulásait.

CÉLOK

- A vizuális kultúra alapjainak lerakása.
- A gyermek szabad kép-, forma-, színeképzetének gazdagítása, önkifejezésének elősegítése, esztétikai érzékenysége, szép iránti nyitottsága, igényessége alakítása.
- A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.

FELADATOK

- az óvónő feladata az alkotó tevékenységhez megfelelő hely, elegendő idő, sokféle anyag ezen belül jó minőségű, könnyen megfogható eszközök biztosítása,
- a gyerekek változatos feladatokkal, kifejezési technikák alapelemeivel és eljárásaival ismerkednek meg,
- az ábrázolás különböző fajtáival alkotunk, mint a: rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, kézi munka,
- igényes tárgyi környezettel ismertetjük meg őket (műalkotásokkal, népi elemekkel), ily módon alakítjuk személyiségüket.
- plasztikus anyagok közül biztosítjuk a: gyurmát, só-liszt gyurmát, agyagot; a gyerekek megismerkednek a hozzájuk tartozó eszközökkel: sodrófa, kés, szűrő, formák, és elsajátítják az alkalmazott technikákat, mint a sodrás, gömbölyítés, lapítás, mélyítés, vágás, karcolás,
- a vizuális tevékenységeket (a rajzolás, festés, gyurmázás, barkácsolás, tépés, szövés, fonás, vágás, ragasztás, batikolás, gipsz és gyertya öntés), magáért a tevékenység örömeért végezzük, és nem a produktumért,
- a gyermekek élmény és fantáziaképének gazdagítása érdekében spontán és szervezett megfigyelések során (a séták, kirándulások alkalmával) ismereteket, élményeket szereznek, észrevetjük velük a környezetben látható mozgásokat, a változatos formákat, karaktereket, színeket,
- gyűjtögetünk és a gyerekeket is erre ösztönözzük,
- újabb gyűjtőhelyeket keresünk túráink, kirándulásaink során és a természetes anyagok felfedezésére, megbecsülésére biztatjuk őket,
- a gyűjtögetésből származó természetes anyagokat helyezzük előtérbe (raffia, fonal, termések, ágák), állandó használatukon keresztül megismertetjük őket különféle anyagokkal, formákkal, színekkel, továbbá a jeles napokhoz tartozó népszokásokkal, néphagyományokkal, melyek tükrözik az évszakok és ünnepek hangulatának változásait.
- vizuális tevékenységünk helyszínéül egy olyan szoba részt választunk, ahol megfelelő természetes fény szűrődik be, és a különböző tevékenységekhez

szükséges eszközöket a gyermek szemmagasságában helyezzük el, hogy számukra könnyen elérhetőek legyenek,

- amit készítünk, az a játék kelléke lehet, illetve haza vihetik,
- kiegészítő tárgyainkat, díszítőelemeket variáljuk, cseréljük,
- az óvoda helyiségeit gyerekmunkákkal díszítjük,
- szabadon választhatják meg alkotó munkájukra szánt időt, erre a csoportszoba mellett jó idő esetén lehetőségük adódik az udvaron is munkálkodni,
- egyéni és kiscsoportos szervezeti formában tevékenykedünk,
- erősítjük a gyermek formateremtő szándékát, színhasználatbeli kreativitását, saját képi elemeinek ismételtetését,
- a gyermekek alkotó, alakító tevékenységeinek tartalmát, minőségét differenciáltan fejlesztjük a gyermek fejlettségi szintje és igénye szerint,
- a gyermek fejlődését csak önmagához mérjük, mindenkit bátorítunk, buzdítunk, sikerélményhez juttatunk.
- megismertetjük őket az anyagok formálhatóságával és a változatos technikákkal, utánozható mintát nyújtunk.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- ✓ szívesen bekapcsolódik a vizuális tevékenységbe,
- ✓ saját kezdeményezésre, örömmel ábrázol,
- ✓ rácsodálkozik a szépre, gyönyörködik benne,
- ✓ kéri, igényli a már megismert technikák begyakorlását és az újak elsajátítását,
- ✓ az együtt gyűjtött, otthonról hozott anyagokból saját maga, önálló ötlete alapján újat hoz létre és beépíti játékába,
- ✓ természetes anyagok gyűjtögetése, rendezgetése, pakolgatása örömet okoz számára,
- ✓ tevékenyen vesz részt az őt körülvevő tér alakításában, egyszerű térbeli viszonylatokat teremt, térábrázolásban téri összefüggéseket jelöl,
- ✓ élményei, képzelete, gondolatai megjelenítésére a képi kifejezés változatos eszközeit használja,
- ✓ formaábrázolása változatos, jellemző formák, megkülönböztető jegyek hangsúlyozásával,
- ✓ tud formákat mintázni, kivágni, tépni, ragasztani, hajtogatni, díszíteni, ábrázolásának témája gazdagodik (megjelennek az emberek, állatok, járművek, mese szereplők, cselekvések).
- ✓ önállóan és csoportosan is készít játékokat, kellékeket, ajándékokat,
- ✓ biztonsággal használja a vizuális nevelés eszközeit,
- ✓ képes azonosítani, felismerni, felfedezni a színek keverékét,
- ✓ tud gömbölyíteni, sodorni, lapítani, téri formákat létrehozni homokból, hóból, agyagból, gyurmából,
- ✓ szívesen fogja, tapogatja, gombolyítja a fonalat, gyapjút; kötözget, csomózgat, kis szövőkereten maga is szövöget,
- ✓ részt vesz közvetlen környezete szebbé tételében: rendezgeti, pakolgatja, kiegészíti.

A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE

A kisgyermekben elemi szükségletként munkál a természeti és emberi környezet megismerésének és megértésének igénye. Ismeretlen, hívogató, felfedezni való világ veszi körül. E területen is komplexitásra törekszünk, hiszen a környezetünket összefüggéseiben kell megismerniük. Az ismeretszerzés tapasztalatokon keresztül történik, mind az öt érzékszervünkkel való megtapasztalás által, inkább csináljuk, mint magyarázzuk. Így a gyerek tapasztalatokat szerez szűkebb és tágabb természeti-emberi-tárgyi környezete formai, mennyiségi, és téri viszonyairól. Minden témát többféle módon közelítünk meg, játszunk. Minden apró dologra rácsodálkozunk, fontosnak, lényegesnek tartjuk. Gyermekeinknek kellő időt hagyunk a felfedezésre.

Megismertetjük velük szülőföldünket, a hazai tájat, a helyi hagyományokat, a néphagyományokat, szokásokat. Ezáltal pozitív érzelmi viszonyt alakítunk ki szülőföldünkhöz, a természethez, az emberi alkotásokhoz, megtanítjuk őket ezek védelmére, értékeink megőrzésére.

Életünk ritmusát az évszakok váltakozása és az ünnepekre való készülődés adja meg.

A matematika alapú tapasztalatok bővítését elősegítjük a szabály- és társasjátékokkal. A számlálgatás, méricskélés, a téralakítás, az irányok megnevezése, hasonlítások, összegyűjtés (halmazképzés) és szétválogatás (kategóriák alkotása), párosítás, az időbeliség felfedezése, megnevezése, a formák letapogatása játék közben olyan természetes, mint a mondókázás, dúdolás.

CÉLOK

- Közvetlen környezetükben biztonságosan eligazodó, a világ természeti- tárgyi-emberi értékei iránt pozitív viszonyt tápláló gyermekek nevelése.
- A természet szeretetének, védelmének, értékek megőrzésének erősítése.
- A környezet megismerése közben mennyiségi, alaki, nagyságbeli, kiterjedésbeli, tér- és síkbeli szemléletük alakítása, tapasztalataik gazdagítása.
- Megfigyelőképességük, képzeletük, figyelmük, problémamegoldó gondolkodásuk, emlékezetük fejlesztése.

FELADATOK

- olyan környezetet teremtünk óvodánkban, ami harmóniát sugall,
- szétnézünk, bejárjuk az óvoda épületét, az udvart,
- sétáink, kirándulásaink tervezésénél figyelembe vesszük közvetlen környezetünket, a földrajzi fekvést,
- elsétálunk parkjainkba, megnézzük településünk nevezetességeit,
- figyeljük a természetet, az évszakok változásait közvetlen környezetünkben, az udvarunkon és sétáinkon,
- növényeket ültetünk, ápolunk, figyeljük változásait,
- egyes jelenségeket, növényeket, állatokat természetes környezetükben figyeljük meg,
- sokat gyűjtögetünk és gyermekeinket is erre biztatjuk,
- minden apró dologra rácsodálkozunk, fontosnak, lényegesnek tartjuk,
- a gyermek szókincsét bővítjük a közvetlen tapasztalatszerzés és ismeretszerzés

során,

- gyerekeinknek - az életkori sajátosságot figyelembe véve - kellő időt hagyunk a felfedezésre „keveset, lassan, jól” elvét követve,
- természetvédelmi mintát adunk át, így neveljük őket környezettudatossá, az ökológiafenntarthatóságért végezzük a következő tevékenységeket:
- tudatos vásárlói attitűd alakítása, keletkező hulladék mennyiségének csökkentése,
- szelektív hulladékgyűjtés/papír, műanyag, fém, üveg/
- újrahasznosítás/komposztálás, esővízgyűjtés, barkácsolás,stb./
- kertpedagógia/zöldség és virágültetés, gyógy- és fűszernövénykert, madárbarát kert kialakítása/etető, itató, odú, stb./
- növény- és állatfajok védelméről, víz, talaj és levegő védelméről gyűjtünk ismereteket,
- meglévő energiaforrásokkal való takarékoskodás/víz, villany,stb./
- megújuló energiaforrásokkal való ismerkedés/szélkerék, víz ereje, nap ereje,stb./

Zöld jeles napok hagyományainak helyi kialakítása és megtartása,

- kis csoportokban tevékenykedünk,
- elemi ok-okozati összefüggéseket felismertetünk, megtapasztaltatunk,
- beépítjük a matematikai tapasztalatszerzési és alkalmazási lehetőséget gyermekeink napi életébe,
- figyelünk az egyéni igényekre és szükségletekre a fejlesztési tartalmak megvalósításakor,
- észrevesszük a spontán adódó alkalmakkor az ismeretbővítés, a gyakorlás lehetőségét, és élünk vele,
- a gyermek természetes kíváncsiságára, érdeklődésére, problémamegoldás iránti igényére építve fejlesztjük problémamegoldásukat, problémamegoldó képességüket az egyéni fejlődési ütem figyelembevételével,
- minél több érzékszervet működtetünk,
- nézegetjük magunkat a tükörben, megnevezzük testrészeinket, különböző mozdulatokat végzünk problémahelyzetek létrehozásával, fejlesztjük logikus gondolkodásukat,
- a tehetséggondozás, gazdagító és szabadidős tevékenységek részeként az életkori sajátosságokat figyelembe vevő arra építő, játékos, sakk alkalmazásának lehetőségét kínáljuk 5 éves kor feletti gyermekeinknek, képzett oktatóval .

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

Önmagára és közvetlen környezetére vonatkozó ismeretei megfelelőek

- ✓ biztonsággal eligazodik és tájékozódik szűkebb környezetükben,
- ✓ gyakorlot a gyalogos közlekedés elemi szabályainak betartásában, ismeri a közlekedési eszközöket, felismeri és megnevezi azokat,
- ✓ óvoda közvetlen környezetében jól tájékozódik,

- ✓ felismeri és megnevezi az őt körülvevő tárgyakat,
- ✓ környezetéről elemi ismeretekkel rendelkezik, tudja nevét, lakcímét, testvérei nevét, szülei nevét, szülei foglalkozását.
- ✓ állatokra és növényekre vonatkozó ismeretei megfelelőek: ismeri környezete növényeit, állatait,(háziállatokat, vadállatokat, madarakat, bogarakat)
- ✓ részt vesz növénygondozásban, a természet védelmében,
- ✓ elemi szintű természetvédelmi tevékenységekben,
- ✓ különbséget tud tenni az évszakok között, ismeri az egyes évszakok jellegzetességeit, ismeri a hónapokat, napokat, napszakokat,
- ✓ ismeri a színeket, azok világosabb és sötétebb árnyalatait,
- ✓ érti, és követni tudja az irányokat, a helyeket kifejező névutókat, képes térben tájékozódni,
- ✓ ismeri testét, megnevezi testrészeit, kialakult a testsémája,
- ✓ számfogalma életkorának megfelelően alakul,
- ✓ a matematikai fogalmakat érti és jól alkalmazza,
- ✓ össze tud hasonlítani mennyiségeket nagyság, szín és számosság szerint,
- ✓ megállapít, hosszúságot, magasságot, súlyt, űrtartalmat mér,
- ✓ képes mennyiségek összemérése hosszúság, magasság, szélesség, vastagság, bőség, tömeg, űrtartalom szerint; méréseket végez különböző egységekkel, területméréseket lefedéssel,
- ✓ legalább 1-10-es számkörben számlál,
- ✓ tud tárgyakat megszámlálni és sorban elfoglalt helyüket meghatározni, sorba rendez,
- helyesen használja a tő- és sorszámneveket,
- ✓ halmazokat létrehoz, összemér, bont; részhalmazokat egyesít, párosít,
- ✓ mennyiségeket megbecsül, azonosságokat és különbözőségeket állapít meg,
- ✓ megkülönbözteti a több, kevesebb, ugyanannyi fogalmát,
- ✓ szabad építéseket végez, építéseket másol (egy vagy több feltétel megadásával), ezáltal tapasztalatokat szerez a geometria köréből,
- ✓ logikai műveleteket gyakorol (állítások, tagadások),
- ✓ ismeri az egyenes és görbe vonalakat, nyitott és zárt vonalakat, labirintusokat, gömbölyű és szögletes formákat,
- ✓ -jártas a „mi változott meg” játékokban
- ✓ problémahelyzeteket old meg,
- ✓ a látott, hallott, tapintott dolgok között különbséget tesz,
- ✓ szókészletébe beépülnek a matematikai fogalmak.

Mozgásfejlesztés

A 3-7 éves óvodás természetesebb megnyilvánulása a játék mellett a mozgás. Ez teremti meg legoptimálisabban a lehetőséget e korosztály értelmi és szocializációs folyamatában az én- fejlődéshez. A mozgásban gyakorolhatja az életkor specifikus én-funkcióit: én-tudat, autonómia, kompetencia, kooperációra való alkalmasság. Az enyhébb ideg-élettani ártalmak diszfunkciók rendezésében is a mozgás lehet a kiinduló és adekvát eszköz, preventív hatást gyakorolva. A gazdag mozgásos

tapasztalat a nyelvi szimbolikus leképzéssel segíti a konkrét cselekvéses tapasztalatok beépülését, az absztrakt struktúrák gazdagodását.

A mozgás az óvodai nevelés folyamatában a gyermek egészséges testi-, mozgás-, és személyiségfejlesztését szolgálja. A rendszeres mozgástevékenység kedvezően befolyásolja az egész szervezet növekedését, és fontos szerepet játszik az egészség megóvásában. A mozgás a gyermek számára nélkülözhetetlen, semmi mással nem helyettesíthető és nem pótolható. A mozgás hatással van a gyermekek egész életére, növekedésére, pszichikus tulajdonságaira.

CÉLOK

- A tanuláshoz szükséges pszichikus fejlettségi szint kialakítása a gazdag motoros funkciók és képességek fejlesztése.
- Én-tudat kialakítása, megszilárdítása, a testi - értelmi - szociális fejlődés integrálása, a szándékos mozgások akarati irányításának és a figyelemkoncentráció erősítése.
- A személyiség akarati tulajdonságainak - fegyelmezettség, önfegyelem, kitartás fejlesztése.
- Az elveszítőben lévő szabad mozgás lehetőségét visszaadva személyiségüket, mozgáskultúrájukat, közösségi szokásaikat fejlesztve megalapozzuk a mozgásigény megtartását, erősítését.

FELADATOK

- a szabad mozgás és mozgásfejlesztés lehetőségét elsősorban a szabad levegőn biztosítjuk, beleértve a mindennapi mozgást is.
- naponta, rendszeresen játszunk különféle mozgásos szabályjátékokat a napi tevékenységhez igazodó időpontban,
- mozgásos játékaikhoz kézi szereket adunk,
- engedjük, hogy az óvoda veszélytelen tárgyait mozgásos játékeszközként használják: másszanak rá, bújjanak alá, egyensúlyozzanak rajta; hagyjuk, hogy a gyermekek a kisebb eszközöket maguk vigyék, rendezgessék, helyezték el, próbálják ki,
- a játékos gyakorlatok időtartamát függővé tesszük a gyermekek fejlettségétől, játékkedvétől, sokat ismételünk egy-egy játékot, mellyel a gyermek széleskörű mozgástapasztalatra tesz szert,
- időt biztosítunk a próbálgatásra, gyakorlásra, egyéni variációk kivitelezésére,
- lehetőséget adunk, hogy az adott feladatot ki-ki a saját képességei szintjén hajtsa végre,
- a gyermekeket életkorának és egyéni fejlődési ütemének megfelelő, illetve szükségleteinek megfelelően terheljük,
- könnyítjük, illetve nehezítjük a feladatokat, erőfeszítést igénylő feladatokat adunk,
- a kondicionális képességeken belül az erőfejlesztésre a különböző járás- és futásmódokat, a gimnasztikai gyakorlatok különböző formáit (kézi szer-, pad-), valamint - a fiúknak különösen - a páros küzdőjátékokat, sorversenyeket hívjuk segítségül,

- a gyorsaság fejlesztésére az irányváloztató, lassító, gyorsító járásokat, futásokat, sorozatugrásokat, fogójátékokat, fürgeségi játékokat, ugyanazon mozgássorok többszöri ismétlését alkalmazzuk,
- a gyermekek állóképességét a sokmozgásos futó-, fogójátékokkal, sorversenyekkel fejlesztjük,
- nagymozgások fejlesztésénél a mozgás feletti kontrollt erősítjük a mozgás tudatos irányítását elősegítő gyakorlatokkal,
- biztonságos környezetet teremtve óvjuk a gyerekeket balesetektől,
- a mozgás és a pihenés egyensúlyának megteremtésére törekszünk.
- fejlesztő pedagógiai továbbképzéssel rendelkező szakember irányításával - prevenciós jelleggel - minden óvodánkba járó gyermeknek láb-, és tartásjavító tornát biztosítunk, valamint az ortopéd szűrés alapján rászoruló gyermekeknek gyógytornát javasolunk,
- igény szerint, gazdagító tevékenységként úszásoktatást szervezünk, valamint a téli hónapokban korcsolyázásra van lehetősége a gyermekeknek, ezen kívül kiegészítő mozgásfejlesztő és football foglalkozáson vehetnek részt.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- ✓ szívesen, bátran, biztonságosan mozog, mozgása összerendezett, egyensúlyérzéke fejlett, jó állóképességgel, fizikai teherbírással rendelkezik, szabályokat alkot és elfogad,
- ✓ testedző játékokat a természetes mozgásra épülve önként és örömmel gyakorolja,
- ✓ az őt körülvevő tárgyak mozgásra serkentik, mozgásos játék kitalálását indítják el benne,
- ✓ a teljesítőképessége növekszik, mozgástempója megfelelő,
- ✓ a sokszor és változatos formában történő gyakorlás során a pozitív élményekkel kísért mozgásokat többször, szívesen ismétli,
- ✓ a természetes támaszokat - kúszás, mászás, csúszás - helyesen hajtja végre, akár kéziszerket hordozva, ezt akadályok között is alkalmazza,
- ✓ járása magabiztos, egyenetlen talajon, változó feltételek között is, a megemelt vízszintes és széles felületen is biztonságosan mozog,
- ✓ a különböző futásmódokat játékos formában rövid időn belül elsajátítja,
- ✓ tud egyensúlyozni,
- ✓ tud páros lábon szökdelni,
- ✓ különböző távolságban elhelyezett eltérő magasságú akadályokat átlépni, megkerülni, tud dombra fel- és leszaladni, csúszni, mászni, gurulni, hemperegni,
- ✓ nekifutásból végez ugrásokat,
- ✓ távolba és célba dob: egykezes, kétkezes alsó, felső dobással; labdát vezet: egy illetve váltott kézzel,
- ✓ a kézi szereket biztosan, kreatívan használja,
- ✓ függő szereken képes saját testét lengésbe hozni,
- ✓ fel tud mászni, kapaszkodni, függeszkedni, gurulóátfordulást végrehajtani

- előre és hátra,
- ✓ a gimnasztikai gyakorlatokat helyesen és esztétikusan hajtja végre,
- ✓ képes térben tájékozódni, térészlelése jó, ismeri és követi a megadott irányokat, testsémája kialakult,
- ✓ gyors reagálóképessége fejlett,
- ✓ szem-kéz, szem-láb összerendezettsége megfelelő
- ✓ képes a szemfixációra,
- ✓ megszereti és igényli a mozgást, kitartó a mozgásos játékokban,
- ✓ gyakorlat a sor, váltó- és versenyjátékokban, betartja a szabályt,
- ✓ irányított mozgásfoglalkozásokon szívesen vesz részt, testtartása javul, izomzata, csontozata erősödik.
- ✓ kitartása, önfegyelme, önbizalma erősödik, önértékelése reális.

MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK

Programunkban a játék, munka, tanulás között nem teszünk éles különbséget. Szeretetteljes, nyugodt, derűs légkörben munkajellegű tevékenységekkel megkínált, felkért gyermek életkorának megfelelően cselekedhet, ezáltal átélheti a közösségért végzett tevékenykedés örömét.

CÉLOK

- Tapasztalatszerzés útján a környezet megismerése és a munkavégzéshez szükséges képességek, készségek, tulajdonságok kialakítása.
- Önálló munkavégzésre és a munka megbecsülésére való nevelés.

FELADATOK

- gyermekméretű eszközöket biztosítunk a különböző tevékenységekhez,
- utánozható mintát nyújtunk számukra,
- elegendő időt adunk a munkához,
- biztatjuk, bátorítjuk őket,
- életkorhoz igazítjuk a segítségnyújtást,
- a gondozott növényeket elérhetővé tesszük,
- együtt teszünk rendet játék után a polcon, a szobában,
- az udvaron faleveleket gereblyézünk, havat lapátolunk, söprögetünk, növényeket ültetünk, gondozunk,
- a naposi munkát az önkéntességre építjük,
- önállóságra buzdítjuk, felnőtteknek, csoporttársaknak adott segítségnyújtásra ösztönözzük, alkalomszerű feladatokkal bízzuk meg a vállalkozókat.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- ✓ Az eszközökkel bánni tud,
- ✓ örömmel vállal munkákat,
- ✓ érti, hogy szükség van munkájára,

- ✓ felelősséget vállal munkájáért,
- ✓ gondosan végzi el,
- ✓ segít a társának,
- ✓ képes felnőttel és a társakkal együttmunkálkodni.

TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

Mi úgy tartjuk, hogy tanulás minden változás a gyermek viselkedésében. Szemléletünkben a játék és a tanulás nem különül el egymástól, ezért nálunk a tanulás örömteli cselekvésen alapuló komplex képességfejlesztő tevékenységként valósul meg. A kisgyermek úgy tanul, hogy játszik. A környező világról, sőt a világegyetem egészéről is a játékon keresztül közvetíthetjük a legtöbb ismeretet a kisgyermek felé. A gyermek kíváncsisága, amely veleszületett és természetes motiváció a biztosíték arra, hogy odajön hozzánk, mert érdekes dolgokat csinálunk. Nem várunk el gyors eredményeket, produkciót. A tanulás útját, módját, hogyanját tartjuk fontosnak. Az életkor specifikus tanulási módok adják meg az alapot az élethosszig tartó tanuláshoz.

Az óvodáskorú gyermek úgy tanul, hogy igyekszik felderíteni kíváncsisága tárgyát: puhatolódzik, tanakodik, manipulál, birtokba vesz, azaz játszik és ez azonos a tanulással. Programunkban a találgató, kutató - kereső, a modell utáni tanulás, próba - szerencse, belátásos, felfedezési eljárások fontosságát ismerjük el. Így jön létre a játékba integrált tanulási folyamat, mely önkéntes cselekvésen alapul. Ebben a folyamatban a gyerekek képességfejlesztése az elsődleges, ezen belül az egyéni fejlesztésük. Fokozatosan érjük el, hogy együttműködővé váljanak, képesek legyenek a feladattartásra. Így idővel figyelmük egyre tartósabbá válik, és fokozatosan jutnak el szándékos tanuláshoz. A gyerek pillanatnyi fejlettségi szintjéhez igazítjuk fejlesztési stratégiánkat, és nem az átlaghoz viszonyítjuk őket. A nevelési, fejlesztési folyamatokat úgy tervezzük meg, hogy a gyerek ismereteire építsük a fejlesztését, és céljainkat, feladatainkat több módon és úton is el tudjuk érni. Nevelő munkánkban komplexitásra törekszünk, a nevelési területek gyakorlatban egységet alkotnak, csupán elméletileg differenciálódnak.

CÉLOK

- Szűkebb és tágabb környezetében jól eligazodó gyerekek nevelése, akik kellő önbizalommal rendelkeznek.
- Olyan ismeretek nyújtása, képességek kialakítása, amelyek megfelelnek a koruknak és továbbépíthetőek.
- Előzetes élményekre épített támogató tanulási környezet megteremtése, melyben elsődleges a gyerek aktivitása, motiváltsága, kíváncsiságának ébren tartása, kreativitásának előtérbe helyezése úgy, hogy az egész életen át tartó tanulás adottságát sajátítsa el.

FELADATOK

A gyerek ismerethez jutásának, képességfejlődésének segítése változatos tevékenységi, tapasztalatszerzési lehetőségek biztosításával, melyek élményeken alapulnak és a természetes kíváncsiságukat kielégítik.

- a tanulás optimális feltételeit teremtik meg : élmény, hely, idő, eszköz,
- tanulást támogató, inger gazdag környezetet teremtik a pedagógiai terek (csoportszoba berendezése, bútorok, eszközök), tapasztalatszerzések által,
- élményszerű tanulás elvét alkalmazzuk az összes érzékszerven való megismerés által,
- követhető mintát nyújtunk,
- megismerjük a gyermek egyéni jellemzőit, képességüket egyénre szabottan, differenciálás módszerét alkalmazva, saját tempójukat tiszteletben tartva, azonnali visszacsatolással fejlesztjük,
- figyelemmel kísérjük fejlődését,
- elegendő időt szánunk a tevékenységekre, a spontán szerzett tapasztalataikat ismereteiket rendszerezük, és a gyakorlásukat biztosítjuk,
- játékos feladatok által fejlesztjük értelmi képességeiket: érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, képszerű szemléletes gondolkodás és kreativitás.
- az egyéni ütemet „követve vezetjük”, nem sűrítünk, kivárunk, segítjük próbálkozásait, elhárítjuk a tanulás útjából az akadályokat, nem minősítő visszajelzéseket adunk, hanem megerősítőket,
- ismeretanyagot szabadon választjuk meg, a helyzethez és a gyermeki szükségletekhez igazítjuk, előzetes ismereteikre, élményeikre építünk,
- módszertani ismereteinket komplexen használjuk,
- elfogadjuk a tévedéseket, segítjük a javítást, lehetőséget adunk az ismétléshez,
- sok ismerős elemet tartalmazó helyzethez kötjük az újszerűt („eltérés az azonosságban”),
- pozitív érzelmek és humor jellemző bennünket,
- a „minden mindennel összefügg” elv alapján a tevékenységformákat együttesen jelenítjük meg: beszéd, ének, vers, mozgás, manualitás,
- nemcsak magyarázunk, hanem csináljuk, meggyakorlatjuk, felfedezünk.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- ✓ szívesen vesz részt különböző tevékenységekben, motivált, nyitott, érdeklődő
- ✓ képes sikerre vinni a dolgait, ügyes,
- ✓ kudarcűrő, ha nem sikerült újra megcsinálja,
- ✓ kéri a felnőtt segítségét,
- ✓ megoldási módjai vannak,
- ✓ ismeretei vannak önmagáról, szűkebb és tágabb környezetéről,
- ✓ megérti a feladatokat, képes befejezni őket,
- ✓ figyelmét képes szándékosan fenntartani, irányítani,
- ✓ képes hosszútávon tárolni emlékezetében ismereteket,

- ✓ gondolkodási stratégiái kiépülőben vannak,
- ✓ tud mintát követni,
- ✓ tud együttműködni, kooperálni,
- ✓ rendelkezik az önfegyelem képességével

Tehetséggondozás

Nevelőtestületünk – a differenciálás és a felzárkóztatás mellett – nagyon fontosnak tartja a tehetséggondozást, a személyiség optimális fejlesztését. Egyes gyerekek olyan adottságokkal rendelkeznek, melyek az átlagosnál jobbak. Kérdés viszont, hogy adottságaival a későbbiekben tud-e élni? Ilyen esetekben az adottság egy lehetőség, amely előre viheti őt. Ehhez szükség van arra, hogy a gyereket megfelelő környezeti hatások ériék, hiszen adottsága csak így válhat képességgé, tehetséggé. Tehetségessé váláshoz nem elegendő, hogy van egy kiemelkedő, átlagon felüli képesség. Ezt ki kell bontakoztatni. Fenn kell tartani a kiválasztott területen a gyerek kíváncsiságát, érdeklődését, ki kell alakítani benne a szorgalom és a kitartás képességét. Itt van kiemelkedő szerepe az óvodának és a családnak. Éppen ezért a tehetség hosszú távú nevelése szempontjából rendkívül fontosnak tartjuk a kora gyermekkori fejlesztést annak érdekében, hogy idejekorán ne szűküljön be a gyermekek érdeklődése.

CÉLOK

- Programunk egyik legfontosabb célkitűzése: a kiemelkedő képességű, tehetségígéretes gyerekek észrevétele, személyiségük optimális fejlesztése. Megelőzzük a tehetségígéretes elhallódását, felismerjük az alul teljesítő gyermekekben bújkáló kiváló képességeket.
- Óvodánkban a tehetség megnyilvánulásának korai felismerése, fejlesztése, gondozása, komplex személyiségfejlesztése a gazdagító tevékenységek által történik.
- Szabadon választható gazdagító tevékenységeink:
művészetek által: pl. festés
zenei-táncos területen: gyerektánc
vizuális területeken, szabad játék időben
mozgásos, sport, tevékenységek által: mozgásfejlesztés, úszás, korcsolyázás, foci.
- logikai gondolkodáson, matematikai tapasztalatokon alapuló: sakk, informatikai tevékenységek
- Óvodapedagógiai munkánk során a kiválóan kreatív, tehetségígéretes gyermekek saját csoportjukban élik óvodás életüket. Elsősorban játszanak, azzal foglalkoznak, amivel akarnak, szeretnek. A gyermekek fejlesztése két síkon történik: óvodai csoportjaikban a napi tevékenységekbe ágyazva, illetve kiscsoportos kreativitást fejlesztő "tehetséggondozó" foglalkozások keretében, ezen kívül a gazdagító, választható tevékenységek által.

FELADATOK:

- Az alkotó szabadság légkörének megteremtése
- Önálló véleményalkotás fejlesztése
- Kreativitás fejlesztése
- Kudarcűrítés fejlesztése
- Sikerélmény biztosítása
- Kitartás fejlesztése
- Családdal való szoros kapcsolattartás

Speciális feladatok a tehetséggondozásban:

1. A tehetséges gyerekek erős oldalának fejlesztése, támogatása, lehetőség biztosítása tehetségének gyakorlására.
2. A gyermek tehetségével összefüggő fejletlenebb területek fejlesztése. (Azokat a területeket fejlesszük, amik a tehetség fejlődését megnehezítik, akadályozzák.)
3. Személyiségfejlődést segítő légkör kialakítása.
4. Relaxáció, pihenés biztosítása.
5. A szülők tájékoztatása a gyerekekkel kapcsolatos megfigyelésünkről, tanáccsal, ötlettel ellátni őket.
6. Tájékoztatni a következő intézményt a gyerek tehetségigéretéről.

A tehetségdiagnosztikánk

A tehetségműhelyekben folyó fejlesztőmunkába való beválogatás módszerei a Gardneri területek (nyelvi, zenei, térbeli-vizuális, testi, logikai, természeti, interperszonális, intraperszonális területek) figyelembevételével történik.

- A tehetséges gyermekek szűrése, kiválasztása meghatározott metodika alapján történik. Elsősorban a gyermek saját óvodapedagógusának megfigyelésére építünk, melynek alapja az egyéni fejlettségmérő lap, tulajdonságlista
- Gyermekek folyamatos megfigyelése, 3-5 éves korig a saját csoportjában
- Tehetségsszűrő megfigyelési szempontsor alkalmazása
- Szülők véleményének megkérdezése

4. A HELYI PEDAGÓGIAI PROGRAMOT KIEGÉSZÍTŐ PEDAGÓGIAI SZOLGÁLTATÁSOK, GAZDAGÍTÓ TEVÉKENYSÉGEK

Mivel magánóvoda vagyunk, a szülők minden szinten kinyilvánított igénye, hogy minél több és színesebb programot, kiegészítő képességfejlesztési tevékenységet nyújtsunk a gyerekeknek, lehetőleg az óvoda nyitvatartási idejében. Ezért ezen tevékenységek megszervezése számunkra elengedhetetlen. A kiegészítő szervezett tevékenységek beépítése a napirendbe lényeges feladat, mert semmiképpen nem csökkenhet a szabad játéktevékenység ideje. Emellett a minőségi elvek alapján a jó színvonalú nevelés megvalósítása érdekében a tiszta forrás alkalmazása és a megfelelően képzett, felkészült szakember teremti meg az igényes nevelőmunkát, a szakszerű fejlesztést. A szakmai tevékenységeket kiegészítő tevékenységek egy része beépül az óvodai napirendbe, de némelyiknél a csoportokból csak azok a gyermekek vesznek részt rajtuk, akiknek a szülei ezt a programot választják.

Játékos idegennyelvi fejlesztés biztosítása (angol)

Az Európai Unióhoz való csatlakozásunk után egyre inkább felértékelődik a nyelvtanulás jelentősége, ezzel szemben magyarok csupán 25 %-a képes a saját bevallása szerint legalább 1 idegen nyelven megértetni magát. Az utóbbi években fokozottabban megtapasztalhattuk, hogy az emberek, népek, kultúrák közeledésének alapja a kommunikáció. Multikulturális világunkban mára a mindennapi élet is számtalan olyan helyzetet teremt, amelyben nyelvtudás nélkül nem vagy csak alig lehet boldogulni, ezért az idegen nyelvek ismeretének ma igen magas a társadalmi értéke, hiszen a hasznossága egyértelmű. Az angol többek között az üzleti élet, a tudomány és a számítástechnika domináns nyelve, az információk zömét angolul találjuk az interneten. Ahhoz, hogy a mai kor igényeinek megfelelő, jól hasznosítható nyelvtudással rendelkezünk, a tapasztalatok és a kutatások szerint is fontos, hogy a felnövekvő ifjú nemzedéknél minél hamarabb elkezdődjön az idegen nyelv elsajátítása. Ez ma már csaknem alapvető elvárása a szülőknek a magánóvodákkal szemben.

Az anyanyelv-elsajátítással foglalkozó tudósok vizsgálatai szerint születéskor olyan fonetikai bázis áll rendelkezésünkre, mely lehetővé teszi, hogy bármely nyelv anyanyelvünké válhasson. Csecsemőként tehát nyelvileg "univerzálisak" vagyunk. Ebből a nagy bázisból azok a hangok fognak megerősödni, amelyeket az első időszakban hallunk, gyakorlunk. Ezért ez kritikus időszak az idegennyelv-tanulás szempontjából is, mert ez teszi lehetővé az idegen nyelv hangjainak tökéletes elsajátítását minden nehézség nélkül, jótékony hatással van a kiejtésre, az intonációra. A korai nyelvtanulás mellett szól még egy, talán lényegtelennek tűnő tényező is, hogy a szociális gátlások még kevésbé működnek, ekkor még nagyobb mersszel merünk megszólalni idegen nyelven, és sokkal nyitottabbak vagyunk a világra.

CÉLOK

Időben elkezdni egy idegen nyelvvvel való ismerkedést, mielőtt az intenzív nyelvi fejlődési képességek működésének szakasza lezárul az anyanyelv elsajátításának befejeződésével, vagyis az anyanyelv birtokában már nincs szükség a nyelv elsajátítási képességünk intenzív működésére. Amennyiben még ebben az időszakban belép egy idegen nyelv a gyermek életébe, ébren tartja ezen képesség működését, nagyobb eséllyel alakul ki pozitív attitűd a nyelvtanulással kapcsolatban, mely az idegen nyelvi tanulást megalapozza.

FELADATOK

- sikerélmények biztosítása az idegen nyelvi nevelés folyamatában,
- kihasználjuk a gyermekek vele született egészséges kíváncsiságát és nyelvtanulás iránti fogékonyságát,
- üzenetközvetítések egymás felé angol nyelven a játék során,
- dalok, versek tanulása,
- mozgással a nyelvtanulás segítése,
- fontos, hogy az idegen nyelv a játékhoz hasonlóan a gyermek számára örömforrássá váljon,
- élvezze az idegen tevékenységeket,
- minden kommunikációs aktus gyakorlatilag sikerélményt jelentsen számára.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- beszédkedv fennmaradjon,
- tud énekelni angol dalokat,
- tud elmondani angol verset,
- élvezze az angol nyelvi "beszélgetést",
- értse a hozzá intézett kérdést,
- tudjon rá válaszolni tömondatban, - nyitott legyen a további tanulásra.

Mozgásfejlesztő torna

Fejlesztő óvodapedagógusok irányításával - prevenciós jelleggel - minden óvodánkba járó gyermeknek heti egyszer 30-45 perces időkeretben mozgásfejlesztő tornát biztosítunk. A tevékenység irányított tevékenység formájában valósul meg.

Logopédia

A beszédhibás gyermekek fejlesztéséhez logopédust biztosítunk. A gyerekek felmérése után egyéni fejlesztési terv szerint történik a fejlesztés.

Fejlesztő tevékenységek szervezése iskola előtti évben

CÉLOK

A gyermekek tanulási esélyteremtése érdekében kerül sor az óvodában minden nap a

tanköteles korú gyerekeknek.

FELADATOK

Szervezett irányított tevékenységben, játékban vesznek részt, amely mindig egy-egy részképesség fejlesztését célozza meg.

Év elején összeállítunk egy feladatlap sorozatot is minden gyermeknek. Ebben egy-egy fejlesztendő területből kb. 5-6 feladat kerül megvalósításra. A fejlesztő játékok, feladatlap megoldások egész év folyamán kerülnek megvalósításra folyamatosan a gyerekekkel. Sokszor rajzolnak, kirakóznak, társasoznak a fennmaradó időben.

FEJLESZTÉSI TERÜLETEK:

- a feladattudat fejlesztése,
- egyéni részképességek fejlesztése,
- önállóságra nevelés,
- erkölcsi nevelés,
- anyanyelvi nevelés
- tehetséggondozás,
- közösségi nevelés,
- egyéni igények kielégítése.

Az óvodai élet megszervezésének elvei

Nevelőmunkánk kulcs szereplője az óvodapedagógus, jelenléte meghatározó a nevelés egész időtartamában. Óvodapedagógusaink főiskolai diplomával rendelkeznek, képzettek, nyitottak és fogékonyak minden új iránt, napi tevékenységüket az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában megfogalmazott nevelési elvek, pedagógiai programunkban megfogalmazott célok és feladatok tükrében valósítják meg. Elkötelezettek a minőségi munka, a partneri együttműködés és saját maguk önképzése iránt. Nyitottak az önművelésre, a továbbképzéseken való részvételre. A megszerzett ismereteket, tapasztalataikat hatékonyan osztják meg a tudásmegosztásra szánt alkalmakon, és beépítik mindennapi nevelő munkájukba. Információs és kommunikációs eszközöket (IKT) használnak a gyermekek fejlesztése érdekében.

A továbbképzési terv tartalmazza a program megvalósításához szükséges továbbképzések témáját, és a továbbképzéseken résztvevő pedagógusok névsorát.

A csoportokban két óvodapedagógus dolgozik, délelőtti és délutáni műszakot váltva, napi átfedési idővel. Az átfedési idő feltétlenül szükséges a mikro csoportos és párhuzamos tevékenységek, a differenciált nevelő, fejlesztő tevékenységek, a kulturális programok, valamint a környező világ tevékeny megismerését szolgáló séták, kirándulások megszervezésére, megvalósításához. A csoportnaplóban rögzített fejlesztési tervet összehangolt munkával valósítják meg az egész nap folyamán.

Az óvónői párokat úgy alakítjuk ki, hogy hasonló minőségű, nevelési stílusú és egymással szívesen dolgozó óvónők kerüljenek egy csoportba.

A gyermekek ellátásában fontos szerepet vállalnak a csoportokban lévő dajkák,

pedagógiai asszisztensek és anyanyelvi tanárok, akik aktívan bevonódnak a pedagógiai munkába. Így az óvodapedagógusok munkája összehangolt az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak munkájával. Egymás munkáját támogatják, ezáltal hatékonyabbá, eredményesebbé válik az óvodai nevelés.

Az óvodavezető és az óvodatitkár munkájukkal elősegítik a problémamentes, biztonságos, törvényes működést.

A kötelező létszámon felül külsős szakmai segítő munkát is igénylünk, akik a gyermekek igényeinek megfelelően alakítják tevékenységeiket, folyamatos konzultációt tartva az óvodapedagógusokkal és a szülőkkel. Az óvoda szakmai színvonalát erősítve, team munkában tevékenykednek az egész nevelési év folyamán. Óvodánk alkalmazotti közösségét a gyermekek iránti őszinte szeretet és egymás tisztelete, segítése jellemzi. Óvodánk erősségének a szeretetteljes, derűs légkört, az egymást segítő, elfogadó munkatársi kapcsolatot érezzük.

CÉLUNK

A mesterségbeli, szakmai pedagógiai tudás folyamatos megújítása, kiegészítése, és a szervezeti feladatokhoz szükséges ismeretek megszerzése.

ÓVODAPEDAGÓGUS-KÉP

Az alábbiakat tartjuk fontosnak:

- műveltségünk, igényszintünk tesz bennünket alkalmassá a feladatok elvégzésére,
- mélységesen érdeklődünk minden gyermek iránt, jólétükért felelősséget érzünk,
- sohasem kapkodunk, mindennek megadjuk a módját,
- halkán, megfelelő ritmusban, természetes módon beszélünk,
- szituációérzékenység jellemez bennünket,
- türelmes, kiváró, biztató, támogató, előhívó magatartást tanúsítunk,
- kellő önbizalommal rendelkezünk,
- képesek vagyunk az önkontrollra, önkorrekcióra, saját magunkat motiválni,
- partner kapcsolatainkban eredményesek, hatékonyak vagyunk,
- elkötelezettek vagyunk értékeink iránt, következetesek a megvalósításban és képviselőinkben,
- a mesterségbeli, szakmai tudásunk biztosságot ad, nyitottak és rugalmasak vagyunk,
- alkotó, értelmiségi szerepként értelmezzük munkánkat,
- kézikönyvként használjuk: „Óvodai nevelés játékkal és mesével” c. módszertani könyvet, az „Óvodai nevelés játékkal, mesével” kiadványt, szerző Zilahi Józsefné, továbbá Porkolábné Dr. Balogh Katalin: Komplex Prevenziós Óvodai Program, (Kudarccal az Óvodában), és Gergely Ildikó mozgásos kézikönyveit.

Az óvoda vezetője benne él a játékos, mozgásos, mesés óvodában. A közös ügy

képviselője, a feltételek megteremtője, partner. Ismeri munkatársai adottságait, elősegíti fejlődésüket. A közösen kidolgozott és elfogadott szempontok és rend szerint ellenőrzi, és értékeli a munkát. Alkalmazza az ösztönzés differenciált formáit. Mindezt segítő, támogató attitűddel teszi.

TECHNIKAI DOLGOZÓK

Óvodánkban a dajkák és a pedagógiai asszisztens jól ismerik a csoportba járó gyerekek és a csoport szokásait. Puhán, szeretettel, türelemmel és kellő odafigyeléssel nyúlnak a gyermekhez. Gyors a kezük, de nem kapkodnak. Kedvesek, halk szavúak. Elfogadják a játékkal járó „rendetlenséget”. Segítenek a gyermek szükségleteinek kielégítésében. Rendet, tisztaságot tartanak. Dajkálnak. Társai az óvodapedagógusoknak. Megosztják a munkát egymás között.

ALKALMAZOTTI KÖZÖSSÉG, NEVELŐTESTÜLET, ÓVÓPÁROK

Legfontosabb feladatunk a kisgyermek nevelése, a gyermeknek és a további partnereknek való megfelelés. Ez határozza meg az együttműködés szempontjait. Azonos nevelési elveket vallunk, összehangolódunk, segítjük egymást. A közös ügyekben elkötelezettek vagyunk. Teljesítőképesre, hatékonyságra figyelő egyenletes terhelésű munkamegosztást alakítunk ki mindenki részvételével. Hatékonyan és eredményesen működtetjük a kommunikációs rendszerünket az egész óvodában és az épületekben. Ennek pontos rendjét az óvodai szabályzatok tartalmazzák. Közösen, egyértelműen határozzuk meg az elvárásokat, és a teljes megvalósításra törekszünk. Az ellenőrzési, értékelési rendszerünk ezen elvárásokra épül.

A párokat (lehetőleg állandó) egymással jó emberi kapcsolatban lévő, segítőkész, egymást kiegészítő pedagóguspárok alkotják. Az egy csoportban dolgozók együttműködő kapcsolatot alakítanak ki. Az eredményességet napi megbeszélésekkel segítjük.

SZEMÉLYI FELTÉTELEK

A gyermekeket 8 óvodapedagógus, 1 pedagógiai asszisztens és 4 dajka látja el. A személyi feltételekhez tartoznak a következők: intézményvezető, intézményvezető helyettes, karbantartó, rendszergazda.

TÁRGYI FELTÉTELEK

ÉPÜLETEK, HELYISÉGEK

Óvodánk egy 1460m²-es kertvárosi telken, 1000m²-es házban, csendes, de könnyen elérhető utcában található, ahol a környezet lehetőséget ad gyermekközpontú, családi légkörű, nyugodt hangulatú óvoda működéséhez.

Az óvoda épületét 2017-2018 telén újíttottuk fel modern, letisztult, exkluzív, de barátságos összhatás eredményével. A földszinten egy az emeleten pedig három csoportszoba található a hozzájuk tartozó öltözőkkel, mellékhelyiségekkel. Szintenként egy tálalókonyhával és rengeteg tároló helységgel rendelkezünk. Az óvoda rendelkezik egy 90m²-es tornaszobával, így a testi nevelést a tornaszobában valamint a szabadban biztosítjuk. A választható sport tevékenységek biztosítása külső területeken (úszás, korcsolya/ síelés) kiegészítik a szükséges téri igényeket, sőt differenciált fejlesztő tevékenységet biztosítanak. Az épületet az egyik oldalon és középen egy tágas zöld kerti játszórész veszi körül, található rajta egy a játszóterülettől elkerített parkoló, a további terleteken pedig műfű és gumiburkolat adja a az udvari játéktevékenységek biztonságát, területét.

Óvodánk rendelkezik a Pedagógiai Programunk megvalósításához szükséges jogszabályban rögzített tárgyi feltételekkel.

ESZKÖZÖK, FELSZERELTSÉG

Csoportszobáinkban letisztult, esztétikus, modern, de gyermekléptékű bútorok találhatók. Játékszereink újak, jó minőségűek és megfelelő mennyiségben állnak rendelkezésünkre. Fajtai tudatos fejlesztés eredményeként igazodnak a helyi programunk igényeihez. Az elhasználódás miatt ezek pótlása folyamatos.

Programunk sajátossága, hogy sokat kézműveskedünk, sok eszközt készítünk játékainkhoz. Ezekhez a tevékenységekhez nagy mennyiségben áll rendelkezésünkre anyag, melyek folyamatos pótlását a költségvetésből biztosítjuk.

Mozgáshoz, mozgásos játékainkhoz sokféle eszközzel rendelkezünk (tornapadok, labdák, kötelek, lépegetők, kézi szerek stb.) Ezek is állandó karbantartást kívánnak.

Többféle hangszert használunk az ének- zenei foglalkozásokhoz, saját, általunk készített eszközeink is vannak.

Sok szép, igényes kivitelű mesekönyv, ismeretterjesztő könyv segíti irodalmi és anyanyelvi nevelésünket. Elhasználódásuk gyors, folyamatos bővítése szükséges.

Pedagógusaink önképzéséhez pedig szakirodalom áll rendelkezésre. Nevelő munkánkat segíti továbbá minden csoport részére biztosított hangszóró, vetítő, valamint számítógép, fénymásoló, stb.

Udvari tevékenységeinkhez új, változatos játékokkal rendelkezünk. Minden évben felújított homokozók és udvari játékeszközök várják gyermekeinket. A kerti munkákhoz eszközökkel, valamint a karbantartáshoz kisebb házi szerszámkészlettel rendelkezünk. A takarításhoz megfelelő mennyiségű és minőségű takarítóeszközeink vannak. A gyermekmunkákhoz kisméretű kerti szerszámokkal, hólapátokkal, seprűvel vagyunk felszerelve.

Eszközeink eszközjegyzéknek megfelelően rendelkezésünkre állnak, ennek pótlása folyamatos.

Az óvoda eszközellátottsága az óvodai nevelésnek és az 1/1998. (VII. 24) OM rendelet 7. sz. mellékletének megfelel.

SZERVEZETI ÉS IDŐKERETEK,

Napirend

A gyermekek érzelmi biztonságának megteremtése érdekében szükség van a rendszerességre és az ismétlődésre. A gyermekek életkor szerinti összetétele alapján eltérnek a szükségleteik, ezért differenciáltan biztosítjuk a tevékenységekhez szükséges időtartamot. Nevelésünket olyan életmódszervezésnek tekintjük, ami három-négy évre kiterjedő idő. A játék kitüntetett szerepének megőrzése mellett figyelünk a játék és a tevékenységek közötti harmonikus arányok megteremtésére.

A gyerekek által kezdeményezett játék kiteljesítését szolgálja az óvodapedagógus segítő, a tartalmat érdekesebbé tevő játékviselkedése. Minél hosszabb, nyugalmasabb és tartalmasabb szabad játékidőt biztosítunk.

Napirend javaslat az óvodai programhoz:

Az óvodai életünk ésszerű tagolása elsősorban a gyerekek biológiai szükségleteihez igazodik.

A gyerekek igénylik az ismétlődő napirendet, ami általában így alakul (a csoportnaplóban rögzítésre kerül az adott nevelési év pontos napirendje):

7.00-8.30 Érkezés, szabad játék az udvaron, a szobában, párhuzamosan végezhető tevékenységek

8.30 Reggeli - nyáron az udvaron - előtte- utána tisztálkodás, testápolási teendők

8.45-9.45 szabad játék, párhuzamosan végezhető tevékenységek, játékba integrált tanulás, az óvodapedagógus által kezdeményezett, komplex módon tudatosan szervezett, tervezett, cselekvő, felfedező, játékos tevékenységekkel.

Tevékenységekbe ágyazott, a gyerekek egyéni képességeihez igazodó műveltségterületek közvetítése, a tevékenységekben megvalósuló tanulás által.

verselés-mesélés

ének-zene, énekes játék, gyerektánc,

rajzolás, festés, mintázás, kézi munka mozgás,

a külső világ tevékeny megismerése. matematikai tapasztalatú tevékenységek szervezése

mozgás

9.45 Tízórai

10.00 Gondozási feladatok, (öltözködés), szabad játék az óvoda udvarán, a külső világ tevékeny megismerése jegyében spontán vagy szervezett megfigyelések végzése az óvoda udvarán, illetve a tervezett séták alkalmával.

Mindennapos szervezett mozgásos játékok.

11.45 Készülődés az ebédhez.

12.15 Gondozási feladatok: öltözködés, tisztálkodás testápolás, (étkezés előtt és után) Ebéd.

12.45 Készülődés a délutáni pihenéshez

13.00-15.00 Mese, pihenés, alvás

14.45- 15.30 Folyamatos felkelés, uzsonna.

15.30- 17.30 Játék (időjárástól függően az udvaron), mozgás, választható tehetséggondozó tevékenységek a szülők érkezéséig

CSOPORTSZERVEZÉS

A jelentkező gyerekek életkori és fejlettségi összetétele, az éppen aktuális gyereklétszám, az óvodapedagógusi párok munkamegbeszélése, a szülői igények (testvérgyerekek esetében) határozzák meg a csoportszervezés módját. Így óvodánk főként azonos életkor szerinti szerveződő csoportokkal és esetenként vegyes életkorú csoportokkal működik. A csoportösszetételről az óvodavezető dönt a szülő és a nevelőtestület véleményét figyelembe véve, a gyermek mindenek feletti érdeke szerint. Az együttélés szabályainak kialakítására nagy gondot fordítunk.

NEVELŐMUNKA TERVEZÉSE

A nevelőmunka tervezésének elveit a Budapesti Tengerszem Óvoda Pedagógiai Programja tartalmazza. A nevelési terveket a nevelési feladatok elvei szerint kell kifejteni. Programunkat tudatos, tervező, szervező, projektszerű munkával valósítjuk meg. A területek szorosan összekapcsolódnak, témájukat az évszakok és a hagyományos ünnepek, jeles napok, megemlékezések adják.

A szervezett tanulás munkaformái: frontális, csoportos (makro/mikro), páros, egyéni.

Programunkhoz kapcsolódó szakmai dokumentumok:

- A vezető éves terve, mely irányt mutat, összefűzi a csoportok pedagógiai munkáját.
- A csoportnapló az érvényben lévő rendelet alapján kerül kitöltésre.
- Az óvodai program kétszer féléves tervezése az óvodapedagógusok által vezetett csoportnaplókban. A nevelési tervek értékelése szintén félévenként történik.
- A tématervezés 1-4 hetes ciklusokban, projektszerű szemlélettel történik, a projektek mellett téma hetek, mese hetek beiktatásával.
- A heti rend és a napirend biztosítja a gyermekek számára a nyugodt, kiegyensúlyozott életritmust, a kiszámítható óvodai életet.
- Heti rendünkre a rugalmasság jellemző, ellenben stabil, rendszerességet igénylő tevékenységeket tartalmaz.

A napirend:

A napirendünkben az állandóság mellett folyamatosságra, a rugalmasságra törekszünk, így teremtve biztonságot a gyermeknek.

Napirendünk kialakításakor gyermek életkori sajátosságaihoz, az egyéni tempóhoz, teljesítőképességhez, igényhez alkalmazkodunk, de figyelembe vesszük a környezeti változásokat is. A nap legnagyobb részében a folyamatos szabad játékot biztosítjuk, ebbe illeszkednek be a különböző szervezett, irányított tevékenységek, melyek megszervezésének elvei: a folyamatosság, a kötetlenség, a választhatóság.

A csoportnaplókban a gyerekek alapos ismerete alapján tervezik az óvodapedagógusok a nevelési tervek lépéseit (félévenkénti tervezéssel és értékeléssel). Tématervezés alapján történik a fejlesztési tervek megvalósítása, komplexitási elvek figyelembe vételével. Heti bontásban a különböző tevékenységek projekten belüli

témahét tervezései kerülnek megfogalmazásra. Életkor és egyéni bánásmód alapján, a fejlettség figyelembe vételével történik a tervezés, differenciálás. A gyerekek fejlődésének nyomon követése alapján kerülnek előtérbe a képességfejlesztési feladatok fontossága, aktualitásai. Programunk stratégiai célja a képességek, készségek fejlesztése.

A gyerek fejlődését nyomon követő dokumentáció tartalmazza a gyerek fejlődéséről folyamatosan vezetett dokumentumokat, mely rögzíti a gyerek fejlettségi szintjét, fejlődésének ütemét, a differenciált nevelés irányát.

Tartalmazza az anamnézist, az óvodapedagógus feljegyzéseit, észrevételeit, a fejlettségmérő lapot, a gyerek fejlődésének mutatóit és az egyéni fejlesztési tervet.

E munkát jól kiegészíti az évenkénti helyi iskolaérettségi vizsgálatok eredményei, és az erre épített fejlesztő pedagógiai tevékenységek tervezése a tankötelessé váló gyerekek részére.

A június 1. és augusztus 31. közötti időszakban a nyári napirend szerint szervezzük a gyerekek óvodai életét. A gyerekek a meleg időnek köszönhetően lehetőség szerint egész napjukat a szabadban töltik.

Udvari játéklehetőségeink bővülnek a nyárra jellemző tevékenységekkel: napfürdőzéssel, vizes, pancsolós játékeszközökkel, vízzel kapcsolatos felfedezésekkel, nyári témájú versekkel, mondókákkal, mesékkel,

homokkal, agyaggal való munkálkodásokkal, kreatív tevékenységekkel,

növények öntözésével, gondozásával,

gyógynövénygyűjtéssel, szárításukkal,

egészséges étkezéssel kapcsolatos foglalkozásokkal (bőséges gyümölcs és zöldség kínálat),

környező világ megismerésével: (kisebb kirándulások, állatkerti séták révén).

AZ ÓVODA GYERMEKVÉDELMI FELADATAI

Óvodánkba a gyermekek rendezett családi környezetből jönnek. Veszélyeztetett, hátrányos helyzetű családok, gyermekek nincsenek. A szülők jól szituáltak, magas iskolai végzettségűek. A családok megfontoltan, több szempontot megvizsgálva választják óvodánkat és hasonló elvárásaik vannak az óvodával szemben, mint amit ők tudnak nyújtani otthon gyermekeiknek.

Ezért a gyermekvédelmi munka az óvodánkban általában magatartási és egészségügyi problémák megoldásának megsegítését és ez ügyben a külső segítő intézményekkel való kapcsolat felvételét és folyamatos kapcsolattartást jelenti.

CÉL

Célunk elsősorban a prevenció és a kialakult gyermekvédelmi esetek megnyugtató megoldása. Ezek területe inkább a túlzott engedékenységből, az önállótlanagra nevelés tényéből, az elkényeztetésből erednek. A hatékonyság érdekében a problémás gyermek, illetve családja számára a segítségnyújtás felajánlása, formájának, módjának, lehetőségeinek megtalálása a cél.

FELADATOK

Vezető:

- a gyermekvédelmi feladatok meghatározására törekszik,
- a gyermekvédelmi feladatok elvégzésének ellenőrzése, értékelése, gyermekvédelmi jelzések begyűjtése, szűrése, a szükséges javítások megtétele,
- együttműködés a családokkal,
- a gyermekvédelmi munkához szükséges információk biztosítása,
- együttműködés a védőnőkkel, Kertvárosi Pedagógiai Szolgálattal,
- a kapcsolattartás formája: személyesen, adatszolgáltatással, valamint részvétel a kapcsolattartásban.

Óvodapedagógusok:

- a gyermek körülményeinek megismerése,
- a gyermek fejlődésének nyomon követése,
- veszélyeztető tényezők felismerése,
- a gyermekvédelemmel kapcsolatos jelzőrendszer működtetése,
- együttműködés az okok megszüntetésében,
- az ellátások módozatainak ismerete, kérése a gyermek számára.
- óvodába járás nyomon követése.

SIKERKRITÉRIUMOK

- minden esetben megtörténik a felderítés,
- időben kapja a gyermek a segítséget,
- partneri kapcsolat alakult ki a szülővel.

KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE

Jelentős nevelő hatással bír a csoportban lévő gyermekekre, ha a csoportba egy-két eltérő nevelési igényű gyermek is jelen van. Ügyelnünk kell arra, hogy csak olyan speciális nevelést igénylő gyermekek nevelését vállalja fel az óvoda, akiket meglévő személyi- és tárgyi feltételei között képes ellátni, integráltan nevelni. Alapító okiratunk szerint sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése nem szerepel.

A fejlesztést igénylő gyerekek egyénre szabott, logopédus, fejlesztő pedagógus által vezetett, illetve irányított fejlesztésen vesznek részt. A csoportban lévő társaik toleranciát tanulnak: elfogadják társuk többiekétől eltérő tulajdonságait, beszédét, szokatlan megnyilvánulásait. Megtanulják az odafordulást, az állandó készenlétet: hátha a másinak szüksége van valamire, s ha ügyesek vagyunk még azt is, hogy nem szabad kihasználni a másik elesettségét, nem szabad gúnyt űzni belőle, ugyanakkor nem kell túlkényeztetni, vagyis megtanulják az értelmes szeretetet.

A tehetségígéretes gyerekek nevelése is fontos feladat, és tudatos nevelésüket igényes és felkészült pedagógus tudja megvalósítani. A gyermekek megfigyelése alapján észlelt tehetségcsírák alapján egyéni tervet készít az óvodapedagógus, és a szülők bevonásával megvalósítja a fejlesztő tevékenységeket.

CÉL

- Minden gyermek adottságaihoz képest eljusson az optimális fejlettséghez.

FELADATOK

- adatokat gyűjtünk, felismerjük a problémát,
- felvesszük a szülővel a kapcsolatot, bejegyzésüket kérjük a vizsgálathoz, szükség esetén megkeressük a szakszolgálatot,
- folyamatosan tartjuk a kapcsolatot a szülővel, szükség esetén újabb vizsgálatot kérünk,
- a gyermekek fejlődésbeli hiányosságainak pótlásán egyéni fejlesztési terv szerint dolgozunk,
- érzelmi biztonságot teremtünk a gyerekek számára,
- erősítjük önbizalmát, a kis teljesítményeknek is örülünk, biztatjuk, segítjük,
- az erősségeire, kedvező adottságaira építünk,
- a tanulásban a játékot tartjuk elsődleges területnek,
- a többi gyermek elfogadására neveljük mintánkkal.

5. AZ ÓVODA KAPCSOLATRENDSZERE

Az óvoda és a család kapcsolata

Tiszteletben tartjuk, hogy a gyermek a családé, hogy kicsinyeik ezer szállal kötődnek szüleikhez. Életük formálása alapvetően a család dolga, kötelessége és öröme. Mi abban tudunk segíteni, hogy a gyermek egyre bátrabban és önállóbban kimerészkedjen a családi fészekből, személyisége harmonikusan fejlődjön. Kapcsolattartási formák: szülői értekezlet, fogadóóra (beszélgessünk a gyerekről), játszó délután, beszélgető kör és rendezvények.

Szülői értekezlet

Egy évben két szülői értekezletet tartunk, szeptemberben és februárban. A szülői értekezleten a csoportról adunk információkat, egyes gyerekekről nem. A szülőknek lehetőségük van fogadó órát kérni, ahol a saját gyermekükről beszélgetünk velük.

CÉLOK

- Tájékoztatás, információ átadás és csere, a csoport és az óvoda életéről, az együttnevelés megvalósítása.

FELADATOK

- az óvó párok együtt készülnek fel az értekezletekre,
- szülők megismerjék a nevelési elveinket, a gondozási, nevelési feladatokat, - megbeszéljük az egész csoportra vonatkozó nevelési kérdéseket, fejlesztési tartalmakat,
- ismertetjük a tervezett külön programokat, színházlátogatásokat és kirándulásokat,
- megismerjük, felmérjük a szülők igényeit,
- tapasztalatokat összegezzük,
- személyes kapcsolatokat alakítunk ki a szülőkkel, ezeket mélyítjük.

SIKERKRITÉRIUMOK

- a szülők 70%-a részt vesz a programokon, segítenek, közös döntések születnek.

Fogadóórák („Beszélgessünk a gyerekről“)

CÉL

- A gyermekkel kapcsolatos események, eredmények, problémák megnyugtató megbeszélése. Az együttműködés és a bizalom erősítése, kölcsönös ismerkedés, tájékozódás.

FELADATOK

- ismertetjük a fogadóórák rendjét,
- egyeztetjük a szülővel az időpontot,
- megteremtjük a nyugodt körülményeket a zavartalan beszélgetéshez, - az óvodapedagógusi páros összegzi a gyerekről szerzett tapasztalatokat, esetleges nevelési kérdésekben tanácsot adnak a szülőknek, megbeszéljük a közös tennivalókat,
- a fogadóórán elhangzottakat a gyerek fejlődési naplójában rögzítjük.

SIKERKRITÉRIUM:

- óvodapedagógus és szülő között kialakul a partneri viszony,
- elfogadható megoldás születik a felek számára a gyerek érdekében

Barkács délután és nyílt nap

CÉL

A szülők bepillantást és sajátélményt szerezzenek a csoportban folyó napi tevékenységekről:

- megismerkednek az óvónők nevelési attitűdjével,
- képet kapjanak az óvodapedagógusok, szakemberek és dajkák közötti együttműködésről,
- megfigyelhetik gyermekük óvodai játéktevékenységét, illetve hogy a gyermek milyen mértékben vesz részt a tanulás, munka, és önkiszolgáló tevékenységekben,
- megismerkednek a csoport játékeszközeivel.

FELADATOK

- nevelési évben egy alkalommal szervezünk játszó délutánt és utána egy beszélgető kört,
- az óvó párok együtt készülnek fel, kialakítják a munkamegosztást,
- tapasztalatokat összegezzük, konzekvenciákat levonjuk,
- a szülőkkel való együttműködés és a személyes kapcsolat erősítése.

SIKERKRITÉRIUMOK

- a szülők 70%-a részt vesz.
- hozzászólnak, beszélgetnek.
- közös döntések születnek.

Az óvoda-iskola kapcsolata

CÉLOK

- Az átmenet zökkenőmentessé tétele a gyerekek számára

FELADATOK

- az iskolába ment gyerekek bevalását követjük,
- iskolalátogatásra a gyerekekkel megyünk.

SIKERKRITÉRIUMOK

- a gyermekek bepillantást kaphatnak az iskolai életbe,
- a partnerek elégedettsége,
- zökkenőmentes átmenet az óvoda és az iskola között.

-

Kapcsolat a szakszolgálatokkal

Kertvárosi Pedagógiai Szakszolgálat felvesszük a kapcsolatot amennyiben az iskolaérettség tekintetében nincs egyetértés a szülők és az óvoda véleménye között. Egyéb részképesség zavar vagy viselkedés probléma gyanúja esetén szintén az ő segítségüket kérjük.

CÉL

- A gyermek eredményes fejlesztése, eljuttatása optimális szintre

FELADATOK

- a gyermeket megfigyeljük, az elmaradást feltárjuk,
- a szülővel megbeszéljük, megnyerjük a vizsgálat elvégzéséhez,
- kitöltjük a jelzési lapot, eljuttatjuk,
- nyomon követjük a részvételt a fejlesztéseken,
- folyamatosan kapcsolatot tartunk a szakemberrel,
- tájékoztatjuk a szülőt és tájékozódunk tőle,
- rögzítjük a gyermek fejlődési naplójában, csoportnaplóban.

SIKERKRITÉRIUMOK

- a gyerekek megkapják a szükséges fejlesztést,
- a partnerek elégedettek,
- tanköteles korukra alkalmassá válnak az iskolakezdésre .

Kapcsolat az Egészségügyi Szolgálatokkal

CÉL

- Együttműködés kialakítása a gyerekek egészsége érdekében.

FELADATOK

- együttműködési szerződést kötünk az ellátásról,

- aláíratjuk a szülőkkel, hogy hozzájárulnak a vizsgálatokhoz,
- a vizsgálatok feltételeit biztosítjuk,
- részt veszünk a szülők tájékoztatásában a vizsgálati eredményekről.

SIKERKRITÉRIUMOK:

- minden gyerek részt vegyen a vizsgálatokban, - szükség esetén időben jusson el a szakorvoshoz, - az érdekelt felek elégedettsége.

Kapcsolat a fenntartóval

CÉL

- Működés zavartalan biztosítása a gyerekek eredményes nevelése érdekében.

FELADATOK

- Együttműködés, segítség, támogatás, őszinteség, megbeszélés, problémák feltárása,

SIKERKRITÉRIUM

- Az intézmény eredményes és hatékony működése a pedagógiai programban, a működési szabályzatban és a házirendben foglaltak szerint.
- Fenntartói értékelés és igények a működésről - partneri elégedettségmérés eredményei alapján.
- A gyerekek részére 100%-ban nyugodt, egészséges és biztonságos környezetet biztosít.
- Figyelemmel kíséri a partnerek kéréseit.
- A szülői igények kielégítése érdekében módosításokat tesz, ezt eredményesen végzi az ügyek 80 %-ban.

6. ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK

Az óvoda pedagógiai programja érvényes 2018.05.18-tól visszavonásig. Az óvoda pedagógiai programjának lehetséges módosítási indokai:

- Az köznevelési törvény változásai, rendeletek megjelenése
- Az óvoda használók körének összetétele jelentősen megváltozik (60%)
- Szülői igények (60%)
- Szakmai innovációs igények a nevelőközösség részéről (60%)
- vezetői igények, és azok támogatottsága a dolgozók és a szülők részéről (60%)
- fenntartói igények

7. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Legitimációs

záradék

Véleményezte.....Dátum:.....

Elfogadta a Nevelő Testület.....Dátum:.....

Jóváhagyta a Fenntartó nevében:.....Dátum:.....

Tájékoztatásul kapják:.....

Irattári szám:.....

8. MELLÉKLETEK

1. sz. melléklet – Küldetésnyilatkozat és Jövőkép
2. sz. melléklet – Mérési-értékelési rendszerünk
3. sz. melléklet – Interaktív foglalkozások
4. sz. melléklet - Hivatkozás az új vezetői-, intézményi- és pedagógus kompetenciákra - intézményi elvárásrendszer megalkotása
5. sz. melléklet - Pedagógiai Program felülvizsgálata

1.sz. melléklet – Küldetésnyilatkozat

Küldetésnyilatkozat

Óvodai nevelésünk célja a gyermekek harmonikus, sokoldalú fejlődésének elősegítése. A Pedagógiai Programunk alapján az életre nevelünk, és ezen belül segítjük, hogy a gyermekek egy jól megélt, teljes és igazi kisgyermekkor után kezdjék el az iskolai tanulást. A nevelésünk **családias, derűs légkörben** folyik, figyelembe veszi a gyermekek személyiségjegyeit, életkori és egyéni sajátosságait.

Nagy hangsúlyt fektetünk a szülőkkel való együtt működésre, az egymást kiegészítő és egymásra ható család-óvoda kapcsolatra. Nyitott óvodaként (számos közös program, rendezvény) a családokkal való szoros kapcsolattartás kialakításával érjük el az együttnevelés lehetőségét, a felmerülő gondok, problémák megoldását, az örömök megosztását. **A családdal együtt olyan gyermekeket szeretnénk nevelni, akik** bizalommal és szeretettel fordulnak a felnőttekhez és társaikhoz, toleránsak egymással, **elfogadják egymás különbözőségét.**

Az óvodapedagógusaink szeretetteljes, befogadó bánásmóddal, sokféle tapasztalási lehetőséggel gondoskodnak a gyermekek szükségleteinek kielégítéséről, az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről

Küldetésünknek megfelelően pedagógiai munkánk középpontjába a gyermekek képességeinek fejlesztését helyezzük előtérbe, ahol játékos tevékenységek során, **egyéni differenciált bánásmód** alkalmazásával, **játékokban alkalmazott cselekvéses tanuláson** keresztül fejlődő, jó képességű, egészséges értékrendű és személyiségű gyermekeket nevelünk. Az óvodai élet minden tevékenységi területén, (gondozás, vers-mese, ének-zene, vizuális nevelés, külső világ tevékeny megismerése, mozgás) a gyermek elsődleges tanulási színterén, a szabad játékon keresztül, és játékos „tanítási” módszerekkel valósítjuk meg.

Az óvodánk nevelési feladatai az egészséges életmód alakítása, az érzelmi nevelés és szocializáció, az értelmi fejlesztés és nevelés és a lelki nevelés komplexen épül be az óvodai életünk mindennapjaiba. Különbőféle, változatos tevékenységekben (kötött és kötetlen), de legfőképpen a játékos kezdeményezéseken keresztül igyekszünk a gyermekek ismereteit gyarapítani, a meglévőket kibővíteni, tökéletesíteni. Nevelési programunkban kiemelt szerepet tölt be a **mozgásfejlesztés**, mely a gyermekek komplex képességfejlődését tűzi ki célul.

Nevelésünk kiemelt feladatai, így a legfontosabbnak tartjuk:

- **a mozgáskultúra megalapozását**
- **az idegennyelvi nevelést**

- az egészséges életmód alakítását és az egészségfejlesztést
- emocionális nevelést, a szocializációs folyamat biztosítását
- anyanyelvi-értelmi fejlesztés megvalósulását
- a környezetvédelemre és fenntarthatóságra nevelést
- önállóságra és aktivitásra való buzdítást
- valódi értékek életben tartását
- **iskolára való felkészülés komplex megvalósulását.**

Jövőkép

Intézményi szinten

Szakmai munkánk középpontjába a gyermekek érdekeit állítjuk, egyben magas színvonalú óvodai szolgáltatást kívánunk biztosítani. Fenntartani a partneri elégedettséget, jó hírnévű, elismert intézményt működtetni.

A gyermek szintjén

Biztonságban, szeretetben, a mozgásfejlesztés sokféle módszereinek alkalmazásával, nyugodt, békés légkörben, egymással toleránsan együttműködő, felszabadult, vidám, kiegyensúlyozott gyermekek nevelése. Megszervezni a gyermekek tapasztalatszerzési lehetőségeit, melyek kihasználásával adottságaiknak megfelelően fejlődnek képességeik, kreativitásuk, problémamegoldó gondolkodásuk, általános tájékozottságuk, örömmé válik számukra a tanulás, a felfedezés. A gyermeki aktivitás, motiváltság, kíváncsiság ébrentartása és kielégítése, a kreativitás előtérbe helyezése és a kompetencia érzés kialakítása, fenntartása.

2.sz.melléklet *Minőség - Mérési eljárásrend*

Szülői-, gyermeki-, dolgozói elégedettség-, neveltségi szint
mérésének folyamata a Budapesti Tengerszem Óvodában

Szülői elégedettségmérés

Mérés célja	Visszajelzést kapni az intézménybe járó gyermekek szüleitől az óvoda működésével kapcsolatban. Átfogó eredményt kapni a szülők elégedettségéről, melyekre épülően az intézmény meg tudja határozni az erősségeit és a fejlesztendő feladatait.
A mérés típusa	papír alapú anonim kérdőívek
A mérés területei	1. Ügyintézés, tájékoztatás, problémakezelés 2. A gyermek fejlődése az óvodában 3. Egyéni szükségletek, egyéni bánásmód 4. Étkezés, személyi – és tárgyi feltételek 5. Általános értékelés
A mérés eszköze(i)	intézményre szabott kérdőív
A mérés felelősei	Halacska csoport óvodapedagógusai
A mérés rendszeressége, határideje	Két évente egyszer (páros év májusában)
A mérés folyamatának leírása	Minden nevelési év végén a felelős óvodapedagógusok csoportonként papír alapon kiosztják a szülőknek az intézmény egyéni kérdéssorát, melyet anonim töltenek ki és a recepción kihelyezett gyűjtődobozba helyezik el.
A mérési eredmények feldolgozásának módja	Diagrammos értékelés: • kérdésekre vonatkozóan • kérdés csoportokra vonatkozóan >> csoport szintű értékelés >> intézmény szintű értékelés
A mérési eredmények visszacsatolásának módja	A mérési eredmények megjelennek az év végi vezetői beszámolóban, valamint a kapott tapasztalatokat felhasználjuk a következő nevelési év célkitűzéseinek megalkotásakor.
Kapcsolódó kérdéssor	1. sz. melléklet

Gyermeki elégedettségmérés

Mérés célja	Visszajelzést kapni az intézménybe járó gyermekektől az óvodai nevelésüket illetően. Átfogó eredményt kapni a gyermekek elégedettségéről, az óvodához fűződő érzéseikről, tapasztalataikról, melyekre épülően az intézmény meg tudja határozni az erősségeit és a fejlesztendő feladatait.
A mérés típusa	Eszközzel játékosan (kártyák)
A mérés területei	1. Gondozási teendők 2. Játék 3. Kezdeményezett tevékenységek 4. Társas kapcsolatok
A mérés eszköze(i)	óvodai tevékenységek kártyák
A mérés felelősei	Fóka csoport óvodapedagógusai
A mérés rendszeressége, határideje	Két évente egyszer (páros év májusában)
A mérés folyamatának leírása	A mérést végző óvodapedagógus egyénileg végzi el a felmérést a gyermekekkel. A folyamat során a gyermekek a kapott, óvodai élet pillanataihoz kapcsolódó kártyákat rendezik a mosolygós, illetve a szomorú hangulatjelekhez, ezáltal kifejezve az elégedettségük mértékét.
A mérési eredmények feldolgozásának módja	Diagrammos értékelés: • kérdésekre vonatkozóan • kérdéscsoportokra vonatkozóan >> csoport szintű értékelés >> intézmény szintű értékelés
A mérési eredmények visszacsatolásának módja	A mérési eredmények megjelennek az év végi vezetői beszámolóban, valamint a kapott tapasztalatokat felhasználjuk a következő nevelési év célkitűzéseinek megalkotásakor.
Kapcsolódó kérdéssor	2. sz. melléklet

Dolgozói elégedettségmérés

Mérés célja	Visszajelzést kapni az intézmény alkalmazottjaitól az óvoda működését, az munkahelyi légkört, a személyi- és tárgyi feltételeket illetően. Átfogó eredményt kapni az elégedettség mértékéről, melyekre épülően az intézmény meg tudja határozni az erősségeit és a fejlesztendő feladatait.
A mérés típusa	papír alapú anonim kérdőíves
A mérés területei	1. Az intézmény működése 2. Szakmai fejlődés, egyéni lehetőségek 3. Alkalmazotti légkör, együttműködés 4. Az intézmény vezetése, kommunikáció, irányítás 5. Folyamatok ellenőrzése, értékelése 6. Általános értékelés
A mérés eszköze(i)	intézményre szabott kérdőív
A mérés felelőse(i)	Intézményvezető helyettes
A mérés rendszeressége, határideje	Két évente egyszer (páratlan év májusában)
A mérés folyamatának leírása	A folyamat felelőse papír alapon kiosztja a dolgozóknak az intézmény egyéni kérdéssorát, melyet anonim töltenek ki és a kihelyezett gyűjtődobozba helyezik el.
A mérési eredmények feldolgozásának módja	Diagrammos értékelés a kérdésekre, valamint a kérdéskörökre vonatkozóan.
A mérési eredmények visszacsatolásának módja	A mérési eredmények megjelennek az év végi vezetői beszámolóban, valamint a kapott tapasztalatokat felhasználjuk a következő nevelési év célkitűzéseinek megalkotásakor.
Kapcsolódó kérdéssor	3. sz. melléklet

Partneri elégedettségmérés

Mérés célja	Visszajelzést kapni az intézmény fenntartójától az óvoda működését, az együttműködés hatékonyságát illetően, melyekre épülően az intézmény meg tudja határozni az erősségeit és a fejlesztendő feladatait.
A mérés típusa	kérdőív
A mérés területei	1. Általános működés 2. Intézményvezető 3. Nevelőtestület
A mérés eszköze(i)	intézményre szabott kérdőív
A mérés felelősei	Intézményvezető
A mérés rendszeressége, határideje	Három évente egyszer (januárban)
A mérés folyamatának leírása	Az intézményvezető papír alapon továbbítja a kérdőívet a fenntartó számára.
A mérési eredmények feldolgozásának módja	Intézményi szintű diagrammos értékelés
A mérési eredmények visszacsatolásának módja	A mérési eredmények megjelennek az év végi vezetői beszámolóban, valamint a kapott tapasztalatokat felhasználjuk a következő nevelési év célkitűzéseinek megalkotásakor.
Kapcsolódó kérdéssor	4. sz. melléklet

Gyermek neveltségi szintmérés

Mérés célja	Átfogó, mérhető eredményt kapni az intézménybe járó gyermekek neveltségi szintjéről, az erkölcsi-, érzelmi-, szociális képességeik színvonaláról.
A mérés típusa	Eszközzel játékosan (kártyák)
A mérés területei	Általános szabályrendszerek ismerete • biztonságos közlekedés (2) • óvodai eszközök használata (3) • környezetvédelem (1) • öltözködés (1) • együttműködés, kommunikáció (3)
A mérés eszköze(i)	Tematikus kártyák (helyes, helytelen)
A mérés felelősei	Teknős csoport óvodapedagógusai
A mérés rendszeressége, határideje	Két évente egyszer (páratlan év májusában)
A mérés folyamatának leírása	A mérést végző óvodapedagógus egyénileg végzi el a felmérést a gyermekekkel. A folyamat során a gyermekek helyes/helytelen viselkedést ábrázoló kártyákat kapnak, melyeket a jó/rossz ellentétpárhoz kell rendezniük.
A mérési eredmények feldolgozásának módja	Diagrammos értékelés: • kérdésekre vonatkozóan • kérdéscsoportokra vonatkozóan >> csoport szintű értékelés >> intézmény szintű értékelés
A mérési eredmények visszacsatolásának módja	A mérési eredmények megjelennek az év végi vezetői beszámolóban, valamint a kapott tapasztalatokat felhasználjuk a következő nevelési év célkitűzéseinek megalkotásakor.
Kapcsolódó kérdéssor	5. sz. melléklet

Gyermei fejlődés nyomon követése

Mérés célja	Átfogó, mérhető eredményt kapni az intézménybe járó gyermekek értelmi-, érzelmi-, szociális, testi- és anyanyelvi képességeiről.
A mérés típusa	digitális – online felületen
A mérés területei	1. Egészséges életmód, mindennapi feladatok 2. Szociális, érzelmi fejlettségi mutatók 3. Értelmi fejlettségi mutatók 4. Testi érettség, mozgás fejlettség mutatók 5. Beszédfejlettség, nyelvi kommunikációs mutatók 6. Játékfejlődés
A mérés eszköze(i)	Excel táblázat
A mérés felelősei	A különböző csoport óvodapedagógusai
A mérés rendszeressége, határideje	Minden nevelési évben kétszer (januárban és májusban)
A mérés folyamatának leírása	A csoport óvodapedagógusai a gyermekről szerzett tapasztalataikat, a képességmérések eredményeit a vonatkozó jogszabályhoz igazítottan rögzítik az online felületen. A mérési folyamat során csoport szintű, valamint intézményi szintű százalékos eredményeket kapunk, ezek képezik a későbbi fejlesztési célkitűzések alapjait.
A mérési eredmények feldolgozásának módja	Diagrammos értékelés: • kérdésekre vonatkozóan • kérdéscsoportokra vonatkozóan >> csoport szintű értékelés >> intézmény szintű értékelés
A mérési eredmények visszacsatolásának módja	A mérési eredmények alapját képezik az óvodai nevelésnek. A kapott tapasztalatokat felhasználjuk az óvodai csoportok működésének fejlesztéséhez, a gyermekek egyéni képességfejlesztéséhez. Az eredményekről évente kétszer fogadóóra keretében tájékoztatjuk a szülőket, mely során felállítjuk a közös pedagógiai célokat.
Kapcsolódó kérdéssor	6. sz. melléklet

1. sz. melléklet

Szülői elégedettség mérés

Tisztelt Szülők!

Az alábbi kérdőív segítségével kívánjuk mérni, hogy a szülők mennyire elégedettek a felsorolt kérdésekben az intézmény működésével, az intézményben folyó nevelés minőségével, ezért kérjük, hogy a kérdőívben adott válaszok a saját tapasztalatait tükrözzék!

A kérdőív kitöltése önkéntes és névtelen, a kérdőívek feldolgozásakor kapott adatokat bizalmasan kezeljük.

Kérjük, értékelje, hogy **a felsorolt állítások közül melyik milyen mértékben igaz.**

Válassza a véleményét tükröző értéket 0 és 5 között, ahol:

5 = teljesen egyetért

4 = többségében így van

3 = általában igaz

2 = többnyire nincs így

1 = egyáltalán nem igaz

0 = nincs információja. (A „0” megjelölést a kérdőív átlagába nem számítjuk bele.)

Ügyintézés, tájékoztatás, problémakezelés						
1. A beiratkozás során az ügyintézés gördülékeny.	0	1	2	3	4	5
2. Az óvoda munkájáról, programjáról megfelelő tájékoztatást kapok.	0	1	2	3	4	5
3. Az óvodai élettel kapcsolatos kérdés, probléma esetén az óvoda munkatársai segítőkészek és hasznos segítséget nyújtanak.	0	1	2	3	4	5
4. Gyermekeim óvodán kívüli nevelésével kapcsolatos kérdés, probléma esetén az óvoda munkatársai segítőkészek.	0	1	2	3	4	5
5. Amikor szükséges, el tudom mondani a véleményemet, ezt meghallgatják és figyelembe veszik.	0	1	2	3	4	5
A gyermek fejlődése az óvodában						
6. Gyermekeim érzelmi-, szociális-, társas kapcsolatait megfelelően fejleszti az óvoda.	0	1	2	3	4	5
7. Gyermekeim mozgásfejlődését megfelelően fejleszti az óvoda.	0	1	2	3	4	5

8. Gyermekek kognitív képességeit megfelelően fejleszti az óvoda.	0	1	2	3	4	5
9. Gyermekek anyanyelvi készségeit megfelelően fejleszti az óvoda.	0	1	2	3	4	5
10. Gyermekek kreatív és művészi készségeit megfelelően fejleszti az óvoda.	0	1	2	3	4	5
11. Gyermekek megfelelő magatartásmintákat sajátít el az óvodában.	0	1	2	3	4	5
12. Az óvodai foglalkozások köre változatos.	0	1	2	3	4	5
13. Az óvoda által nyújtott többlétszolgáltatások köre megfelelő (extra foglalkozások).	0	1	2	3	4	5
14. Az óvodai csoport mérete megfelelő.	0	1	2	3	4	5
15. A megfelelő pihenés biztosított (pl. csendes pihenő nyugodt légköre).	0	1	2	3	4	5
Egyéni szükségletek, egyéni bánásmód						
16. Gyermekek egyéni szükségleteit figyelembe veszik, szükség esetén egyéni bánásmódban részesítik.	0	1	2	3	4	5
Nyitva tartás, megközelíthetőség						
17. Az óvoda nyitvatartása megfelelő.	0	1	2	3	4	5
18. Az óvoda közlekedési megközelíthetősége megfelelő.	0	1	2	3	4	5
Étkezés, létesítmény és eszközpark						
19. Gyermekek az óvodában jó minőségű, egészséges ételt kap.	0	1	2	3	4	5
20. Napközben megfelelő mennyiségű és minőségű folyadék biztosított.	0	1	2	3	4	5
21. Az óvoda épületének általános színvonala jó.	0	1	2	3	4	5
22. A csoportszobák színvonala megfelelő.	0	1	2	3	4	5
23. A közös helyiségek színvonala (öltözők, mosdók, tornaterem, sószoja) jó.	0	1	2	3	4	5

24. Az udvar, színvonala megfelelő.	0	1	2	3	4	5
25. Az eszközök és a játékok színvonala megfelelő.	0	1	2	3	4	5
26. Gyermekem biztonságban van az óvodában	0	1	2	3	4	5
Általános értékelés						
27. Gyermekem jól érzi magát az óvodában.	0	1	2	3	4	5
28. Gyermekemet szerető, törődő környezet veszi körül az óvodában.	0	1	2	3	4	5
29. Az óvodától összességében azt kapjuk, amire előzetesen számítottunk.	0	1	2	3	4	5
30. Az óvodai szolgáltatásaival összességében elégedett vagyok.	0	1	2	3	4	5
Az intézmény működésének eredményességét javító, segítő, fejlesztő ötleteim:						

3. sz. melléklet

Gyermeki elégedettségmérés területei

Gondozási tevékenységek	1. Étkezések 2. Kézmosás, fogmosás, mosdóhasználat 3. Pihenés
Játék	4. Játék egyedül 5. Játék csoport tagjaként 6. Játék az óvodapedagógussal 7. Játék az udvaron
Kezdeményezett tevékenységek	8. Mozgás, művészeti tevékenységek, környezetismeret
Társas kapcsolatok	9. Óvodapedagógus 10. Baráti kapcsolatok

4. sz. melléklet

Dolgozói elégedettség mérés

Tisztelt Munkatársak!

Az alábbi kérdőív segítségével kívánjuk mérni, hogy az intézmény alkalmazottai mennyire elégedettek a felsorolt kérdésekben az intézmény működésével, az intézményben folyó munka hatékonyságával, a kollégákkal és a vezetővel való együttműködés minőségével, ezért kérjük, hogy a kérdőívben adott válaszok a saját tapasztalatait tükrözzék!

A kérdőív kitöltése önkéntes és névtelen, a kérdőívek feldolgozásakor kapott adatokat bizalmasan kezeljük.

Kérjük, értékelje, hogy **a felsorolt állítások közül melyik milyen mértékben igaz.**

Válassza a véleményét tükröző értéket 0 és 5 között, ahol:

5 = teljesen egyetért

4 = többségében így van

3 = általában igaz

2 = többnyire nincs így

1 = egyáltalán nem igaz

0 = nincs információja. (A „0” megjelölést a kérdőív átlagába nem számítjuk bele.)

Az intézmény működése						
1. Elégedett vagyok az intézmény munkaszervezésével.	0	1	2	3	4	5
2. Elégedett vagyok a jelenlegi bérezési rendszerrel.	0	1	2	3	4	5
3. Elégedett vagyok a munkakörnyezet minőségével.	0	1	2	3	4	5
4. Elégedett vagyok az intézmény személyi feltételeivel, nem tapasztalok munkaerőhiányt.	0	1	2	3	4	5
5. Elégedett vagyok az intézmény tárgyi-, technikai felkészültségével.	0	1	2	3	4	5
6. Az intézmény elérhető célokat tűz ki és segíti az alkalmazottakat azok elérésében.	0	1	2	3	4	5
7. A munkámat befolyásoló vezető felől érkező irányítás mértéke megfelelő.	0	1	2	3	4	5

Szakmai fejlődés, egyéni lehetőségek						
8. Elégedett vagyok az intézményben a szakmai fejlődés lehetőségeivel.	0	1	2	3	4	5
9. Az intézmény lehetőséget biztos a kreatív munkára, az egyéni megoldások megvalósítására.	0	1	2	3	4	5
Alkalmazotti légkör, együttműködés						
10. Megfelelő a munkahelyi légkör.	0	1	2	3	4	5
11. Elégedett vagyok a közvetlen kollégákkal kialakítható munkakapcsolatokkal.	0	1	2	3	4	5
12. Az intézményben dolgozók figyelembe veszik egymás véleményét, a légkör demokratikus beállítottságú.	0	1	2	3	4	5
13. Elégedett vagyok az intézményben kialakult konfliktusok kezelésének módjával.	0	1	2	3	4	5
14. Hatékonyan működnek az intézmény munkacsoportjai, munkaközösségei.	0	1	2	3	4	5
Az intézmény vezetése, kommunikáció, irányítás						
15. Az intézmény vezetőségével (vezető, vezetőhelyettes, munkaközösség vezető) való kommunikáció megfelelő, kétirányú, hatékony.	0	1	2	3	4	5
16. A vezetőség(vezető, vezetőhelyettes, munkaközösség vezető), számára fontos a munkatársak véleménye.	0	1	2	3	4	5
17. Ha a munkám során elakadok, tudok kihez fordulni segítségért.	0	1	2	3	4	5
18. A vezető elvárásai pontosak, egyértelműek, jól követhetők.	0	1	2	3	4	5
19. A vezetőség konstruktívan áll a véleményalkotáshoz, elfogadja a kritikát.	0	1	2	3	4	5
20. A vezető támogatja a munkatársak önállóságát.	0	1	2	3	4	5
21. Az intézményvezető jelenléte meghatározó az intézményben.	0	1	2	3	4	5
22. Az intézmény fenntartója hatáskörének megfelelően folyik bele az óvodai életébe.	0	1	2	3	4	5

Munka ellenőrzése, értékelése						
23. Elégedett vagyok a munkám értékelésének módjával.	0	1	2	3	4	5
24. Elégedett vagyok a munkám értékelésének gyakoriságával.	0	1	2	3	4	5
Általános értékelés						
25. Elégedett vagyok az intézménnyel, mint munkahellyel.	0	1	2	3	4	5
26. A munkám fontos az intézmény eredményes működéséhez.	0	1	2	3	4	5
27. Elkötelezett vagyok az intézmény iránt, nem tervezek munkahelyet váltani	0	1	2	3	4	5
28. Elégedett vagyok az intézménnyel, mint munkahellyel.	0	1	2	3	4	5
Az intézmény működésének eredményességét javító, segítő, fejlesztő ötleteim:						

5. sz. melléklet

Partneri elégedettség mérés

Tisztelt Fenntartó!

Az alábbi kérdőív segítségével kívánjuk mérni, hogy az intézmény fenntartója mennyire elégedett a felsorolt kérdésekben az intézmény működésével, az intézményben folyó munka hatékonyságával, a kollégákkal és a vezetővel való együttműködés minőségével, ezért kérjük, hogy a kérdőívben adott válaszok a saját tapasztalatait tükrözzék!

Kérjük, értékelje, hogy **a felsorolt állítások közül melyik milyen mértékben igaz.**

Válassza a véleményét tükröző értéket 0 és 5 között, ahol:

5 = teljesen egyetért

4 = többségében így van

3 = általában igaz

2 = többnyire nincs így

1 = egyáltalán nem igaz

0 = nincs információja. (A „0” megjelölést a kérdőív átlagába nem számítjuk bele.)

Az intézmény működése						
1. Az intézményben biztosítva van a nevelés-tanulás eredményessége.	0	1	2	3	4	5
2. Elégedett vagyok az intézményben folyó nevelés minőségével.	0	1	2	3	4	5
3. Elégedett vagyok az intézmény gyermeklétszámának alakulásával, a szülői elégedettség mértékével.	0	1	2	3	4	5
4. Az intézmény megfelelő költségvetéssel működik.	0	1	2	3	4	5
5. Az intézményben megfelelő a munkahelyi légkör.	0	1	2	3	4	5
Intézményvezetés						
6. Az intézményvezető fenntartóval történő kommunikációja megfelelő, együttműködése hatékony és célravezető.	0	1	2	3	4	5
7. Az intézményvezető hatékonyan irányítja a nevelési folyamatok megvalósulását.	0	1	2	3	4	5

8. Az intézményvezető képviseli a fenntartói érdekeket.	0	1	2	3	4	5
9. Az intézményvezető jelenléte meghatározó az intézményben	0	1	2	3	4	5
Alkalmazotti közösség						
10. Az intézményen belüli együttműködés színvonala megfelelő.	0	1	2	3	4	5
11. Az alkalmazotti közösség tagjai elkötelezettek az intézmény iránt.	0	1	2	3	4	5
12. Az intézmény alkalmazotti közössége elvárásainak megfelelően képviseli az óvoda jövőképét	0	1	2	3	4	5
13. Az intézmény alkalmazottai kreatív munkát végeznek, az óvodára az egyéni, minőségi megoldások a jellemzők.	0	1	2	3	4	5
14. Elégedett vagyok az intézményben kialakult konfliktuskezelési gyakorlattal.	0	1	2	3	4	5
15. Az intézmény nevelőtestülete hatékonyan működik, az esetleges változásokat megfelelően kezelik.	0	1	2	3	4	5

5. sz. melléklet

Gyermei neveltségi szintmérés

Kérdéscsoport	Kártya témája
1. Biztonságos közlekedés	• piros/zöld lámpa • helyes/helytelen kerékpározás
2. Óvodai eszközök használata	• székek használata • asztalok használata • hinta használata
3. Környezetvédelem	• szemetelés
4. Öltözködés	• ruhák elhelyezése helyes/helytelen
5. Együttműködés, kommunikáció	• játékok megosztása • konfliktuskezelés • együttműködés

6. sz. melléklet

Gyermei fejlődés nyomon követése (részlet)

Nevelési év:																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
--------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3.sz. melléklet - Interaktív foglalkozások

Intézményünkben a gyermekek az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja iránymutató foglalkozásai mellett specifikus, képesség-és érdeklődésre épülő tevékenységekben vesznek részt.

Az óvodai nevelésünket elsődlegesen az **érzelmi biztonság** kialakítására, valamint a gyermekek **személyiségének** és **képességeinek megismerésére** és **egyéni fejlesztésére** alapozzuk. A foglalkozások során a gyermekek számára biztosítva van a **rugalmasság** és a **változatos szervezési formák**, melyekben igényeik szerint vehetnek részt. A játékos tanulás alapelveiben hiszünk, nagy hangsúlyt fektetnek az óvodapedagógusok a **játékosság** megőrzésére, a tevékenységek **komplexitására**. A jó hangulatú, élményszerző tevékenységek során a gyermekek mind az 5 érzékszervüket **aktívan** használják. Az óvodai nevelésünk projektalapú, mely azt jelenti, hogy témahetek köré szervezzük a tevékenységeket. A foglalkozások során a gyermekek az aktualitásokhoz (évszakok, ünnepek, hagyományok), és az egyéni érdeklődésükhöz kapcsolódó témakörökben játszanak és tanulnak.

Óvodai nevelésünk kiemelt céljai:

- ✓ Érzelmi biztonság – és egyéni bánásmód kialakítása
- ✓ Testi-lelki harmónia megteremtése, egészséges életmód kialakítása
- ✓ Komplex érzelmi, értelmi, szociális, testi, anyanyelvi képességfejlesztés
- ✓ A gyermeki aktivitás, motiváltság, kíváncsiság ébren tartása és kielégítése
- ✓ Idegen nyelvi nevelés megalapozása

Az óvodánk nevelési tervei részletesen magukba foglalják a gyermekek szabad játékának és a tanulási folyamatoknak a célkitűzéseit, feladatait, melyeket heti rendszerességgel továbbítunk a szülők számára. Nagyon fontosnak tekintjük, hogy hozzásegítsük a gyermekeket olyan tapasztalatokhoz és tevékenységekhez, melyek kihívást jelentenek számukra, de magukba foglalják az elérhető siker lehetőségét. A játékos tevékenységek és foglalkozások élmény alapúak, az óvodapedagógusok változatos eszközökkel keltik fel a gyermekek érdeklődését. Az esztétikus, jó minőségű játék - és tanulási eszközök motiválják a gyermekeket és fenntartják a figyelmüket.

A gyermekek megismerésére, egyéni képességeire és érdeklődésére épülő készség-és képességfejlesztő foglalkozások egyéni, páros, mikro csoportos, csoportos és frontális formában valósulnak meg az óvodai mindennapok során.

Kézműves	○ Célja, a gyermek önkifejezésének, kreativitásának elősegítése, esztétikai érzékenységének, szép iránti fogékonyságának fejlesztése. ○ A gyerekek minden foglalkozás alkalmával változatos feladatokkal, technikákkal ismerkednek meg. ○ A kezdeményezéseket elsődlegesen a tevékenység örömeért szervezzük, az elkészült esztétikus produktumok sikerélményhez juttatják a gyerekeket. ○ Amit készítünk, az mindig a játék kelléke lehet, illetve a gyerekek haza is vihetik
----------	--

	○ A gyermekek fejlődését csak önmagukhoz mérjük, mindenkit bátorítunk, buzdítunk, pozitív önértékelésüket növeljük. ○ A tevékenységeket mindig rugalmasan, egyéni vagy kiscsoportos szervezeti formában szervezzük. ○ Az új technikák által változatosan és hatékonyan fejlődik a kézügyességük, finommotorikájuk
Ének, zene, tánc	○ Célja, a gyermek zenei érdeklődésének felkeltése, a közös együttjátás, az éneklés örömeinek megszerettetése. ○ Már a gyermekek befogadásánál is segítségül hívjuk a gyermekdalokat, höcögtető, ringató, ujj számolgotó mondókákat. ○ A tradicionális gyermekdalok mellett helyet kapnak a mindennapokban a kortárs, mozgással kísért zenei anyagok is. ○ Az altatásnál az altatódalokkal oldjuk a gyermekek esetleges feszültségét, kialakítjuk a csendes pihenéshez szükséges nyugodt légkört. ○ Különböző hangszerekkel, zenei játékokkal fejlesztjük a gyermekek zenei képességeit. ○ Közösén készítünk a gyerekekkel hangszereket, kellékeket, fejdíszeket a dalos játékokhoz.
Környezetismeret	○ A gyerekek tapasztalatot szereznek a szűkebb és tágabb természeti-, emberi-, tárgyi környezetükről. ○ Minden témát aktívan, az öt érzékszervüket bevonva közelítünk meg. ○ Minden apró dologra rácsodálkozunk, hagyunk időt a gyermekek önálló felfedezésére, a megtapasztalásra. ○ Élményalapúan és játékosan fejlesztjük a gyermekek megfigyelőképességét, képzeletét, figyelmét, problémamegoldó gondolkodását, emlékezetét. ○ Pozitív érzelmi viszonyt alakítunk ki a szülőföldünkhöz, a természethez, a világhoz, az emberi alkotásokhoz, megtanítjuk őket ezek védelmére, az értékek megőrzésére. . ○ Nagy hangsúlyt fektetünk a környezetvédelemre, a szelektív hulladékgyűjtésre, a fenntarthatóságra nevelésnek.
Játékos matematika	○ A matematikai tapasztalatszerzést spontán és szervezett formában is beépítjük a mindennapokban. ○ A gyermekek természetes kíváncsiságára, érdeklődésére, problémamegoldás iránti igényeire építve fejlesztjük gondolkodásukat .

	○ Nagy hangsúlyt fektetünk a logikus gondolkodásuk fejlesztésére. Ehhez korszerű és változatos eszközöket, módszereket használunk. ○ A környezet megismerése közben megtanulják az ellentétpárokat, a több-kevesebb-ugyanannyi és a páros-páratlan fogalmát ○ A számlálás és a mozgás kéz a kézben jár, ezáltal komplexen fejleszti a gyermekek képességeit.
Mese, vers, anyanyelvi játékok	○ Célja a gyermekek teljes személyiségének formálása, harmóniájának megteremtése, nyelvi-kommunikációs képességeinek fejlesztése. ○ A mesék és versek többségét a magyar irodalmi anyagokból és igényes alkotások közül választjuk ki. ○ Saját repertoárt alakítottunk ki, nagy hangsúlyt fektetünk az ismételésre, de minden évben tanulnak a gyermekek új meséket, mondókákat, verseket. ○ A meséléshez megteremtjük a nyugodt légkört. ○ A mesejátékokhoz szükséges eszközök bármikor elérhetők a gyermekek számára. ○ A mindennapok része a beszélgetőkör, a csoportos beszélgetős alkalmak. ○ Figyelemmel kísérjük a gyermekek kialakulóban lévő egyéni beszéd-sajátosságait, biztatjuk, bátorítjuk őket. ○ Formáljuk irodalmi fogékonyságukat, olvasóvá neveljük őket.
Mozgás	○ A mozgás szeretete minden óvodai napunkat meghatározza. Naponta játszunk különféle mozgásos szabályjátékokat, napi tevékenységekhez igazodó időpontokban. ○ A játékok és a játékos gyakorlatok időtartamát mindig a gyermekek fejlettségétől és hangulatától tesszük függővé. ○ Folyamatosan differenciálunk, könnyítjük és nehezítjük a feladatokat, kihívást jelentő feladatokat biztosítunk a gyerekek számára. ○ A gyerekeket mindig az életkoruknak és az egyéni fejlődési ütemüknek és szükségleteiknek megfelelően terheljük.
Intenzív iskola-előkészítés	○ A gyerekek napi szinten egyéni fejlesztésben és mikro csoportos foglalkozásokban vesznek részt. ○ Célirányosan fejlesztjük a gyermekek iskolakezdéshez szükséges képességeit. ○ Fejlődik a figyelmük, megfigyelőképességük, emlékezetük, gondolkodási műveleteik, ceruzafogásuk. ○ Kiemelt módon fejlesztjük a gyermekek feladattudatát, feladattartását, kitartását.

	○ Nagy hangsúly kerül az önállóság fejlesztésére és a reális önértékelésük kialakítására. ○ A foglalkozások az óvodapedagógusok által készített esztétikus eszközökkel zajlanak.

Mit tudnak a Tengerszem Oviban a **kiscsoportosok** az év végére?

Az első év az ismerkedésről, az érzelmi biztonság kialakításáról, az intézményi szokások és szabályok megismeréséről, az önállóság fejlesztéséről szól. A kiscsoportosaink játékos tanulás keretében érik el a kitűzött célokat, eredményeket.

A tevékenységek kezdeményezetten, kötött és kötetlen formában zajlanak, időtartalmuk 15-20 perc.

Önállóság:

1. Testápolás

- Kis segítséggel használják a szappant és a törölközőt.
- Kialakul bennük a kézmosás, testápolás iránti igény.
- Ruhájuk ujját felhúzzák, mosdás után megigazítják.
- Segítséggel, de egyre önállóbban használják a WC-t és végzik el a kapcsolódó teendőiket.
- Megtanulnak egyedül fogat mosni.
- Elsajátítják az önálló orrfújás technikáját.
- Elkezd kialakulni bennük a zsebkendő használata iránti belső igény.

2. Önkiszolgálás/Étkezés

- A felnőttek segítségével megismerkedtek a mindennapi használati eszközökkel.
- Megismerték az étkezéshez kapcsolódó eszközöket.
- Önállóan megterítenek maguknak, étkezés után képesek elpakolni maguk után.
- Evőeszközöket önállóan használják, az eszközfogásuk egyre hatékonyabb és pontosabb.
- Kialakul bennük az igény a szalvéta használatára.
- Enni és inni kérnek, a nem kívánt ételt a tányérukra hagyják.

3. Öltözködés

- Alsó ruhájukat, cipőjüket önállóan fel és leveszik.
- Saját holmijukat megismerik és vigyáznak rá.
- Igényeiket felismerik, szükség esetén segítséget kérnek a felnőttektől.

4. Alvás, pihenés

- Megismerik és rögzül bennük az óvodai napirend.
- Önállóan öltözködnek pizsamába, a ruhájukat esztétikusan helyezik el a székeken.
- Képesek csendben pihenni, egymásra odafigyelni, tiszteletben tartani egymás igényeit.

5. Közösségi élet

- Megismerik a társaik nevét, jelét, a csoport szokásrendszerét.
- Képesek a szokásokhoz és szabályokhoz alkalmazkodni.
- Nyitottan állnak egymáshoz, kezdeményezők, barátságosak.
- Bizalommal fordulnak a felnőttekhez, társaikhoz.
- A játékokba szívesen kapcsolódnak be, igyekeznek alkalmazkodni a kialakult játéktémákhoz.
- Megismerik saját képességeiket, fokozatosan kialakul az énképük.
- A környezetüket életkoruknak megfelelően ismerik (név, életkor, jel, anya, apa, testvérek).
- Használják az udvariassági kifejezéseket.
- Szívesen járnak óvodába, szívesen játszanak együtt.
- Kialakulnak a játszócsoportok, játszópárok .

6. Anyanyelvi nevelés

- Szívesen beszélgetnek, megfogalmazzák gondolataikat, érzéseiket.
- Ismerik a környezetükhöz tartozó tárgyak nevét.
- Figyelemmel hallgatják a meséket, verseket.
- A hallott mesék élményét, érzéseit megjelentik a játéktémáikban.
- Képesek felismerni egyes nonverbális jelzéseket.
- Képesek bemutatkozni, köszönni, udvariasan beszélgetni.
- Megismernek és elsajátítanak rövidebb verseket, mondókákat.
- Szívesen nézegetnek mesekönyveket, egyszerűbb mondatokat képesek a képek alapján is megfogalmazni.
- Ismerik az alapszíneket, a számokat 1-10ig.

7. Vizuális nevelés

- Képesek puha ceruzával rajzolni, firkálni.
- A ceruzatartásuk lépésről-lépésre ügyesedik.
- A kézügyességük folyamatosan fejlődik az új technikák megismerése által.
- Képesek a rajzlap adta korlátokat betartani a rajzolás, festés, díszítés tevékenységekben.
- Szívesen választanak alkotófolyamatokat a szabad játék ideje alatt.
- Képesek színeket, anyagokat, eszközöket szétválogatni.
- Rövid, de összefüggő mondatokban képesek mesélni az alkotásaikról.
- Ismerik a gyurmázás, gyöngyfüzés, festés megfelelő technikáját.

8. Környezetismereti és matematikai nevelés

- Képesek beszélgetni az óvodai élet eseményeiről, ismerik az óvodai napirendet.
- Ismerik családtagjaik nevét, ismerik a család és az óvoda fogalmát.
- Szókincsbővítés a különböző témakörökben: család, testünk, közlekedés, évszakok, környezetvédelem, állatok, zölldségek, gyümölcsök, színek, virágok, stb.
- Tudnak méret és szín szerint csoportosítani, válogatni.
- Képesek megkülönböztetni a kisebbet/nagyobbat, tárgyakat számlálni 5-ös számkörben.

9. Zenei nevelés

- Ismernek egyszerűbb őszi, téli, tavaszi, nyári mondókákat és dalokat.
- Képesek megkülönböztetni a halk-hangos zörejeket és különböző hangokat.
- Kialakult bennük egyfajta zenei fogékonyság, szívesen énekelnek, képesek tiszta hangképzéssel énekelni.
- Egyszerű ritmushangszereket képesek megfelelően használni.
- Az óvodapedagógusok zenei kezdeményezéseibe szívesen becsatlakoznak, a hangszeres zenét örömmel és figyelemmel hallgatják.
- Próbálkoznak az egyenletes lüktetés érzékeltetésével.
- Szívesen énekelnek és mondókáznak a szabad játék ideje alatt is.

10. Egészséges életmód, mozgás

- Szívesen vesznek részt a kezdeményezett foglalkozásokon.
- Megismerték és betartják a tevékenységek biztonságához kapcsolódó szabályokat.
- Képesek menetiránynak megfelelően, nagy körben futni a tornateremben.
- A futójátékok szabályait ismerik és betartják. Ismerkednek és tapasztalatot szereznek a fogójátékok szabályairól is.
- Több sokmozgásos játékot ismernek, ezeket szívesen és gyakran játszá.
- A tornaterem eszközeit képesek önállóan vagy segítséggel, biztonságosan használni.
- Képesek egyes mozgásmintákat helyesen és hatékonyan kivitelezni (járás, futás, állás, ülés, egyensúlyozás, kúszás, csúszás, mászás).
- Képesek egyes állatok mozgásának utánzására.
- Képesek labdával és babzsákkal gyakorlatokat utánzással elsajátítani.

Mit tudnak a Tengerszem Oviban a **középső csoportosok** az év végére?

A már kiscsoportban megismert tevékenységek újabb tartalmakkal bővülnek. A foglalkozások időtartalma 25-30 percet ölel föl.

1. Testápolás

- Önállóan tisztálkodnak.
- Képesek figyelemfelhívás nélkül hatékonyan és megfelelő technikával kezét mosni, WC-t használni.
- A kezüket szárazra törlik, a törölközőket a helyükre teszik.
- Önállóan mosnak fogat, próbálkoznak a fogkrém adagolásával.
- Érzik az orrfújás igényét, egy önállóan használják a zsebkendőt.

2. Öltözködés

- Egyre önállóbban öltözködnek, kis segítséggel a felső ruhájukat is le-és felveszik.
- Próbálkoznak a gombolással és cipzározással.

3. Önkiszolgálás/Étkezés

- Képesek magukat önállóan kiszolgálni.
- Kezd bennük kialakulni egymás kínálása, segítése.
- Megfelelő testtartással ülnek az asztalnál, a széket képesek maguk alá húzni.
- Az evőeszközöket egyre hatékonyabban, megfelelő technikával fogják.
- Képesek odafigyelni az asztal és a környezet rendjére.
- Megfelelő hangerővel képesek étkezés közben beszélgetni, az evéshez kapcsolódó udvariassági szokásokat ismerik és betartják.

4. Alvás, pihenés

- Képesek egyedül öltözködni, ruhájukat összehajtogatni, holmijukra vigyázni.
- Figyelemmel hallgatják a mesét és az óvodapedagógusok zenei kezdeményezéseit.
- Próbálkoznak a takaró összehajtogatásával.
- Képesek a szükségleteikre odafigyelni és a délutáni pihenés megkezdése előtt elvégezni azokat.
- Próbálkoznak társaik számára rövid történetek elmesélésével.

5. Közösségi élet

- Betartják és alkalmazkodnak a csoport és az intézmény szokás-és szabályrendszeréhez.
- Vigyáznak egymás játékaira, hagyják egymást nyugodtan, harmóniában játszani.
- Odafigyelnek egymásra, törekszenek az együttműködésre.
- Figyelemfelhívás nélkül köszönnek egymásnak és a felnőtteknek, alkalmazzák az udvariassági kifejezéseket.
- Közelednek egymás felé, egyre nagyobb igényük van a komplex játéktémákra, a szerepjátékokra.

- Képesek örömmel segítséget nyújtani egymásnak, elfogadják egymás személyiségét, alkalmazkodók.
- Képesek odafigyelni a csoportszoba rendjére.
- Aktívan részt vesznek a játékpakolásban.
- Szívesen kapcsolódnak be a közös tevékenységekbe, a világ iránt nyitottak és érdeklődők.
- Tevékenységeikben egyre önállóbbak.

6. Anyanyelvi nevelés

- Ismernek számos egyszerűbb, de több versszakos verset és mondókát.
- Szívesen hallgatnak összetettebb meséket is, állatokról szóló népmeséket, egyszerűbb szerkezetű műmeséket.
- Képesek verset, dalt, vagy mondókát évszakhoz kapcsolódóan felidézni.
- Bátran és szívesen beszélgetnek, egyre összetettebb mondatokban fejezik ki gondolataikat, érzéseiket.
- Képesek a felnőttek által használt kifejezéseket egyre inkább megérteni, egyes szavakat áttemelni a saját beszédükbe.
- Társaik gondolataira odafigyelnek, igénylik, hogy őket is meghallgassák.
- Képesek türelmesen, együttműködően beszélgetni társaikkal.
- Egyre ügyesebben használják a múlt, jelen, jövő idő kifejezéseit.
- Lépésről lépésre egyre ügyesebben tudnak figyelni a beszédstílusukra, a hangerejükre, a hanglejtésre.
- Szívesen nézegetnek képeskönyvet, a mesekönyvek mellett már az ismeretterjesztő könyvek is felkelti az érdeklődésüket, szívesen alkotnak róla mondatokat, tesznek fel kérdéseket a felnőtteknek.
- Folyamatos növekszik a beszédkedvük.

7. Vizuális nevelés

- Képesek élményeiket, elképzeléseiket megjeleníteni az alkotásaikban, egyéni és egyedi produktumokat létrehozni.
- Képesek témákat ábrázolni emlékezet és megfigyelés alapján.
- Kialakult bennük az igény a játékeszközök készítésére, így az alkotásaikat gyakran a szabad játékban használják fel bábozáshoz, dramatizáláshoz, közös játékhoz.
- Képesek tudatosan vékonyabb, vastagabb vonalat húzni, felismerik a tagoltabb és a részformákat, az emberábrázolásuk folyamatosan fejlődik.
- Megfelelő technikával fogják a ceruzát, az ecsetet és az ollót. Egyre ügyesebben boldogulnak a minták kivágásával.
- Szívesen kézműveskednek, alkotnak, nyitottak a művészeti tevékenységek iránt.

8. Zenei nevelés

- Ismernek összetettebb mondókákat, dalokat, a nevelési év végére énekes körjátékokat, melyekben szívesen vállalkoznak szerepekre.
- Egyre ügyesebben képesek a zenei kezdeményezéseket ritmushangszerekkel, tapssal, dobantással kísélni.
- Felismernek ismert dalokat dúdolásról.

- Képesek az egyenletes lüktetést és a ritmust kifejezni játékos mozdulatokkal, tapssal, különböző eszközökkel, körben járással és megkülönböztetni a halkhangos, gyors- lassú ellentétpárokat.
- Nyitottak a zenei kezdeményezésekre, szívesen kapcsolódnak be, aktívan vesznek részt a művészeti tevékenységekben.
- Örömmel hallgatnak zenét, éneklést.

9. Környezetismereti nevelés

- Képesek ok-okozati, logikai összefüggéseket felismerni a környezet váltoásaiban (napok, hetek, évszakok, időjárás, stb.)
- Tudatosult bennük a testük ápolásának szükségessége, a betegség-egészség témaköre.
- Részletesen ismerik a családjuk tagjait, nevüket, szerepüket.
- Ismerik a környezetvédelem fontosságát, a hulladékot szelektíven gyűjtik.
- Tapasztalatot gyűjtöttek az időjárásváltozás hatásairól az életünkben, értik az összefüggéseket az öltözködés, a mindennapok, az óvodai napirend témakörében.
- Képesek felsorolni az évszakokat és a napokat.
- Van igényük a kertészkedésre, szívesen ültetnek, locsolnak, csíráztatnak, értik a növények fejlődésének folyamatait.
- Meg tudják különböztetni a háziállatokat, vadállatokat, bogarakat, rovarokat, ismerik a háziállatok szerepét a mindennapjainkban.

10. Matematikai nevelés

- Feladatokat tudnak megoldani irányított összehasonlításokban, ismerik a magasabb, alacsonyabb, hosszabb, rövidebb, kisebb, nagyobb fogalmakat.
- Képesek tárgyakat, személyeket összehasonlítani szabadon, vagy egy-egy kiemelt, megnevezett tulajdonság alapján.
- Halmazképzés során képesek többet és kevesebbet létrehozni, elemeket számolni 6-12-es számkörben.
- Tapasztalatokat szereznek a geometriával és a síkidomokkal kapcsolatban.
- Helyesen használják az alá, fölé, mögé, mellé, közé, fölött, előtt, mögött, mellett, között, alatt kifejezéseket.
- Egyre magabiztosabban képesek megkülönböztetni a jobb és a bal irányt.

11. Egészségnevelés, mozgás

- Kialakult testsémával rendelkeznek, ismerik a testük részeit, képesek tudatosan mozgatni, megérinteni, behatárolni.
- A nagymozgásaik bővülnek finommotorikus mozgásokkal, kezd kialakulni az oldaliságuk és egyre ügyesebbek az egyensúlyozó feladatokban.
- Szívesen játszanak utánpótlás és futójátékot, ismerik a fogójátékok szabályrendszerét.
- Számtalan sokmozgásos játékot ismernek és napi szinten szívesen játszásköket.
- Egyre ügyesebben használják a tornaszereket, a labdát, a babzsákot, a karikát, a padot és a zsámolyt.
- Képesek változó iramú futásra, járásra.

- Helyes testtartással képesek egyensúlyozni, csúszni, kúszni, mászni, gimnasztikai gyakorlatok végrehajtani.
- Képesek utánózni az állatok mozgását.
- Jól tájékozódnak a térben, egymásra odafigyelnek, a baleseti kockázatokat egyre ügyesebben képesek felmérni.

Mit tudnak a Tengerszem Oviban a **nagy csoportosok** az év végére?

A nagycsoportosok már több kötött foglalkozáson vesznek részt, melynek időtartama is folyamatosan növekszik. Az év elején 30-35 perces foglalkozásokat szerveznek az óvodapedagógusok, az év végére pedig már egy tanóra hossznyi időtartamban kötik le a gyermekek figyelmét.

A sikeres iskolakezdéshez az értelmi fejlettség mellett testi-lelki-szociális kiegyensúlyozottságra van szükség, mely képességek közül egyik sem hanyagolható el, mindegyik egyformán fontos. Nagy hangsúlyt fektetünk az önállóság és a szociális képességek fejlesztésére. A szociálisan érett gyermek képes szabályokhoz és szokásokhoz alkalmazkodni. Kialakult feladattudata van, képes az együttműködésre, alkalmazkodásra, nem csak külső kényszer hajtja, hanem belső motivációból viszi végig a teendőit és feladatait.

Az iskolaelőkészítő év célja, hogy a gyermekek és a szülők egyaránt felkészüljenek az óvoda-iskola átmenetre. Komplex formában, játékosan fejlesztjük a gyermekek képességeit és fokozatosan segítjük őket ahhoz, hogy képesek legyenek majd alkalmazkodni a kötött iskolai elvárásokhoz és rendszerhez.

1. Testápolás/Önkiszolgálás/Öltözködés

- Minden testápolási teendőt önállóan végeznek.
- Kialakult a belső igényük arra, hogy kezet mossanak, zsebkendőt használnak, minden gondozási feladatot figyelemfelhívás és kérés nélkül elvégeznek.
- A tisztálkodási eszközöket a helyére teszik, vigyáznak a helyiségek rendjére.
- Az önkiszolgálási feladataikat teljes önállósággal és biztonsággal végzik.
- Önállóan tevékenykednek, észreveszik a megoldandó feladatokat, figyelemmel kísérik egymás játékát és tevékenységét.
- Az iskolába készülő gyermekek képesek mindennapi szükségleteik életkoruknak megfelelő önálló kielégítésére.
- Megfelelő sorrendben és önállóan öltözködnek.
- Képesek odafigyelni az öltözködéshez kapcsolódó szükségleteikre is, érzik ha melegük van, vagy ha fáznak.
- A ruháikra és cipőikre vigyáznak, azokat tisztán és rendezetten tartják.

2. Étkezés

- Kulturáltan étkeznek, az udvariassági formulákat ismerik és tudatosan, belső igény szerint alkalmazzák őket.
- Helyes testtartással ülnek az asztalnál, odafigyelnek az asztal rendjére és megfelelő módon fogják az evőeszközöket.
- Ügyelnek a környezet rendjére.
- Önállóan öntenek maguknak a kancsóból, kínálják egymást, részt vesznek az ételek kiosztásában.

3. Alvás, pihenés

- A pihenéshez kapcsolódó öltözködés során önállóan öltözködnek, odafigyelnek a ruhájuk rendjére, az esztétikus elhelyezésre.
- A mesét figyelemmel hallgatják, bekapcsolódnak a pedagógusok zenei kezdeményezéseibe.

- Szívesen mondanak hosszú, összetett mesét társaiknak.
- A nem alvó gyerekek képesek csendes tevékenységet választani, odafigyelni és tiszteletben tartani társaik igényeit.

4. Közösségi élet

- Reális önértékeléssel rendelkeznek, bátrak, vállalkozóak. Nem félnek a kihívásoktól, kitartásuk kialakult és folyamatosan fejlődik.
- Érzelmi megnyilvánulásait a közösségi normákhoz igazítják
- Konfliktusait az eddigi tapasztalatokra épülve oldják meg, toleranciával és odafigyeléssel reagálnak a nézetkülönbségekre.
- A beszélgetéseik témáit az óvodai élet etikai szabályaihoz illesztik.
- Az eddig kialakult szokásaik igényekké váltak.
- Ismerik és elfogadják a közös tevékenységek, a kooperációhoz szükséges magatartás formákat.
- Odafigyelnek egymásra, számon tartják a hiányzókat, érdeklődnek társaik és a felnőttek iránt.
- Képesek nyugalomban ülni, várakozni, türelmesek és kitartóak.
- Képesek szoros baráti kapcsolatot kialakítani és fenntartani.
- Tisztelettel és toleranciával viselkednek egymás iránt, betartják a szokásokat és szabályokat, felismerik az ok-okozati összefüggéseket a szabályalakításban.

5. Anyanyelvi nevelés

- Bátran kimondják amit éreznek és gondolnak.
- Könnyedén beszélnek társaikkal és a felnőttekkel.
- Bő szókinccsel rendelkeznek, amely lehetővé teszi számukra a teljes önkifejezést.
- A gyermekek beszéde tagolt, hangsúlya, hanglejtése megfelel az anyanyelvi követelményeknek.
- Képesek folytatásos meséket összekötni és egyénileg megalkotni, találós kérdésekre választ találni.
- Képesek hosszabb, összetett verseket értelmezni és megtanulni.
- Bátran kezdeményeznek, bekapcsolódnak a pedagógusok bábozásába, dramatizálásba, szerepeket vállalnak, szívesen öltöznek jelmezbe.
- Képesek a mondókákat, játszóverseket mozgással kísérni és maguk is kitalálni egyszerű mozgásokat.
- Mesekockával mesét fűzni, összetett mondatokat és szöveget alkotni.

6. Zenei nevelés

- Szívesen kapcsolódnak be az énekes játékokba, táncokba, a megtanult szövegeket, dallamot, játékmozdulatokat célszerűen használják.
- Jól érzik magukat a közös játékban, kezdeményeznek, örömmel mondókáznak, énekelnek, élvezik a zenehallgatás, az óvónő hangszeres játékát.
- Érzik az egyenletes lüktetést, a dalok ritmusát meg tudják különböztetni.
- Képesek bonyolultabb szabályú és összetettebb térformát igénylő énekes játékokban is részt venni.
- Éneklés közben az ismert dalok és dallammotívumok dallamvonalát térben képesek rajzolni és követni.

- Ügyesen megkülönböztetik a zenei ellentétpárokat (gyors-lassú, halk-hangos, magas-mély).
- Képesek a dallamfelismerésre, a dallambújtatásra, a ritmustapsolásra és a ritmusvisszhangra
- Felismerik a különböző tempókat, kifejezik énekléssel, mozgással.

7. Vizuális nevelés

- Szívesen kapcsolódnak be minden vizuális tevékenységbe.
- Kialakult bennük a szép iránti igény.
- Nyitottak az új technikák, a kreatív gondolkodás iránt, egyéni megoldásokra törekszenek.
- Tevékenyen vesznek részt az őket körülvevő tér alakításában
- Formaábrázolásukra a változatosság, a jellemző formák és az egyedi megkülönböztető jegyek jellemzőek..
- Biztonsággal használják a vizuális nevelés eszközeit
- Képesek formákat mintázni, kivágni, tépni, ragasztani, hajtogatni, díszíteni, önállóan és csoportosan játékokat és ajándékokat készíteni.
- Emberábrázolásuk folyamatosan gazdagodik, egyre részletesebb és komplexebb, megjelenik a változó perspektíva.
- A ceruzafogásuk, és a ceruzanyomaték megfelelő, képesek a vonalvezetésre, apróbb formák rajzolására, színezésre, díszítésre.

8. Környezeti nevelés

- Önmagukra és a közvetlen környezetükre vonatkozó ismereteik megfelelőek.
- Biztonsággal eligazodnak és tájékozódnak a szűkebb és tágabb környezetükben.
- A környezetükről elemi ismerettel rendelkeznek, tudják a nevüket, lakcímüket, testvéreik, szüleik nevét és foglalkozásukat.
- Részt vesznek a növénygondozásban, a természet védelmében.
- Különbségeket tudnak tenni az évszakok között, ismerik az egyes évszakok jellegzetességeit, a hónapokat, a napokat, napszakokat.
- Ismerik a színeket, azok világosabb és sötétebb árnyalatait.
- Felismerik az ok-okozati összefüggéseket, képesek környezetismereti problémahelyzeteket megoldani.
- Különbséget tudnak tenni a látott, hallott, tapintott dolgok között, jól fejlett testképpel rendelkeznek.
- Részletes ismeretekkel rendelkeznek az állatokról, növényekről, virágokról, zöldségekről, gyümölcsökről, szakmákról, közlekedésről, időjárásról.

9. Matematika

Kapcsolódó témakörök: Számfogalom megalapozása, mennyiségek összemérése, sorba rendezés, mérések különböző egységekkel, geometria, tájékozódás térben és síkban.

- Kialakult számfogalmuk van, képesek elemeket számlálni, sorba rendezni 12-20-as számkörben.
- A matematikai fogalmakat jól értik és képesek is alkalmazni.

- Össze tudnak hasonlítani mennyiségeket nagyság, szín és számosság szerint. Megállapítani hosszúságot, magasságot, súlyt, űrtartalmat.
- Képesek mennyiségeket összemérni hosszúság, magasság, szélesség, vastagság, bőség, tömeg, űrtartalom szerint.
- Tudnak tárgyakat számlálni, sorban elfoglalt helyüket meghatározni, sorba rendezni, helyesen használják a tö-és sorszámneveket.
- Képesek halmazokat létrehozni, összemérni, bontani, részhalmazokat egyesíteni és párosítani.
- Megfelelően használják a több, kevesebb, ugyanannyi fogalmát.
- Ismerik az egyenes és görbe-, nyitott és zárt vonalakat, a labirintusokat, a gömbölyű és szögletes formákat és a különböző síkidomokat.
- Egyértelműen megkülönböztetik az irányokat, jól használják a névutókat.

10. Mozgás

- Szívesen és bátran mozognak, mozgásuk összerendezett, egyensúlyérzékük fejlett.
- Jó állóképességgel és fizikai teherbírással rendelkeznek.
- A teljesítőképességük folyamatosan növekszik, a mozgástempójuk megfelelő.
- Helyes technikával hajtják végre a különböző támaszgyakorlatokat (csúszás, kúszás, mászás).
- Járásuk magabiztos, egyenetlen talajon, változó feltételek között is.
- Képesek különböző iramú futásra.
- Tudnak biztonságosan, nehezített tárgyakon is egyensúlyozni, páros lábon szökdelni, különböző távolságban lévő akadályokat átlépni, megkerülni.
- Képesek nekifutásból ugrásokat végezni, távolba és célba dobni, labdát váltott kézzel vezetni.
- A kéziszerket biztosan és kreatívan használják, képesek a gimnasztikai gyakorlatokat helyesen és esztétikusan végre hajtani.
- Képesek térben tájékozódni, jól teljesítenek a térészlelés feladatokban, követni tudják az irányokat.
- Kialakult a kitartásuk, szabály és feladattudatuk, képesek elfogadni a nehézségeket, az esetleges kudarcot.

4.sz. melléklet - Hivatkozás az új vezetői-, intézményi- és pedagógus kompetenciákra - intézményi elvárásrendszer megalkotása

Intézményi Mérési-Értékelési Rendszerünk működése Intézményi elvárásrendszer megalkotása 2022.

2022. augusztusában új Önértékelési Programot készített az Önértékelést Támogató munkacsoport, mely tartalmazza a 2022. január 1-től hatályos **Önértékelési Kézikönyv** (hatodik, javított kiadás) új önértékelési szempontjait, valamint a módosított pedagógus-, vezetői-, és intézményi kompetenciákat.

Az Önértékelési Kézikönyv alapján megalkottuk a 2022-es Intézményi elvárásrendszert, mely értelmében a következő kompetenciák vizsgálata az irányadók az intézmény belső önértékeléseinek keretében:

Pedagógusokra vonatkozó kompetenciák:

1. Pedagógiai módszertani felkészültség
2. Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódóönreflexiók
3. A tanulás támogatása
4. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség
5. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, fenntarthatóság szempontjainak figyelembevétele, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység

6. Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése
7. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás
8. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért
9. A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hitelesképviselése és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök formálásának módja

Intézményvezetőre vonatkozó kompetenciák:

1. Az intézményi pedagógiai folyamatok – nevelési, tanulási, tanítási, fejlesztési, diagnosztikai – stratégiai vezetése és irányítása
2. Az intézmény szervezetének és működésének stratégiai vezetése és operatív irányítása
3. Az intézményi változások stratégiai vezetése és operatív irányítása
4. Az intézményben foglalkoztatottak stratégiai vezetése és operatív irányítása
5. A vezetői kompetenciák fejlesztése

Intézményre vonatkozó kompetenciák:

1. Pedagógiai folyamatok
2. Személyiség- és közösségfejlesztés
3. Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények
4. Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció
5. Az intézmény külső kapcsolatai
6. A pedagógiai működés feltételei
7. Az intézménytípusra vonatkozó nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározott országos szakmai elvárásoknak és az intézményi céloknak való megfelelés

*Az intézmény **önértékeléseinek folyamatát**, az intézményi **elvárásrendszert**, valamint a **külső ellenőrzésekre való felkészülés folyamatának részletes leírását a 2022-es intézményi Önértékelési Program tartalmazza.***

5.sz.melléklet – Pedagógiai Program felülvizsgálata

Budapesti Tengerszem Óvoda PEDAGÓGIAI PROGRAM felülvizsgálata

2022. szeptember 05.

Óvodavezető: Franczia Ildikó Zsuzsanna

Pedagógiai Program kelte: 2018.05.01.

OM azonosító: 203320

A felülvizsgálat időszaka: 2022. augusztus 29.-szeptember 02.

Az intézményünk Pedagógiai Programja 2018. május 01-én készült, mely 2018. szeptember 01-től lépett életbe. Az aktuális, 2022/2023-as nevelési év immáron az 5. év intézményünk megnyitása óta. A Pedagógiai Programunk megvalósulását a jogszabályi elvárásoknak való megfeleléshez kapcsolódóan folyamatosan, a gyakorlati, pedagógiai megvalósulását pedig a nevelőtestület 5 évente felülvizsgálja, szükség és igény szerint aktualizálja.

A felülvizsgálati feladatokat a nevelőtestület tagjai együttműködve, munkacsoportként végezték el és **egyöntetűleg** arra az eredményre jutottak, hogy **sikeresen és eredményesen valósítjuk meg az intézményünk nevelési-oktatási programját, ezáltal módosítási javaslatot nem tettek.**

Az eredmények részletezése a Pedagógiai Program tartalmi pontjai mentén tekinthetők meg.

Kelt: Budapest, 2022. szeptember 05.

.....

P.H.

.....

Franczia Zsuzsanna, int. vezető

Cseri Renáta, nev.képviselője

A felülvizsgálat alapját az intézményünk Pedagógiai Programjának tartalmi elemei adták.

1. Nevelésünk pedagógiai céljainak és kiemelt feladatainak megvalósulása

a) Egészséges életmód alakítása, egészségfejlesztés

A gyermekek egészségvédelmét és egészségfejlesztését folyamatos célkitűzésünknek tartjuk az intézményünkben. A tervezett foglalkozás tartalmán és a mozgásközpontúságon túl, nagy figyelmet kap a gyermekek étkezése is. Az óvodai ellátás során a gyermekek reformkonyhai étkezésben részesülnek, mely teljes értékű gabonákat, alacsonyabb szénhidrát és cukorbevitelt, valamint mindennapos zöldség – és gyümölcsfogyasztást foglal magába. Az étkezés mellett nagy hangsúlyt fektetünk a higiéniai feladatok magas színvonalú ellátásra, intézményi jó gyakorlattal rendelkezünk az óvodai betegségek megelőzésében is. A gyermekek a tervezett foglalkozások és a szervezett programjaink által széleskörben szereznek tudást az egészségvédelemről és a mentálhigiénéről is.

Megvalósul:

- ✓ *a gyerekek egészséges életvitel iránti igényeinek kialakítása, testi fejlődésünk elősegítése*
- ✓ *jó szokások kialakítása a tisztálkodás, öltözködés, étkezés és pihenés területén*
- ✓ *balesetmegelőzés és szükség esetén elsősegélynyújtás*
- ✓ *bántalmazás és erőszakos viselkedés megelőzése*
- ✓ *mozgásközpontú szemlélet átadása*
- ✓ *sóterápia*
- ✓ *az egészséges környezeti feltételek biztosítása (levegőzés, táplálkozás, folyadékbevitel, öltözködés, testápolás, pihenés)*

b) Mozgáskultúra megalapozása

Az intézményünk az óvodai sportfoglalkozások szervezésén túl is nagy hangsúlyt fektet a mozgásközpontú nevelésre és a mozgáskultúra megalapozására. A választható extra foglalkozásaink túlnyomó többsége mozgásfejlesztő foglalkozás, valamint számos, az intézményünk által szervezett program és rendezvény alapja a mozgásközpontú szemlélet. (Egészségnapok, váltóversenyek, stb.)

Megvalósul:

- ✓ *mozgásra ösztönző környezet kialakítása*
- ✓ *a gyermekek mozgásigényének fenntartása és kielégítése*
- ✓ *különböző sportok megismerése*
- ✓ *komplex testi képességfejlesztés*

c) Emocionális nevelés és szocializáció biztosítása

Az intézményünkben az óvodapedagógusok nagy hangsúlyt fektetnek a gyermekek képességfejlesztésének, minden lehetőséget kihasználnak a spontán és a tapasztaláson keresztüli tanulás megvalósulására. A gyermekek alapvető szükségleteit és igényeit figyelembe veszik, lehetőséget biztosítanak az esélyegyenlőségre, munkájukat magas színvonalú

differentiálás jellemzi, megvalósul az egyéni bánásmód. Az intézményvezető a gyermekcsoportok kialakításánál figyelembe veszi a gyermekek életkorát és személyiségét, a közösségfejlesztési feladatok legsikeresebb elláthatóságát. Az óvodapedagógusok spontán és szervezett formában valósítják meg a gyermekek szociális, közösségi képességeinek fejlesztését.

Az intézményünk Programnaptárja minden évben folyamatosan bővül különböző hagyományörző és környezetvédelmi programokkal. A rendezvényekhez, tematikus napokhoz kapcsolódóan a pedagógusok komplex témahetet terveznek, mely tovább segíti a gyermekek érdeklődésének formálását és a környezetvédelem fontosságának elsajátítását.

Megvalósul:

- ✓ *a gyermekek én tudatának erősítése, érzelmi és társas készségeiknek komplex fejlesztése*
- ✓ *szoros és harmonikus, egymást kiegészítő együttműködés a szülőkkel*
- ✓ *nyílt napok, családi rendezvények szervezése*
- ✓ *érzékenyítés a másság elfogadásához kapcsolódóan (témahetek, érzékenyítő napok – látássérültek, stb.)*
- ✓ *csoportélet hagyományai*
- ✓ *néphagyományok megünneplése – kapcsolódó szemléletformálás és ismeretanyagátadás*
- ✓ *zöld jeles napok ünneplése – komplex témahetek szervezése*

d) Anyanyelvi-értelmi nevelés megvalósítása

Az óvodapedagógusok minden óvodai délelőtti alapon megtervezett foglalkozásokat szerveznek a gyermekek számára, melyek az alapvető műveltségterületekre épülnek és komplex formában valósulnak meg. A foglalkozások során egyéb műveltségterületeket is a kezdeményezett tevékenységekbe integrálva valósítják meg a kitűzött célokat és feladatokat. Az anyanyelvi nevelés feladatait spontán és szervezett formában valósítjuk meg, nagy hangsúlyt fektetünk az óvodapedagógusi mintára, a példaadás jelentőségére.

Az intézményi gyakorlatunk szerint a kezdeményezett foglalkozásokon túl mikrocsoportos, differenciált foglalkozásokkal is készülünk a gyermekek számára, melyek célirányosan fejlesztik a gyermekek képességeit. Az iskolára való alkalmasság fejlesztése folyamatos, az iskolai éveket megelőző nevelési év során pedig kiemelt figyelmet kap az iskolába készülő gyermekek differenciált, képességfejlesztő tevékenysége.

Megvalósul:

- ✓ *a gyermekek természetes érdeklődésére, kíváncsiságára épülő szervezett tevékenységek*
- ✓ *örömteli, sokféle lehetőség biztosítása a gyakorláshoz, ismétléshez*
- ✓ *anyanyelvi képességek célirányos és spontán formában zajló képességfejlesztése*
- ✓ *kifejezőkészség fejlesztése, szókincsbővítés*
- ✓ *komplex gondolkodási műveleteket igénylő tevékenységek biztosítása*
- ✓ *kötetlen beszélgetések kialakulására alkalmas légkör megteremtése, a gyermekek kezdeményezéseinek teljes támogatása*

e) Önállóságra és aktivitásra való buzdítás, valódi értékek életben tartása

A féléves nevelési tervekben nagy hangsúlyt fektetünk a gyermeki önállóság fejlesztésének lépéseire, az óvodapedagógusok figyelemmel kísérik a gyermekek képességfejlődését. A csoportok napirendjeit és szokás-és szabályrendszerét úgy alakítják ki, hogy a gyermekek életkori sajátosságaira és a gyermekektől elvárható önállósági szintre épüljenek.

A szociális képességek fejlesztése folyamatos, a közösségfejlesztési feladatok megvalósulása mind csoport-, mind intézményi szinten megvalósul.

Megvalósul:

- ✓ *a szabad játék kibontakozásának elősegítése, a feltételek megteremtése*
- ✓ *tapasztalatszerzésen keresztüli tanulás*
- ✓ *kitartás, feladat-és szabálytudat fejlesztése*
- ✓ *önálló munkavégzésre és a munka megbecsülésére való nevelés*
- ✓ *udvariassági szokások elsajátítása, egymás tiszteletére nevelés*
- ✓ *utánozható minta nyújtása*
- ✓ *életkorhoz igazítjuk a segítségnyújtás mértékét, minden tevékenységben a differenciált nevelést támogatjuk*
- ✓ *lehetőséget biztosítunk a gyermekeknek a munka jellegű tevékenységek elvégzésére (növénygondozás, önkiszolgálás, naposi munka, kertészkedés az udvaron)*

f) Tehetséggondozás és felzárkóztatás

Az intézményünk tehetséggondozási programja kiemelkedő. A szülőkkel való együttműködésünket hatékonyság jellemzi, így szívesen fogadják a javaslatainkat, akár a tehetséggondozással, akár a felzárkóztatással kapcsolatban. A tehetséggondozás megvalósul intézményi- és csoportszinten is. Az intézmény számos extra foglalkozást kínál, melyen a gyermekek érdeklődésüknek és a szülői támogatás mellett igényeiknek megfelelően vehetnek részt. Az óvodapedagógusok minden évben egyéni fejlesztési terveket készítenek a felzárkóztatást igénylő és a tehetséggondozásba bekerült gyermekek számára, amelyhez kapcsolódó célkitűzéseket meg is valósítjuk a nevelési év során. A csoportszintű differenciáló foglalkozásokat változatos formában (időpontban, helyszínben is differenciálva) valósítják meg a gyermekek egyéni képességeinek és azok fejlődési ütemének figyelembevételével.

Megvalósul:

- ✓ *egyéni fejlesztési tervek készítése*
- ✓ *napirendbe illesztett differenciált foglalkozások*
- ✓ *szoros együttműködés a szülőkkel*
- ✓ *tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások szervezése, választási lehetőségek biztosítása*
- ✓ *elfogadó, támogató attitűd és légkör kialakítása*

g) Idegennyelvi nevelés megvalósulása

Az idegennyelvi nevelés részét képezi a mindennapi gyakorlatunknak. Az óvodapedagógusok a gyermekek életkorának és képességeinek megfelelő mértékben angolul tevékenykednek a gyermekekkel, valamint a nevelési év során számos mondókát, dalt, verset tanítanak, melyet a gyermekek örömmel elő is adnak az intézményünk különböző rendezvényein.

Megvalósul:

- ✓ *sikerélmény nyújtása az idegennyelvvvel kapcsolatban*
- ✓ *dalok, versek, mondókák tanulása*
- ✓ *a gyermekek kíváncsiságára és természetes fogékonyságára épülő képesség-és készségfejlesztés*
- ✓ *pozitív attitűd kialakítása*
- ✓ *komplexitás a különböző műveltségtartalmakkal*

2. Kiegészítő pedagógiai szolgáltatások a gyakorlatban

Megvalósuló gazdagító tevékenységek, tehetséggondozás, tehetséggondozó műhelyeink:

- h) mozgásfejlesztő torna*
- i) logopédia*
- j) iskolára való alkalmasság célirányos fejlesztése (iskolaelőkészítő foglalkozások)*
- k) játékos idegennyelvi nevelés*
- l) választható extra foglalkozások (TSMT, Zeneovi, Tenisz, Jóga, Néptánc, Játékos angol, Úszás, Korcsolya, stb.)*

3. Az óvodai élet megszervezésének elvei

Az intézmény nagy hangsúlyt fektet a személyi feltételek minőségi biztosítására, a megfelelő pedagógusok és pedagógiai munkát segítők kiválasztása, minden évben kiemelt jelentőséggel bír. A nevelőtestületet hatékony együttműködés jellemzi, az intézmény folyamatosan biztosítja a csoportok személyi-és tárgyi feltételeit, tartós munkaerőhiány nem alakult ki az intézmény megnyitása óta. Minden csoport rendelkezik megfelelő pedagógusállománnyal, folyamatosan frissülő tárgyi-eszközkészlettel.

A csoportok napirendjei illeszkednek az intézményi gyakorlathoz, a gyermekcsoportok életkori összetételéhez, rugalmasságra de következetességre törekszünk a csoportok szokás-és szabályrendszerének kialakításakor. A csoportok szervezése az intézményvezető feladata, mely a folyamatos beiratkozás hatására egész évben aktív feladat. Az érkező gyermekek elhelyezésekor, valamint az új gyermekcsoportok kialakításánál figyelembe veszi a gyermekek életkorát, érdeklődését és személyiségét.

Az intézményünkben nagyon alacsony a gyermekvédelmi feladatok köre, de minden évben van erre kijelölt felelős kolléganő, aki az esetlegesen felmerülő helyzetek megoldását segítené.

4. Külső kapcsolatrendszer működése

A Pedagógiai Programban foglaltak szerint kapcsolatot tartunk fent egyéb intézményekkel, szervezetekkel és egészségügyi szolgáltatókkal.

A szülőkkel való kapcsolattartást a harmónia és az egymást segítő attitűd jellemzi. Az intézményünk nyitottságával, átjárhatóságával elégedett a szülői közösség. Úgy érzik, megfelelő mennyiségű és minőségű információt és támogatást kapnak az óvodától a gyermekük fejlődésével kapcsolatban, a mérési eredményeink minden évben alátámasztják elégedettségüket. Az intézmény számos programja lehetőséget biztosít a szoros kapcsolattartásra és a jó kapcsolatrendszer kialakítására.